

മുഖക്കുറിപ്പ്

5

രാഷ്ട്രീയ കശാപ്പ്

രാഷ്ട്രീയ ലേഖകൻ

റിപ്പോർട്ട്

12

ശേഷന്റെ രാഷ്ട്രീയക്കളികൾ

ശ്രീ. വിജു വി.നായർ

ഫീച്ചർ

14

എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ

പുരാവൃത്തം

ശ്രീ. സുധാകരൻ വട്ടാങ്കുളം

ലേഖനം

18

ചിങ്ങിന്റെ അന്ത്യം; കറുത്ത

വിപ്ലവത്തിന്റേയും

ശ്രീ. കെ.എം. റോയ്

21

അപ്പവിന്റെ മരണം

ശ്രീ. ടി.ജെ.എസ്. ജോർജ്ജ്

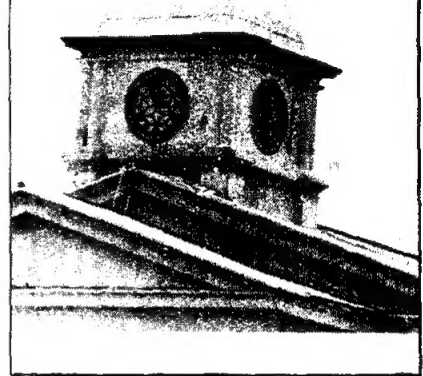
റിപ്പോർട്ട്

6

കേരളം യു.ഡി.എഫിന്

കലാകൗമുദി

കേരളം യു.ഡി.എഫിന്

1991 ജൂൺ പന്ത്രണ്ട്. കേരള നിയമസഭയിലേക്ക് നടന്ന വോട്ടെടുപ്പിൽ ഇടതു മുന്നണിയെ നിരാകരിച്ചുകൊണ്ട് ജനങ്ങൾ കോൺഗ്രസ് നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് ഭൂരിപക്ഷം നൽകി. വോട്ടെടുപ്പിനെയും തുടർന്നുള്ള വിധിയെഴുത്തിനെയും കുറിച്ചാണ് സ്പോഫ് ലേഖകൻ എഴുതുന്നത്.

22

തലശ്ശേരിത്തട്ടുകൾ

ശ്രീ. പി. ഗോപകുമാർ

37

ജാതിവ്യവസ്ഥയും

വർഗ്ഗസമരവും

ശ്രീ. സച്ചിദാനന്ദൻ

കവിത

17

കുറിയിടകൾ

ശ്രീ. പി. നാരായണക്കുറുപ്പ്

33

വിദ്യാഭ്യാസക്കുരുതി

ശ്രീ. ചെമ്മനംചാക്കോ

കഥ

28

മടിയിൽ നിറയെ മഞ്ചാടി

മണികുമാരായി

ശ്രീ. സുന്ദർ

നോവൽ

30

പ്രവാചകന്റെ വഴി

ശ്രീ. ഒ.വി. വിജയൻ

34

എന്റെയും നിന്റെയും കഥ;

അവന്റെയും

ശ്രീ. യശ്‌പാൽ

43

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

സ്പോഫ് ലേഖകൻ

45

സാഹിത്യവാദപഥം

ശ്രീ. എം. കൃഷ്ണൻനായർ

കാർട്ടൂൺ

50

ബോബനും മോളിയും

ശ്രീ. ടോസ്

മുഖചിത്രം: കളർ ട്രാൻസ്‌പെരൻസി

ശ്രീ. ആർ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

25

നീർമാതളം പുത്തകാലം

മാധവിക്കുട്ടി

ചങ്ങമ്പുഴ

കലാകൗമുദിയിൽ (ലക്കം 823) ചങ്ങമ്പുഴയെക്കുറിച്ചുള്ള അനുസ്മരണം നന്നായി. മൺമറഞ്ഞ മഹാപതികളെ അവരുടെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന സുഹൃത്തുക്കളുടെ ഓർമ്മകളിലൂടെ പുനരവതരിപ്പിക്കുമ്പോൾ, ആത്മകഥകളിലും ജീവിതചരിത്രങ്ങളിലും പൊത്തം ഒട്ടേറെ വിലപ്പെട്ട സംഗതികൾ വെളിപ്പെടും. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ സുഹൃത്തുക്കളായ എസ്. ഗുപ്തൻ നായർ, എം. കൃഷ്ണൻ നായർ, കെ.എം. ജോർജ്ജ്, പി. ഭാസ്കരൻ, വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ തുടങ്ങിയ സാഹിത്യ നായകന്മാരെക്കൂടി ബിന്ദുകുമാർ ഇൻറർവ്യൂ ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു. അതുപോലെതന്നെ ആലുവാ സെൻ്റ് മേരീസ് ഹൈസ്കൂളിൽ ചങ്ങമ്പുഴയുടെ സഹപാഠിയും, എറണാകുളം മഹാരാജാസ് കോളേജിൽ അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ അദ്ധ്യാപകനുമായിരുന്ന പ്രൊഫ. പി.എസ്. മലയാധരൻ സ്മരണകളും ഒഴിവാക്കാവുന്നതല്ല.

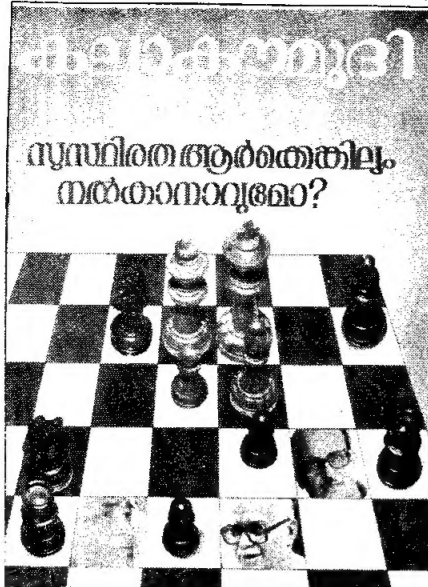
‘രമണ’നെക്കുറിച്ച്: ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻ പിള്ളയുടെ ദുരന്തത്തെ പുരസ്കരിച്ചാണ് രമണൻ രചിച്ചതെന്ന പൊതുവിശ്വാസം തിരുത്തപ്പെടാൻ ടി.എൻ. ഗോപിനാഥൻ നായരുമായുള്ള അഭിമുഖം ഉപകരിച്ചു. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ജീവചരിത്രത്തിൽ (1988 മാർച്ച്) പ്രൊഫ. എം.കെ.സാനു ഇതേ അഭിപ്രായം സ്വപമാണം ഉദാഹരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രേമക്കുരുക്കിൽപ്പെട്ട രാഘവൻപിള്ളയെ ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ട് ചങ്ങമ്പുഴ ഒരിക്കൽ എഴുതി:

“നിസ്സാരമായൊരു പെണ്ണുമൂലം നിത്യനിരാശയിൽ നിൻ്റെ കാലം ഈ വിധം പാഴാക്കുകെന്നതാണോ ജീവിതധർമ്മം?—ഒന്നോർത്തുനോക്കൂ” ഈ വരികൾ ‘രമണൻ’ രണ്ടാം ഭാഗം അഞ്ചാം ലക്കത്തിൽ മദനൻ്റെ സംഭാഷണമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. “രാഘവൻ പിള്ളയ്ക്ക് താനെഴുതിയ കത്തിലെ വാക്കുകൾ അതേപടി ഇവിടെ (രമണനിൽ) ചേർത്തിരിക്കുകയാണെന്ന് ചങ്ങമ്പുഴ പലരോടും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന് സാനു മാസ്റ്റർ രേഖപ്പെടുത്തി. (ചങ്ങമ്പുഴ: നക്ഷത്രങ്ങളുടെ സ്നേഹദാജനം, പৃ. 77)

സി.കെ. ഗംഗാധരൻ, വ. പറവൂർ.

ആനകളെ വെറുതെ വിടുക

3-ാം ലക്കത്തിൽ ആനകളോടു മനുഷ്യങ്ങൾ കാട്ടുന്ന ക്രൂരതയെപ്പറ്റി വായിച്ചു. യിടെ ഗുരുവായൂർ ദേവസ്വം വക നപ്പറമ്പിൽ പോയിരുന്നു. ആനപ്പറമ്പെന്നു ടൂപ്പോൾ ശീതളചാരായയും കാട്ടാറുമൊക്കെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു. ചെന്നപ്പോഴോ? മേയ് മാസത്തിലെ കൊടും വെയിലത്ത് കൊന്നത്തെങ്ങുകയുടെയിടയിൽ ആനകളെ തളച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരാന് കുളിക്കുന്നതുകണ്ടു. വലിയ ശരീരത്തിലെ ചൂടേപ്പം അകറ്റാൻ

തുമ്പിക്കെയിൽ വെള്ളമെടുത്ത് അഞ്ചാറു പ്രാവശ്യം ഒഴിച്ചപ്പോൾ ‘കുളി’ മതിയാക്കാൻ പാപ്പാൻ ഒരടി. ആനയെ കുളിപ്പിച്ചില്ലേ എന്നു ചോദിച്ചാൽ ഉത്തരം റെഡി! വേറൊരു പിടിയാന കുളികഴിഞ്ഞു പതുക്കെ നടന്നുവരുമ്പോഴാണ് പാപ്പാൻ്റെ രണ്ടടി! എന്തിനാണാവോ? അതു ചിന്നംവിളിച്ചോടി. എന്തിനിമിണ്ടാപ്രാണികളെ ദ്രോഹിക്കുന്നു? മനുഷ്യന് ഉത്സവത്തിന് കൊഴുപ്പേക്കാൻ! വിശിഷ്ടാതിഥിക്കു വരവേൽപ്പിന്. ഏഷ്യാഡിന് ട്രെയിനിൽ ആനകളെ അയച്ച് മേനി നടിച്ചവരല്ലേ നാം കേരളീയർ! ആ പാവം മൃഗങ്ങളനു വേിച്ചയാതന ആർക്കുവേണ്ടി.

ഒരു ക്ഷേത്രത്തിൽ ഇത്രയും ആനകളെന്തിന്?

തിരുനക്കര ക്ഷേത്ര മതിൽക്കെട്ടിനകത്തുവച്ച് ഒരാനയെ അടിച്ചുകൊന്ന വാർത്ത നാം മറന്നു. അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള അന്വേഷണം എന്തായി എന്ന അന്വേഷിച്ചാൽ വാർത്തയാവില്ലല്ലോ?

തടിപിടിപ്പിക്കുന്നതിലുള്ള ക്രൂരത ഇതിലും കടുപ്പമാണ്. ഒരു തടി രണ്ടായി മുറിച്ചാൽ പാവം ആന ഇത്ര യാതന അനുഭവിക്കേണ്ടിവരില്ല. പക്ഷേ അപ്പോൾ നമ്മുടെ തടിയുടെ വില കുറയും.

കുറെ വർഷം മുമ്പ് പൊലീസുകാരും ആനയുമായി വടംവലി മത്സരം നടന്നപ്പോൾ പാപ്പാൻമാർ ആനയെ അടിച്ചാണ് വലിപ്പിച്ചത്. പൊലീസുകാരെ ആരും അടിക്കാനില്ലായിരുന്നു.

ഇന്നു വായിച്ച ഒരു വാർത്ത. കാട്ടിലെ കൊമ്പൻമാരെ വെടിവയ്ക്കുന്നു! ആനക്കൊമ്പെടുക്കാൻ.

നാട്ടിൽ കൊണ്ടുവന്നു ഒരായുസ്സു മുഴുവൻ ദ്രോഹിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ദേദം കാട്ടിൽവച്ച് ഒറ്റ വെടിക്കു കൊല്ലുന്നതാണ്. പാപ്പാൻമാരുടെ ക്രൂരതയും മറ്റും ആരും അന്വേഷിക്കാറില്ല. വർഷങ്ങളായി നടക്കുന്ന ഈ

കൊടുംപാപത്തിനെതിരെ ശബ്ദിക്കാനാരുണ്ട്.

എസ്.പി.സി.എ. എന്ന സംഘടനയ്ക്ക് ഒന്നും ചെയ്യാനില്ലേ?

കാട്ടിലോടി നടന്ന ഈ പാവം മൃഗങ്ങളോട് അല്പം “മനുഷ്യത്വ”മായിട്ടെങ്കിലും പെരുമാറിക്കൂടെ?

പി. മുരളിമോഹനൻ, ഓലിക്കൽ, പൊൻകുന്നം.

ആദർശ കുടുംബ ജീവിതം

എറണാകുളം കേന്ദ്രമാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്ന മാനവ സൗഹൃദവേദി എന്ന സംഘടന, കുടുംബജീവിതത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു.

സമൂഹത്തെ ദുഷിപ്പിക്കുന്നതും നിയമമൂലം തടഞ്ഞിട്ടും നിയന്ത്രിക്കാനാവാതെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതുമായ സ്ത്രീധന സമ്പ്രദായത്തെ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുന്നതിനും, വിവാഹച്ചടങ്ങുകൾ പരമാവധി ലളിതമാക്കുന്നതിന് പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതുമായ പരിപാടികളാണ് ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നത്.

അതിൻ്റെ മുന്നോടിയായി സ്ത്രീധനരഹിതമായി വിവാഹം കഴിച്ചവർക്ക് പരസ്പരം പരിചയപ്പെടാനും ആദർശ വിവാഹത്തിന് തയ്യാറുള്ളവർക്ക് വേണ്ട സഹകരണങ്ങൾ നൽകുന്നതിനും വേദി മുൻകൈയെടുക്കുന്നു.

താല്പര്യമുള്ളവരിൽ നിന്നും (പുരുഷന്മാർ). നിർദ്ദേശങ്ങൾ ക്ഷണിക്കുന്നു. മറുപടി കവർ സഹിതം എഴുതുക.

കൺവീനർ

മാനവ സൗഹൃദവേദി

39/763 സി കൃഷ്ണസ്വാമി റോഡ്

എറണാകുളം-682 035.

“ഒൺ”

കഴിഞ്ഞ ദിവസം കലാകൗമുദി കിട്ടിയപ്പോൾ ആശയോടെ കവർ ചിത്രം നോക്കി. സുന്ദരമായിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ വെണ്ടയ്ക്കൊ അക്ഷരത്തിലുള്ള അതിൻ്റെ തലക്കെട്ട്, “ഒരു ഒൺ വുമൺ ഷോ”, എന്നെ നിരാശനാക്കി. അപ്പോൾ കോളേജിൽ എന്നെ ആഗ്ലേയ സാഹിത്യം പഠിപ്പിച്ച അദ്ധ്യാപകനെ ഓർത്തു. പുളളിക്കാരൻ പലപ്പോഴും വലിയ ഗമയിൽ വച്ചു കാച്ചുമായിരുന്നു “ഒൺ” (one), “ചെയ്പ്പൽ” (chapel) ഇങ്ങനെ കുറെ ഉച്ചാരണങ്ങൾ. ഞങ്ങളിൽ ചിലരെക്കൊ കുനിഞ്ഞിരുന്ന് ചിരിക്കുമായിരുന്നു.

ഫോർഡും യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലുള്ള എല്ലാ നിഹിണ്ടുകളും ഒന്നുകൂടെ പരിശോധിച്ചതിനുശേഷമാണ് ഞാൻ ഈ കുറിപ്പ് എഴുതുന്നത്. ലോകത്തിൽ മറ്റാരും “ഒൺ” എന്ന് ഉച്ചരിക്കാറില്ല.

ഫ്രാൻസിസ് സാമുവൽ ന്യൂയോർക്ക്

രാഷ്ട്രീയക്കുശാപ്പ്

ഫിറ്റ്ബോൾ മത്സരത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു ടീം പത്തും പന്ത്രണ്ടും ഗോളുകൾ നേടുമ്പോൾ എതിരാളിയെ കശാപ്പു ചെയ്തതായി സ്പോർട്സ് ലേഖകർ വിശേഷിപ്പിക്കാറുണ്ട്. കേരളത്തിലെ നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലും അത്തരമൊരു കശാപ്പാണ് നടന്നിരിക്കുന്നത്. കോൺഗ്രസുകാരോ അവരുടെ സഖ്യകക്ഷികളോ പ്രതീക്ഷിക്കാത്ത വിജയം. “സ്പോർട്സ്മാൻ സ്പിരിറ്റോടെ” വിജയികളെ അതിൽ ഹാർദ്ദമായി അഭിനന്ദിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്.

ഈവിധമൊരു വിജയം ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണി പ്രതീക്ഷിക്കാത്തതുപോലെതന്നെ ഇത്തരമൊരു മാതൃകയായ പ്രഹരം ഇടതുമുന്നണി സ്വപ്നത്തിൽപ്പോലും വിചാരിച്ചിരുന്നതുമല്ല. വിജയം സുനിശ്ചിതമെന്ന വിശ്വാസം കൊണ്ടാണല്ലോ, ഭരണകാലാവധി പൂർത്തിയാക്കാൻ ഒരു കൊല്ലം അവശേഷിക്കേ തിരഞ്ഞെടുപ്പു ഗോദയിലിറങ്ങാൻ ഇടതുമുന്നണിയെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്. അത് പക്ഷേ മലർപ്പൊടിക്കാരൻ്റെ മനോരാജ്യമായിപ്പോയിയെന്നുമാത്രം.

തോൽവിക്ക് ന്യായീകരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക സ്വാഭാവികമാണ്. സീറ്റും വോട്ടും അതിലുള്ള അനുപാതത്തെപ്പറ്റിയും വിദഗ്ദ്ധമായ പഠനങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. തോൽവിയിലെ അതർഹിക്കുന്ന വിനീത മനസ്സോടെ തോറ്റവർ അംഗീകരിക്കുന്നതോടൊപ്പം തോൽവിയിലേക്ക് വഴിതുറന്ന ദൗർബല്യങ്ങളും പാകപ്പിഴകളും മനസ്സിലാക്കി അവ തരണം ചെയ്യാൻ പാഠങ്ങൾ പഠിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കേരളത്തിൽ കോൺഗ്രസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതിൻ്റെ ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും നല്ല മുഹൂർത്തമാണിത്. അഞ്ചുകൊല്ലം ഇളക്കമില്ലാതെ ഭരിക്കാനുള്ള അവസരവും, മുമ്പൊക്കെ ആഭ്യന്തര സമ്മർദ്ദങ്ങൾ കോൺഗ്രസിനെ നിഴൽപോലെ പിന്തുടർന്നിരുന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ അതുമില്ലാതായിരിക്കുന്നു. നല്ല കാര്യം ചെയ്യാൻ കിട്ടിയ ഏറ്റവും നല്ല അവസരം. ഇനങ്ങളും അതാണല്ലോ അവരിൽ നിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

എഴുപത്തിമൂന്നുകാരനായ ശ്രീ. കെ. കരുണാകരനാണെങ്കിൽ, ഇനങ്ങൾ തന്നിൽ അർപ്പിച്ച വിശ്വാസം സഫലമാക്കാൻ ഇതിൽപ്പരം ഒരവസരം കിട്ടാനുമില്ല. അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ രാഷ്ട്രീയ ജീവിതത്തെ എഴുതിത്തള്ളിയ രാഷ്ട്രീയ ജ്യോത്സ്യൻമാർക്ക് അങ്ങനെ ഒരിക്കൽക്കൂടി പിഴവുപറ്റി. കുറച്ചുകാലം മുൻപ് ഒരു “യഥാർത്ഥ” ജ്യോത്സ്യൻ പ്രവചിച്ചിരുന്നു—ശ്രീ. കരുണാകരൻ മടങ്ങിവരുമെന്ന്. അതു ശരിയുമായി.

രാഷ്ട്രീയ ലേഖകൻ

കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണി കൈവരിച്ച ഗംഭീരമായ വിജയം രാഷ്ട്രീയ ജീവിതത്തിലെ ഒരു വഴിത്തിരിവായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. കോൺഗ്രസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അഭിമാനകരവും. അതോടൊപ്പം കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കും മുൻപേ ജനങ്ങളെ സമീപിച്ച് മാൻഡേറ്റു നേടാനുള്ള ഇടതുമുന്നണി തീരുമാനം വിവേക പൂർവമായില്ലെന്നു വിധിയെഴുത്തു കാണിക്കുന്നു.

തേരളം യു.ഡി.എഫിനു

 വർഗ്ഗരണ്ടുള്ളപ്പോലും കടപുഴക്കിയെ
റഞ്ഞ ഒരു മഹാമാരിയായിത്തീർന്നിരി
ക്കുകയാണ് 1991 ജൂണിലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പു.
വലിയ ആവേശത്തിലായിരുന്നു മലയാളം
രംഭിച്ച അവസാനദിവസങ്ങളിൽ മലയാളം
ഇളകിമറിഞ്ഞ കഴിഞ്ഞുപോയ പ്രചരണം
മുൻവിധിക്കുള്ളതും ധാരണകളെയും തിരുത്തി
ക്കുറിക്കുമെന്ന സൂചന നൽകിയിരുന്നില്ലെന്നു
തന്നെയല്ല, അർദ്ധമനസ്സോടെയുള്ള ഒരു
വിധിയെഴുത്തിൽ കലാതിക്കുമെന്ന വിശ്വാസ
ത്തിനും ബലം നൽകിയിരുന്നു. എന്നാൽ
വോട്ടുപെട്ടി തുറന്നപ്പോൾ, വിധിയെഴുത്തു
വളരെ വ്യക്തമായിരുന്നു എന്നു തന്നെയല്ല
പ്രതിഷേധകളെ ഇളകിമറിക്കുകയും ചെയ്തു.
ആ ഇളകിമറിക്കലുകളുടെ പിന്നിൽ നില്ക്ക
ബിമമായി അലകളിലൂക്കിയിരുന്നത് സഹനാപ
തരശമായിരുന്നുവെന്ന് സൂചകമായിരുന്നു.
മലയാളിയുടെ മനസ്സ് എന്നും ദുഃഖവും
അജ്ഞേയവുമായിരുന്നു. അടിയന്തിര
വസ്ഥയ്ക്കു തൊട്ടു പിന്നാലെ നടന്ന
തിരഞ്ഞെടുപ്പിലായിരുന്നു അത് വ്യാകുല
പ്പെടുത്തും വിധം തെളിഞ്ഞത്. ഗാഗാതട
പ്രതികാരത്തോടെ ഇന്ന് മിരാഗാൻഡിക്കെതിരെ
പ്രതികരിച്ചപ്പോൾ ഭാരതപ്പുഴയുടേയും പമ്പ
യുടേയും തീരവാസികൾ തീവണ്ടി സർവ്വീസ്
സമയനിഷ്ഠ പാലിച്ചതിൽ ഹരംകൊള്ളുക
യായിരുന്നു. തുടർന്നുവന്ന എല്ലാ തിരഞ്ഞെടു
പ്പുകളിലും ഇത് ആവർത്തിച്ചു.
ഇത്തവണ അത് ആവർത്തിക്കുകമാത്രമല്ല
ചെയ്തത്. സംസ്ഥാന ഭരണകൂടത്തെ കഴു
ത്തിന് പിടിച്ച് അകലെ എറിയുക കൂടി
ചെയ്തു. പണ്ഡിതന്മാർ ഇതിന് ന്യായങ്ങൾ
പലതും കണ്ടെത്തുമെങ്കിലും, രാജീവ്വിൻ

വധം സൃഷ്ടിച്ച ആഘാതം ഏറ്റവും വലിയ ഘടകമായിരുന്നു ഈ വിധിയെഴുത്തിന് പിന്നിലെന്നത് പകൽപോലെ വ്യക്തമാണ്. ലോകസഭയിലേക്കുള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ രാജീവ്ഗാന്ധിക്ക് രാജീവ്ഗാന്ധി പിന്തുണയ്ക്കുന്നത് തീരുമാനിച്ചതുപോലെ തന്നെയായിരുന്നു സംസ്ഥാന ഭരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതുവഴി കോൺഗ്രസ്സിന് അതിന്റെ സുദീർഘമായ ചരിത്രത്തിൽ കിട്ടേണ്ടിയിരുന്നത് ഏറ്റവും വലിയ വിജയമാണ്. നവീകരണവും ഇന്ത്യയുടെ പുതിയ നയം നയിക്കാനുണ്ടായിരുന്ന പദ്ധതികളും കൈവരിക്കാൻ കഴിയാത്ത വിജയം.

കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് നൂറ്റുമ്പ്പു ഞ്ഞാമ്പതു സിറ്റുകളിൽ എൺപത്തൊൻപത് സിറ്റുകൾ കിട്ടി. അതിൽ അമ്പത്താറു സിറ്റുകൾ കോൺഗ്രസ്സിനു മാത്രമാണ്. തെണ്ണുറ്റിലൊന്നു സിറ്റുകളിൽ മത്സരിച്ച കോൺഗ്രസ്സിന് ഇതുവരെയും സിറ്റുകൾ കിട്ടിയെന്നുതന്നെയല്ല, സംസ്ഥാന നിയമസഭയിൽ മുന്നിൽ രണ്ടു ഭൂരിപക്ഷം കോൺഗ്രസ് നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഐക്യ ജനാധിപത്യമുന്നണിക്ക് ലഭിച്ച എന്നത് കേരളത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിൽ സുപ്രധാനമായൊരു വഴിത്തിരിവാകാൻ പോവുകയാണ്. മുസ്ലീം ലീഗ്, മാണിഗ്രൂപ്പ് (കേരള കോൺഗ്രസ്), ബാലകൃഷ്ണപിള്ള ഗ്രൂപ്പ് (കേരള കോൺഗ്രസ്), എൻ.ഡി.പി, സി.എം.പി എന്നീ കക്ഷികൾ അംഗങ്ങളായ ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണി ഏടകങ്ങൾ കോൺഗ്രസ്സുമായി ആശയപ്പൊരുത്തമുള്ള ഗ്രൂപ്പുകളാണ്. സി.എം.പി. ഒഴികെ ഇംഗ്ലീഷ് കളെല്ലാം (ലീഗൊഴികെ) തന്നെ പല

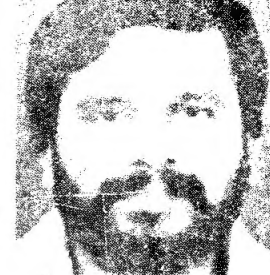
കാലങ്ങളിലായി കോൺഗ്രസ്സിൽ നിന്നും പൊട്ടിത്തെറിച്ചുപോയിട്ടുള്ളതുമാണ്; വ്യക്തിപരമോ നിഷ്പിപ്തമോ ആയ കാരണങ്ങളാൽ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ പാർട്ടികൾ സംസ്ഥാന രാഷ്ട്രീയത്തിൽ സമ്മർദ്ദശ്രേഷ്ഠകളായാണ് ഉപജീവിച്ചുവരുന്നത്. എന്നാൽ ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലെ വ്യക്തമായ വിധിയെഴുത്ത് സമ്മർദ്ദ രാഷ്ട്രീയത്തന്ത്രത്തിന് വിരാമമിടാൻ പോവുകയാണ്. ഭൂരിപക്ഷത്തിന് ഒന്നോ രണ്ടോ സീറ്റുകൾ കുറയുമ്പോഴാണ് ഈ ശ്രേഷ്ഠകൾക്ക് വിലയേറിയ അമിതമായ രാഷ്ട്രീയ വിലപേശലിനും അതുവഴി അമിതമായ അധികാര അപഹരണത്തിനും അത് കാരണമാകുന്നു. ഇനി അത് ആവർത്തിക്കാനുള്ള സാർവ്വത വിരജമാണ്. ഒരു ശ്രേഷ്ഠവിട്ടുപോയാൽപ്പോലും ആ ശ്രേഷ്ഠിനായിരിക്കും പരിക്കേൽക്കുക എന്ന സാധ്യതയാണ് സംജാതമായിരിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ ഐക്യജനാധിപത്യ യൂണിണിയിൽ കോൺഗ്രസ്സിന് വലുപ്പമുണ്ട് സാധാരണ ലഭിച്ചത് ഭരണത്തിന്റെ അടിത്തറയ്ക്ക് ഭദ്രത നൽകുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷ.

മേയ് ഇരുപത്തിമൂന്നാം തീയതിയിൽ നിന്നും ജൂൺ പന്ത്രണ്ടാം തീയതിയിലേക്ക് വോട്ടെടുപ്പു മാറ്റിവയ്ക്കാൻ കാരണം രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ അതിക്രമമായ വധമായിരുന്നല്ലോ. അതിന് മുൻപുണ്ടായ സ്മിതിഗതികളെ ഈ സംഭവം പാടേമാറ്റിമറിച്ചു. ഇന്ത്യയിലെ പല സ്റ്റേറ്റുകളിലും രണ്ടും മൂന്നും ഫെട്ടങ്ങളായി നടന്ന വോട്ടെടുപ്പിൽ ഈ വസ്തുത സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരുന്നു. എന്നാൽ കേരളത്തിൽ ആ സ്വാധീനം വളരെ ഗണ്യമായിരുന്നെന്ന് ഫലപ്രഖ്യാപനം കാണിക്കുന്നത്. അതിനുപുറമെ ഇാതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ശക്തിസമാഹരണത്തിന് മണ്ഡലം വഴിതന്നെ എല്ലാത്തിനുമുപരിയായി ബി.ജെ.പിയുടെ പക്ഷ് ഐക്യ ജനാധിപത്യ ജനാണിയുടെ വിജയവൃത്തത്തെ കടുത്തു വിപ്രലോമാക്കുകയുണ്ടായി.

തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലെല്ലാം മത്സരിക്കുകയും, ഒരു നിശ്ചിത വോട്ടുനേടുകയും ചെയ്തു വരുന്ന ബി.ജെ.പിയുടെ രാഷ്ട്രീയ സ്വാധീനം കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പരിമിതമാണ്. എങ്കിലും വലതുപക്ഷശക്തികളെ സഹായിക്കാനും ഇടതുപക്ഷ ശക്തികളെ ദ്രോഹിക്കാനും അവർക്ക് കഴിയാറുണ്ട്. 1989-ലെ ലോക്സഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഇക്കാര്യം അവർ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. ഇന്തോദ്വേഷിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ദേശീയമുന്നണിയുടെ സഖ്യകക്ഷിയായി അത്തവണ ലോക്സഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മത്സരിച്ച ബി.ജെ.പി കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇടതുപക്ഷപ്പാർട്ടികളെ തളർത്താനുള്ള അടവായിരുന്നു അവലംബിച്ചത്. ലോക്സഭയിൽ ഇടതുപക്ഷപ്പാർട്ടികളുടെ സാന്നിധ്യം സീറുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കുറയ്ക്കുക എന്ന തന്ത്രത്തിന്റെ ഭാഗമായി ലോക്സഭയിലേക്കു മത്സരിച്ച കോൺഗ്രസ്സ് സ്ഥാനാർത്ഥികളെ സഹായിക്കത്തക്കവിധം അവർ കരുക്കൾ നീക്കിയിരുന്നു. ഇത്തവണ

എം.എം. ഹസ്സൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 8499

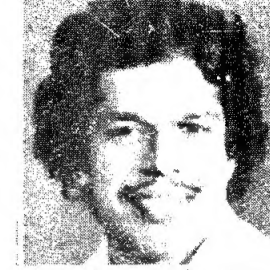
ശരത് ചന്ദ്ര പ്രസാദ്
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 437

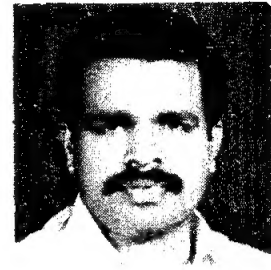
അൽഫോൺസാ ജോൺ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ജൂരിപക്ടം 1372

ബി. വിജയകുമാർ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7928

എം.ആർ. രാജ്ചന്ദ്രബാൽ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7635

പുനലൂർ മധു
കോൺഗ്രസ്സ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 1312

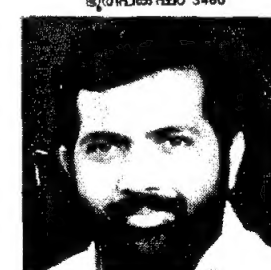
ജി. കാർത്തികേയൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 3480

എം.വി. രാഘവൻ
സി.എം.പി.
ഭൂരിപക്ഷം—635

പി.കെ.കെ. ബാവ
 മൂസലീം ലീഗ്
 ഭൂരിപക്ഷം 622

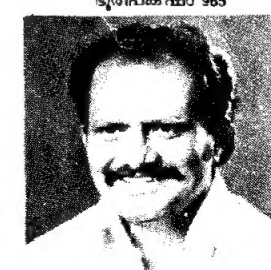
പാലോട് രവി
കോൺഗ്രസ്സ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 965

ആർ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള
കേരള കോൺ. (ബി)
ഭൂരിപക്ഷം 5415

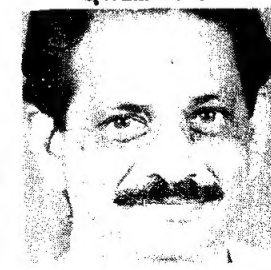
സി.വി. പത്മരാജൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 4511

തമ്പാനൂർ രവി
കോൺഗ്രസ് ഐ
ജൂരിപക്ഷം 1979

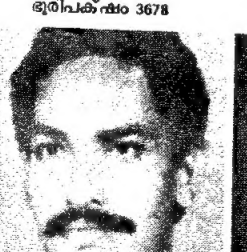
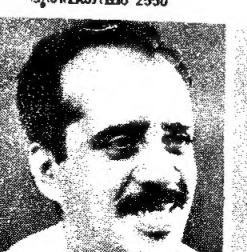
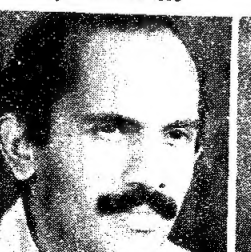
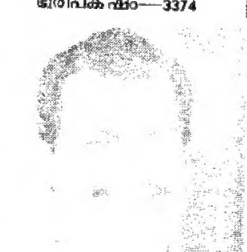
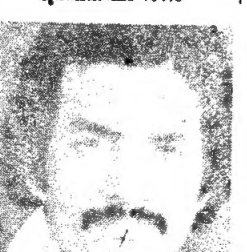
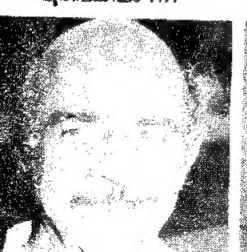
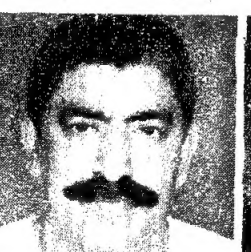
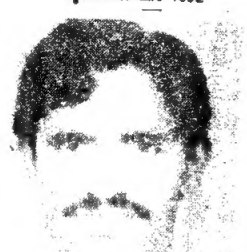
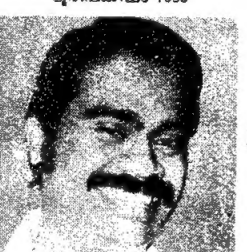
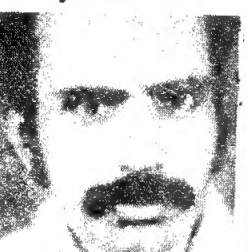
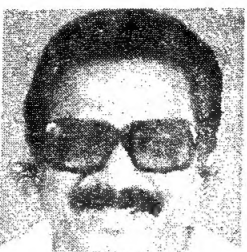
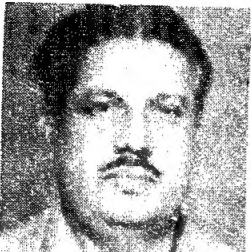
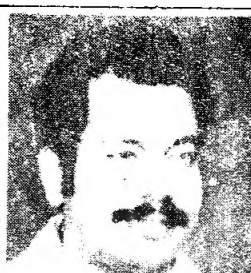
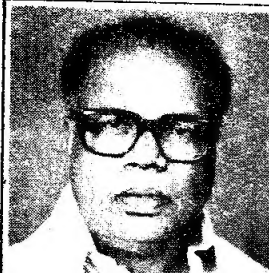

കടവൂർ ശിവദാസൻ
കോൺഗ്രസ് ക്ലബ്ബ്
ഭൂരിപക്ഷം

ഒ.പി. രാമചന്ദ്രൻനായർ
എൻ.ഡി.പി
ഭൂരിപക്ഷം 750

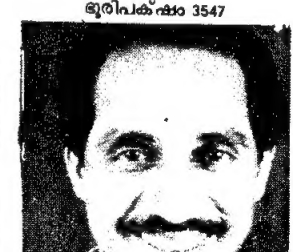
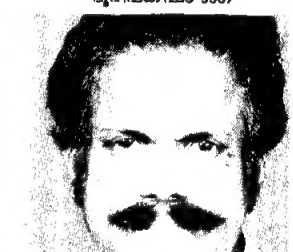
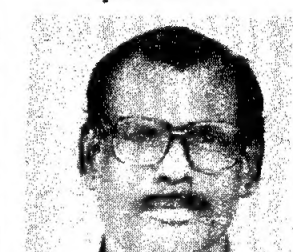
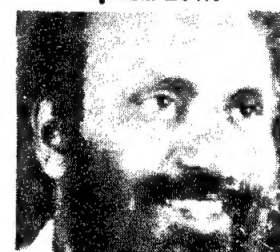
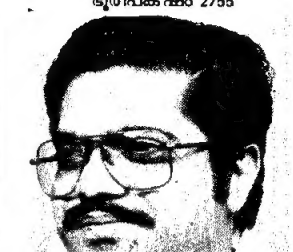
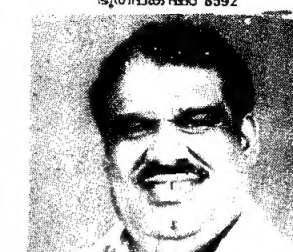
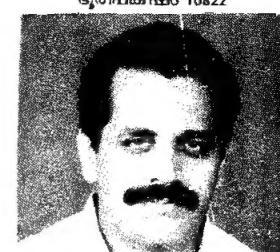
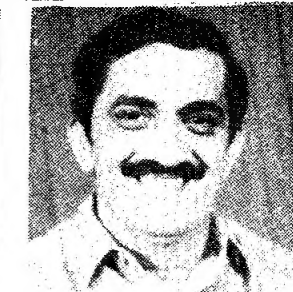
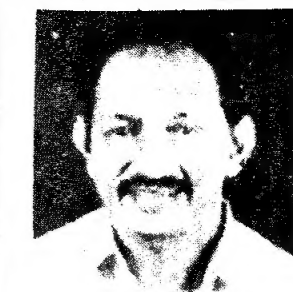
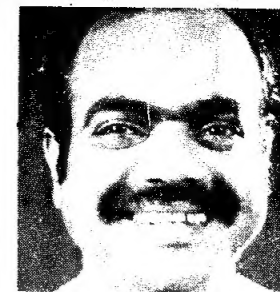

നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലും അതായിരുന്നു അവർ സ്വീകരിച്ചത്. തിരുവനന്തപുരം ഈസ്റ്റ് നിയോളകമണ്ഡലത്തിലെ ഫലം ഇതിന് വാചാലമായി സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. മുൻ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ബി.ജെ.പി സ്പ്രിംഗ് നാർത്ഥി കുമ്മനം രാജശേഖരൻ 23835 വോട്ടുകൂട്ടിയപ്പോൾ ഇപ്രാവശ്യം രാമൻപിള്ളയ്ക്ക് കൂട്ടിയത് 12289 വോട്ടായിരുന്നു. ഏറിയും കുറഞ്ഞും മറ്റു മണ്ഡലങ്ങളിലും അവർ ഇത് നടപ്പാക്കിയിരുന്നു. ഒരു ശതമാനം വോട്ടിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റംപോലും ഫലത്തിൽ നിർണ്ണായകമായ പ്രത്യാഘാതം ഉണ്ടാക്കുമെന്നിരിക്കെ, യു.ഡി.എഫിന്റെ വിജയപ്രയാണത്തിന് ബി.ജെ.പി നൽകിയ സംഭാവന ചെറുതൊന്നുമല്ല. രാഷ്ട്രീയമാണ് ഇതിന് അടിസ്ഥാനം. മാർക്സിസ്റ്റ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഇടതു സഖ്യത്തെ ബലഹീനമാക്കാനായാൽ സാമ്പ്രദായം കോൺഗ്രസ്സിനെ നേരിടാമെന്ന രാഷ്ട്രീയവിചാരമാണ് കേരളത്തിൽ ബി.ജെ.പിയുടെ നയത്തിന് തുല്യം നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

ജാതീയമായ തരംതിരിവ് ഏറെ പ്രകടമായിരിക്കുന്നത് മദ്യവിതരണത്തിലാണ്. പത്തനംതിട്ട, ഇടുക്കി, കോട്ടയം, എറണാകുളം എന്നീ ജില്ലകളിൽ നിശ്ശബ്ദമായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന മണ്ഡൽ വിരുദ്ധവികാരം ക്രൈസ്തവ-നായർ സമുദായങ്ങളെ വീണ്ടും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് സഹായിച്ചപ്പോൾ അതിനെ അതീശക്തമായൊരു പ്രവാഹമാക്കിത്തീർത്തത് സഹതാപതരംഗമായിരുന്നു. കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളമണ്ഡലത്തിന്റെ പ്രസക്തി രാഷ്ട്രീയചർച്ചകളിൽ മാത്രമായിത്തുങ്ങിനിൽക്കുന്നതാണെന്ന യാഥാർത്ഥ്യം വിസ്മയിപ്പിച്ചു. അഭ്യസ്തവിദ്യരായ തൊഴിലാളികൾ ഏറെയുള്ള സമുദായങ്ങളെന്ന നിലയ്ക്ക് അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും കേന്ദ്ര സർവ്വീസിലേക്കുമുള്ള കവാടം മണ്ഡൽ. അടയ്ക്കുമെന്ന ഭീതി ഈ സമുദായങ്ങളെ വേട്ടയാടിയിരുന്നു. മണ്ഡലത്തിന്റെ പേരിൽ ചുറ്റി അടിച്ച വിവാദക്കൊടുങ്കാറ്റ് ഈ ഭീതിയെ കൂടുതൽ ഉൽക്കണ്ഠാകുലമാക്കുകയും ചെയ്തു. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പരമ്പരാഗതമായ ഈ വോട്ടു ബാങ്കുകളിലേക്ക് മുൻ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വിജയലാഭം നേടിയതുമുന്നണിക്ക് സാധിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ആ വിജയം അവർ ഇത്തവണ അടച്ചു. മദ്യവിതരണത്തിലെ നാല് ജില്ലകളിൽ ഇടതു മുന്നണി മാത്രമായ പ്രഹരം ഏറ്റെടുത്തുവെത്തിയതായിരുന്നു ഇതിന്റെ അനന്തര ഫലം. എന്നാൽ തീരദേശ ജില്ലകളായ തിരുവനന്തപുരത്തും കൊല്ലത്തും ആലപ്പുഴയിലും വോട്ടർമാരെ പ്രകടമായി ബാധിച്ചത് സഹതാപതരംഗവും ബി.ജെ.പി.യുടെ നിഷേധാത്മകമായ നിലപാടായിരുന്നു.

ഈ ഇല്ലുകളിൽനിന്നും ഭിന്നമായ വോട്ടിംഗ് പാറ്റേണാണ് വടക്കൻ ഇല്ലുകൾ കാഴ്ച വച്ചിരിക്കുന്നത്. അവിടെ മുമ്പ് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ എക്സംപിൾക്ക് പുറമെ ലീഗിന്റെ പ്രതീകാത്മക വോട്ടാഭിമാനം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ തീർത്താൽ സാധ്യമായിരുന്നു. മലപ്പുറം ഇല്ലാത്തതല്ല.

എം.പി. താമി
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 4361

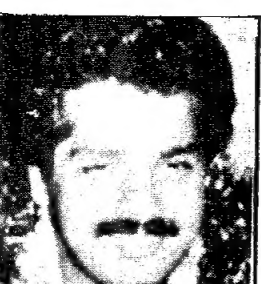
പനളം സുധാകരൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7595

എം.പി.എം. ഇസഹാക്ക് കുരിക്കൽ
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 22431

സി.എം. സുന്ദരം
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 3507

ഡോ. എം.കെ.മുനീർ
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 3833

പി.എം. അബൂബക്കർ
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 5676

പി. സിതാദാസ്
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 20000

നാലകുത്ത് സുപ്പി
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 6939

പി. ബാലൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 1698

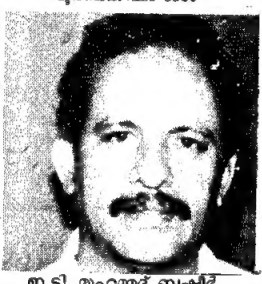
എം.ടി. പത്മ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 2503

റോസമ്മ ചാക്കോ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 6740

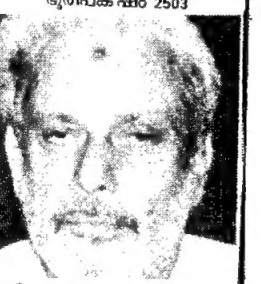
യു.എ. ബിരാൻ
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 19202

ഇ.ടി. മുഹമ്മദ് ബഷീർ
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 12505

കല്ലടി മുഹമ്മദ്
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 4470

എ.വി. അബ്ദുറഹ്മാൻ ഹാജി
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 6102

കെ.എസ്. നാരായണൻനമ്പൂതിരി
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7691

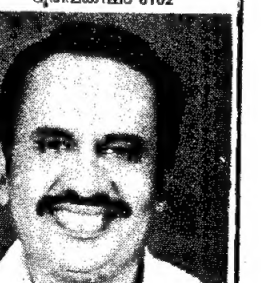
പി.കെ. കുഞ്ഞാലിക്കുട്ടി
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 22326

കെ.കെ. അബൂ
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 20864

എ.വി. ഗോപിനാഥ്
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 338

കെ.കെ. രാമചന്ദ്രൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 3792

ആദ്യം മുഹമ്മദ്
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7684

യുനസ് കുഞ്ഞ്
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 27109

കെ.പി.എ. മജീദ്
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 5960

എ. സുജനപാൽ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 3760

കെ. രാഘവൻ മാസ്റ്റർ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 7535

സാധിനം കൂടുതൽ ഉറപ്പിക്കാൻ സാധിച്ച ലിഗിന് മറു ജില്ലകൾ വിധിയെഴുത്തിന്റെ തുലാസിനെ വെട്ടി പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകാൻ കഴിഞ്ഞു. കോൺഗ്രസ് സഖ്യത്തോട് വിടപറയുകയും ഇടതുഭാവനയുമായി കൂട്ടുചേരാൻ തയ്യാറാവുകയും ചെയ്ത ലിഗി നുണ്ടായ കയ്പേറിയ അനുഭവം വോട്ടെടുപ്പിൽ പ്രതിഫലിക്കുക സാധാവികൾ മാത്രമാണല്ലോ. അതേസമയം കേരള കോൺഗ്രസ്സിലെ പി.ജെ. ജോസഫ് ഗ്രൂപ്പ് ഇടതുഭാവനയിൽ കൂട്ടു ചേർന്നത് ഗുണപരമായ മാറ്റമുണ്ടാക്കാനും ഉതകിയിട്ടുണ്ട്.

നായനാർ ഭരണത്തോടുള്ള വിപ്രതിപത്തിയാണ് വോട്ടർമാരെ സാധിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന ന്യായീകരണങ്ങൾ ഉപരിപ്ലവങ്ങളായ പ്രതികരണങ്ങൾ മാത്രമാണ്. അതേസമയം ഒരു ഗവൺമെന്റ് എന്ന നിലയിൽ ഇനത്തിൽ അതിലുണ്ടാക്കിയ സാധിനം വോട്ടാക്കിമാറാൻ ഇടതുഭാവനയിൽ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന് പ്രധാന കാരണം ഇല്ലാ കൗൺസിലിൽ കൈവരിച്ച വിജയമായിരുന്നു. ആ വിജയം ആവർത്തിക്കുമെന്ന തെറ്റായ കണക്കുകൂട്ടൽ ഇടതുഭാവനയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് തന്ത്രത്തിലുടനീളം ദൃശ്യമായിരുന്നു.

അഞ്ചുകൊല്ലത്തെ കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കാൻ കാത്തിരിക്കാതെ, ലോക്സഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനോടൊപ്പം നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനും കൂടി തയ്യാറാകാൻ ഇടതുഭാവനയെ പ്രേരിപ്പിച്ച പ്രധാന ഘടകം നാലുകൊല്ലത്തെ അവരുടെ ട്രാക്കു റിക്കാർഡ് തന്നെ. ഉന്നത നേതൃത്വം ശ്രദ്ധേയമായി മുന്നോട്ടുവന്നു എന്നുതന്നെയല്ല ഭരണകൂടത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു ഓപ്പറേഷൻ സ്മാപിക്കാനും നായനാർ ഗവൺമെന്റിന് സാധിച്ചിരുന്നു. പരിമിതികൾക്കിടയിൽ തൊഴിൽ-വ്യവസായ രംഗത്ത് ശ്രദ്ധേയമായ ചില തുടക്കങ്ങൾ കുറിക്കാനും കഴിഞ്ഞതിനുപുറമെ സാമ്പത്തികമായ അച്ചടക്കം കൈവരിക്കാനും സാധിച്ചിരുന്നു. പക്ഷേ ഈ നേട്ടങ്ങൾ വോട്ടർമാരെ പറഞ്ഞ് ബോധ്യപ്പെടുത്താനോ ഇതിനെതിരെയുള്ള പ്രചരണത്തെ നേരിടാനോ ഇടതുഭാവനയിൽ സാധിച്ചില്ല. സംഘടനാപരമായ ദൗർബ്ബല്യമായിരുന്നു ഇതിനൊരു കാരണം.

മേയ് ഇരുപത്തിമൂന്നാം തീയതിയിലെ വോട്ടെടുപ്പ് ലാക്കാക്കി പിരിയുക്കിയ പ്രചരണം രാജീവ്ഗാന്ധിയുടെ വധഫലമായി നിലച്ചപ്പോൾ തുടർന്നുള്ള ദിവസങ്ങൾ നിമിഷേതരമായിത്തീർന്നിരുന്നു. പിന്നീടുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് കൂട്ടായി സഹതാപ തരംഗത്തെക്കിട്ടപ്പോൾ, ഇടതുഭാവനയിൽ വീണ്ടുമൊരു പ്രചരണ തന്ത്രം ആവിഷ്കരിക്കാനോ തുടർന്നുവന്ന പ്രചരണ പരിപാടികൾ തളരാതെ കൊണ്ടു പോകാനോ സാധിച്ചിരുന്നില്ല. ഇതിനിടയിലായിരുന്നു ഇടതുഭാവനയിൽക്കെതിരായ ശക്തികളുടെ സമാഹരണം പ്രബലമായി തീർന്നത്. അതിനെ കൂടുതൽ സഫലമാക്കാൻ ബി.ജെ.പി.യും തയ്യാറായി.

കേരള നിയമസഭയിൽ പ്രാതിനിധ്യം (ശേഷം 44-ാം പേജിൽ)

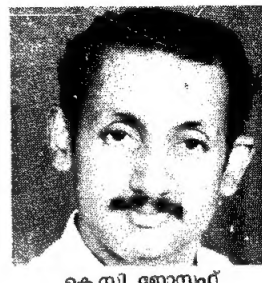
കെ.സി. റോസക്കുട്ടി
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 2506

സി.ടി. അഹമ്മദാലി
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 14874

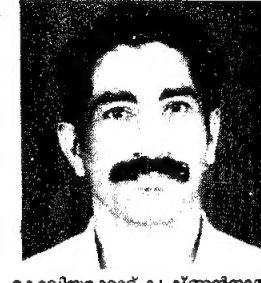
എം. വിജയകുമാർ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—340

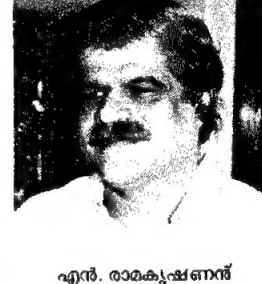
കെ.സി. ജോസഫ്
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 6748

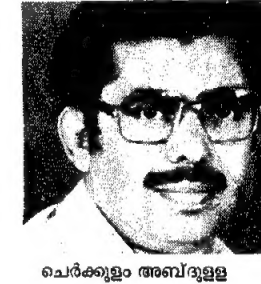
പി.വി.മുഹമ്മദ്
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 398

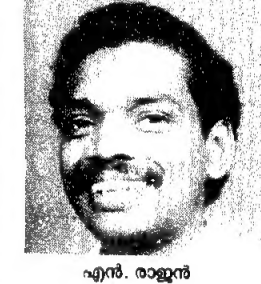
കോലയക്കോട് കൃഷ്ണൻനായർ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 1366

എൻ. രാമകൃഷ്ണൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 14805

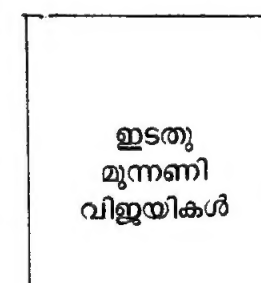
ചെർക്കുളം അബ്ദുള്ള
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 1072

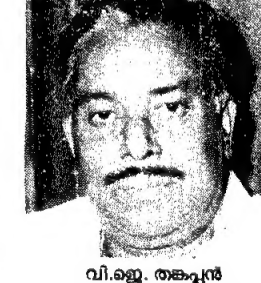
എൻ. രാജൻ
സി.പി.ഐ.
ഭൂരിപക്ഷം—4055

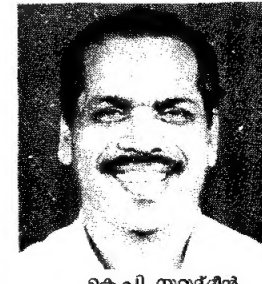
കെ.എം. സുപ്പി
മുസ്ലീം ലീഗ്
ഭൂരിപക്ഷം 1649

ഇടതു
മുന്നണി
വിജയികൾ

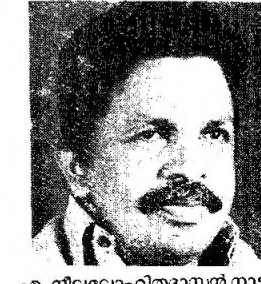
വി.ജെ. തങ്കപ്പൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം—

കെ.പി. നൂറുദീൻ
കോൺഗ്രസ് ഐ
ഭൂരിപക്ഷം 8378

വർക്കല രാധാകൃഷ്ണൻ
മാർക്സിസ്റ്റ്
ഭൂരിപക്ഷം 1794

എ. നീലലോഹിതാസൻ നാടാർ
ജനതാദൾ
ഭൂരിപക്ഷം 21

“എണ്ണപ്പാടം ചെറിയൊരു രാജ്യമാകുന്നു. ഇവിടെ എണ്ണയില്ല; പാടവും ഇല്ല. ഉള്ളത് നൂറോളം ചെറുപ്പക്കളാണ്.....” വെളിച്ചത്തിന്റെ നിറവും കരുത്തുമറിയാത്ത എണ്ണപ്പാടത്തെപ്പറ്റി എൻ.പി. മുഹമ്മദ് എഴുതിയിട്ടുപത്രങ്ങൾ വർഷമാവാനായി. നിഷ്കളങ്കമായ ജീവിതത്തിന്റെ, നിഷ്കളങ്കമായ കലാപങ്ങളുടെ സ്വപ്നങ്ങളുടെ ചിത്രമായിരുന്നു എണ്ണപ്പാടം.”

വായനയുടെ അനുഭവം മനസ്സിൽ വച്ചുകൊണ്ടാണ് എണ്ണപ്പാടമെന്ന “മഹാസാമാജ്യം” കാണാനുള്ള മോഹവുമായി ഞങ്ങൾ എൻ.പിയുടെ അടുത്തെത്തുന്നത്. “അവിടെയൊക്കെ മാനിയിരിക്കുന്നു.” എൻ.പി. പറഞ്ഞു: “ഒരു പക്ഷേ നിങ്ങളിനി അവിടെവന്ന മാറ്റമാവും പഠിക്കേണ്ടിവരിക. അല്ലെങ്കിൽ വായിച്ചറിഞ്ഞ എണ്ണപ്പാടം മനസ്സിൽ വച്ച് പോകുമ്പോൾ നിരാശരാവേണ്ടിവരും.”

കഥാകാരന്റെ മനസ്സ് എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ പൂരാവൃത്തങ്ങളിലൂടെ യാത്രചെയ്യുകയാണ്. വളരെ താഴ്ന്ന പ്രദേശമാണ് എണ്ണപ്പാടം;

എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ പൂരാവൃത്തം

കല്ലായിപ്പഴയുടെ വടക്കൻതീരം വളരെ താഴ്ന്ന പ്രദേശമായതിനാൽ തന്നെ വെള്ളം കെട്ടി നിൽക്കുകയും ജൈവവസ്തുക്കൾ ചീഞ്ഞ് എണ്ണയുടെ പാടപോലെ അവിടെയൊക്കെ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുകയും ചെയ്യും. എണ്ണപ്പാടം എന്ന നാമധേയം ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാവാം ഈ സ്ഥലത്തിന് ലഭിച്ചത് എന്നാണ് എൻ.പിയുടെ വിശ്വാസം. എണ്ണപ്പാടത്തെ അദ്ദേഹം വിശേഷിപ്പിക്കുക പാകിസ്ഥാൻ പോലൊരു പ്രദേശം, എന്നാണ്. തന്റെ പ്രശസ്തമായ ആ നോവലിന്റെ ശില്പ നിർമ്മിതിക്കുള്ള കളിമണ്ണ് അദ്ദേഹം കൃഷി ചെയ്യുന്നത് ഈ കോഴിക്കോടൻ പ്രദേശത്തുനിന്നാണ്. ഓർമ്മകൾക്ക് തുടക്കം കുറിച്ച മണ്ണിൽ നിന്ന്, പൊറ്റക്കാടിന്റെ അതിരാണിപ്പാടത്തിനടുത്ത പ്രദേശത്തുനിന്ന്

വെളിച്ചത്തിന്റെ നിറവും കരുത്തുമറിയാത്ത എണ്ണപ്പാടത്തെപ്പറ്റി എൻ.പി. മുഹമ്മദ് എഴുതിയിട്ടുപത്രങ്ങൾ വർഷമാവാനായി. നിഷ്കളങ്കമായ ജീവിതത്തിന്റെ, നിഷ്കളങ്കമായ കലാപങ്ങളുടെ, സ്വപ്നങ്ങളുടെ ചിത്രമായിരുന്നു എണ്ണപ്പാടം. “എന്താണ് ഇന്ത്യ എന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം തേടുകയായിരുന്നു, ഞാൻ. ഒരു സറ്റയർ” — എൻ.പി. പറയുന്നു.

യ്ക്ക് ഒരു സ്ഥിരതയുമില്ലായിരുന്നു. അവർ വന്നും പോയുമിരിക്കും. ഏതെങ്കിലും ചാളയുടെ കോലായയിൽ അവർ തമ്പടിക്കും; ഏതെങ്കിലുമൊരു എണ്ണപ്പാടസുന്ദരിയെ ഭാര്യയാക്കും. എല്ലാത്തിനും പുരുമനഷ്ടപ്പെടുമ്പോൾ അവർ പുതിയ ലോകങ്ങൾ തേടിയാത്രയാവും. ഒരുതരം ബ്ലബിയേർഡ്-സംസ്കാരം! ആ വിരുന്നുകാരെ എൻ.പി. അങ്ങനെയാണ് വിശേഷിപ്പിക്കുക. കമ്യൂട്ടർ തന്നെ നല്ല ഉദാഹരണമാണ്.

പഴയ തറവാടുകളിൽ നിന്നും കാരായ്മാവകാശം വാങ്ങി വെച്ചുകെട്ടിയ ചാളയിൽ പുതിയ വിരുന്നുകാരുടെ വരവിനായി അവർ കാത്തിരിക്കും. കാത്തിരിപ്പിന്റെ ഇടവേളകളിൽ അൾജിലത്തിൽ പൊതിഞ്ഞ പദാവലികൾ അവരുടെ നാവുകളിൽ നിന്ന് ഊർന്നുവീഴും.

താമസിക്കുന്ന ഭൂവിതാനങ്ങൾ സ്വന്തമല്ലായിരുന്നതുകൊണ്ടാവാം വാടകയ്ക്ക് താമസിക്കാൻ വരുന്നവരെ കണ്ടാൽ എണ്ണപ്പാടത്തുകാർക്ക് എണ്ണപ്പാ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. വാടകക്കാർ അവരുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്; കല്ലായിപ്പഴപോലെ തന്നെ.

“എണ്ണപ്പാടം മഹദ്യക്കുകളുടെ രാജ്യമാകുന്നു. എങ്കിലും തികച്ചൊഴുപ്പ് രാവും വെള്ളിയാഴുപ്പ് രാവും ഇന്നുകളും ഇപ്രിത്തുകളും എണ്ണപ്പാടം സന്ദർശിക്കാറുണ്ട്...” കാഫർ ഇന്നിന്റെ മുഷ്ചെയ്തികളെ തല്ലിയാട്ടിയ ഇസ്ലാം ഇന്നിന്റെ വരവിൽ ദിവ്യശാമാത്രമല്ല അല്പം കച്ചവട സാദൃശ്യത്തുമുണ്ട് എന്നു പഠിച്ച എണ്ണപ്പാടം എൻ.പിയുടെ മനസ്സിൽ പരന്നുപരന്നു കിടക്കുകയാണ്. താൻ സാക്ഷ്യംവഹിച്ച, അനുഭവിച്ച കാര്യങ്ങളിൽ നിന്ന് മോഡലുകളെ കണ്ടെത്തിയപ്പോൾ എൻ.പി. വരച്ചിടാനാഗ്രഹിച്ചതും വരച്ചിട്ടതും കേവലം ഒരു പ്രദേശത്തിന്റെ ‘ജീവചരിത്ര’മായിരുന്നു. വളരെ ആക്ഷേപഹാസ്യപരമായി നോവലിസ്റ്റ് വരച്ചിട്ട പല ചിത്രങ്ങളും ഈ നോവലിന്റെ മറ്റൊരു തലത്തെപ്പറ്റി വായനക്കാരിൽ സംശയമുളവാക്കും. ആ സംശയം അസ്ഥാനത്തല്ലെന്ന് എൻ.പി. പറയുന്നു. ആ കാണാപ്പുറത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ഇങ്ങനെയാണ്:

“എന്താണ് ഇന്ത്യ എന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം തേടുകയായിരുന്നു ഞാൻ. ഒരു സറ്റയർ”. ജനാധിപത്യം ഇവിടെ “ജനാധിപത്യം”യായി മാറുന്നു എന്നു തുറന്നുപറഞ്ഞ് എന്നും ഒരു റിബലായി നിലക്കുന്ന എൻ.പി. പറയുന്നു. “റിയിലി ഇറ്റ് ഈസ് എ മൈക്രോ സ്കോപ്പിക് സ്റ്റഡി ഓൺ സബ്-കൾച്ചർ.”

ഇവിടെ വച്ച് എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ പൂരാവൃത്തങ്ങളിൽ നിന്നും ഒരുനിമിഷം നമ്മുടെ വിട്ടുനില്ക്കാം. നോവലിസ്റ്റിന് പറയാനുള്ളത് ഇന്ത്യയെപ്പറ്റിക്കൂടിയാണല്ലോ.

“മുൻവിധികളാണ് എല്ലാം നിയന്ത്രിക്കുന്നത് എന്നതാണ് നമ്മുടെ ദുരന്തം.” ഉപരിപ്ലവമായ കാര്യങ്ങളുടെ കേവലഭൗതികതയിൽ കുടുങ്ങിപ്പോയ ഇനയെപ്പറ്റി ഒരേഴുത്തുകാരന്റെ ദുഃഖമാണിത്. “ഒന്നിനേയും ശാസ്ത്രീയമായി ആഴത്തിലന്വേഷിക്കാൻ നമ്മൾ തയ്യാറല്ല. ഈ അവസ്ഥ തുടർന്നാൽ ഇന്ത്യയിൽ സ്വാതന്ത്രശബ്ദം തകർക്കപ്പെടും.” ആധിപത്യത്തെ എക്കാലവും നിഷേധിച്ചതിന്റെ പേരിൽ അരാജകവാദി എന്നു മുദ്രകുത്തപ്പെട്ട ഒരാളുടെ സ്വരമാണിത്. ഒരു എട്ടത്തിൽ എം. ഗോവിന്ദനെയും നമ്മൾ ഇങ്ങനെയൊക്കെത്തന്നെയാണ് മുദ്രകുത്തിയിരുന്നത്. ഇതെല്ലാം അറിയാവുന്നതിനാൽ തന്നെ അദ്ദേഹമെഴുതി. “ജനാധിപത്യം എണ്ണപ്പാടത്ത് ഒരു തമാശയാകുന്നു.”

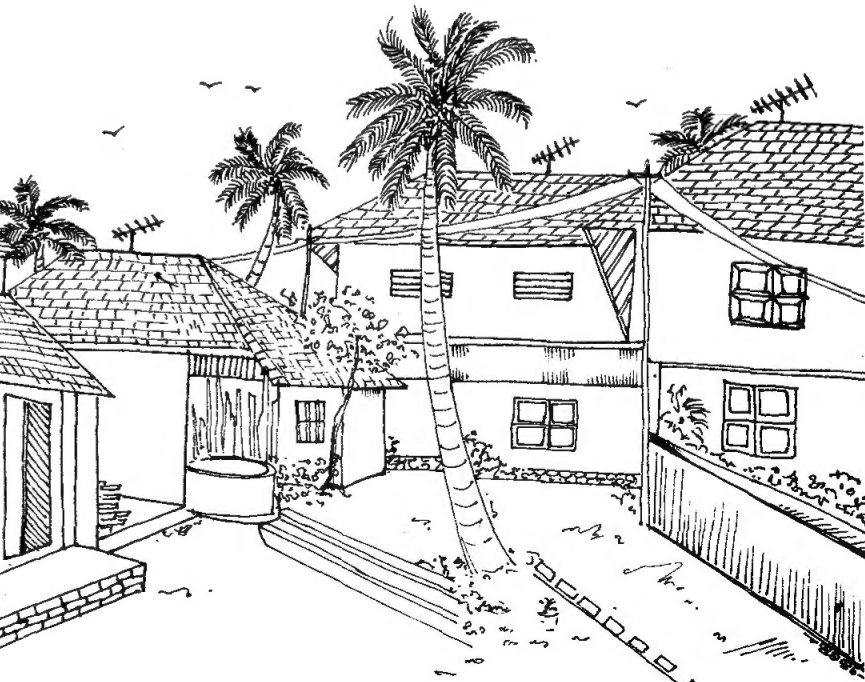
“എന്നും എണ്ണപ്പാടത്തുകാർ സർഗ്ഗത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. സർഗ്ഗം വില്പനക്കാർ എന്നും എണ്ണപ്പാടത്തുണ്ടായിരുന്നു. പലതരം സർഗ്ഗങ്ങളും അവർ കച്ചവടം ചെയ്തു. അതെല്ലാം ഊഹക്കച്ചവടമായിരുന്നു. അവരാരും സർഗ്ഗം കണ്ടിരുന്നില്ല. സർഗ്ഗം കാണാനുള്ളതല്ല.”

എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ മനസ്സറിഞ്ഞ ഒരാളുടെ വാക്കുകളാണിത്. സർഗ്ഗത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവന്റെ നിഷ്കളങ്കതയും സർഗ്ഗം വില്പന വരുടെ കാപട്യവും ഒരേ നാണയത്തിന്റെ രണ്ടുപുറങ്ങൾമാത്രമാണ്. എണ്ണപ്പാടത്തുമാത്രമല്ല; ലോകം മുഴുക്കെ ഇതാണ് സ്ഥിതി.

“എണ്ണപ്പാടം” നമ്മൾ കേട്ടിട്ടേ ഉള്ളൂ. കണ്ടിട്ടില്ല. ആ മഹാസാമാജ്യത്ത് രാമസിക്കുന്ന സഹോദരിയെ വിളിച്ച് അദ്ദേഹം ഞങ്ങളോട് ചെല്ലുന്നവിവരം പറഞ്ഞു. ആ വീട്ടുകാരായിരുന്നു ഞങ്ങൾക്ക് വഴികാട്ടികൾ. കഥവന്ന വഴികളുടെ ഭൂമിശാസ്ത്രത്തിലൂടെ

എൻ.പി.യുടെ സഹോദരൻ ഡലിം ഞങ്ങളെ കൊണ്ടുപോയി.

“മഴ പെയ്താൽ നനഞ്ഞ കോഴിയെപ്പോലെ യാകും എണ്ണപ്പാടം. നിലത്തുകാലുതൊട്ടുകൂടാ, ചളിവെള്ളം തുളളും. കാലുചൊറിയുകയും ചെയ്യും....” വായനയുടെ ഓർമ്മകൾ മനസ്സിലേക്ക് വന്നു. ഇന്ന് ആ പഴയ മുഖമെല്ലാം മാനിയിരിക്കുന്നു. മിക്കവാറും നടപ്പാതകളെല്ലാം സിമൻറിട്ടിരിക്കുന്നു. ഇരുളിൽ വഴികാട്ടാൻ

പാതവിളക്കുകളുണ്ട്. കോൺക്രീറ്റ് കെട്ടിടങ്ങൾക്കുമുകളിൽ ആകാശം നോക്കിനിൽക്കുന്ന ആൻറിനകളുണ്ട്. എൻ.പിയുടെ പിതാവ് കൗൺസിലറായ ശേഷമാണ് ആ പ്രദേശത്തിന്റെ മുഖച്ഛായ മാറിത്തുടങ്ങിയതെന്ന് അവർ പറഞ്ഞു.

“രണ്ടു മൂന്നു വീട്ടുകാരൊഴിച്ച് പഴയവരെ യൊന്നും ഇവിടെ കാണാനാവില്ല.” സലീം പറഞ്ഞു.

പണ്ടൊക്കെ സന്ധ്യയെത്തിയാൽ ഈ വഴികളിലൂടെ നടക്കാൻ എല്ലാവർക്കും ഭയമായിരുന്നു. അവിടെയും അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ ഇരുളിന്റെ കാഠിന്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ആനത്തോട്ടിൽ നിന്ന് ആനവരുമെന്നും ആകുമിക്കുമെന്നും വിശ്വസിക്കാനാണ് തലമുറകൾ അവരെ പഠിപ്പിച്ചത്. ഇതെല്ലാം പഴയ ഓർമ്മകൾ. ഇന്ന് എല്ലാം മാനിയിരിക്കുന്നു.

“...അണ ഡിഫ്ഫിന്റെ ഗുണഗണങ്ങൾ വാഴ്ത്താൻ തുടങ്ങി. എല്ലാവർക്കും വേണം ഡിഫ്ഫിനെ..... ആർക്കും എതിരില്ല ഡിഫ്ഫിനെ. കാണാനും ധൈര്യം. നല്ല നാവ്; ബലാക്കത്തും.”

ഡിഫ്ഫിനെ ഓർമ്മയില്ലേ? എണ്ണപ്പാടത്തിന് സുപരിചിതൻ. ബാച്ചുലർ സിഗരറ്റിന്റെ ടിന്നും പിടിച്ച്, ഷൂസിട്ട് എണ്ണപ്പാടത്തുകൂടെ “പിയാപ്ള”യായി നടന്നവൻ. തോറ്റ് തോറ്റ് തൂന്നും പാടിയപ്പോൾ തോല്വിയാണ് സത്യം മെന്ന് അയാൾ കണ്ടെത്തി. എല്ലാം ശരിയാണ്. വ്യത്യസ്തമായ ശരിക്കൾ. “ഡിഫ്ഫിന്റെ റ്റ്സ്.” അത് ലോപിച്ച് ലോപിച്ച് അയാളുടെ പേരിന്റെ പര്യായമായി. ഡിഫ്ഫായി, ഡിഫ്ഫ

വായി....

"നിർഭാഗ്യവാനായ ഒരു കലാകാരനായിരുന്നു ഡിഫ്റൈറ്റ് അബു" (നോവലിൽ ആലിയെന്നാണ് ഡിഫ്റൈറ്റ് പേര്) സലീം പറഞ്ഞു. "നോഹ (നബി)യുടെ പെട്ടകം സർഗ്ഗത്തിലേക്കുള്ള വഴിയാണെന്ന് വിശ്വസിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ അയാൾ തന്റെ ചിഹ്നമാക്കിയത് തോന്നിയിട്ടുണ്ട്."

തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നിരർത്ഥകത രചനയുടെ ഒരു മുഖ്യഭാഗമാക്കിയപ്പോൾ എൻ.പിക്ക് കിട്ടിയ ഏറ്റവും നല്ല ഒരു മോഡലായിരുന്നു ഡിഫ്റൈറ്റ്.

□

"..... കിണറ്റിൻ കരയ്ക്കുവച്ചാണ് പെണ്ണുങ്ങളുടെ ഉൾമുഖപാട്ടുക. ഇതിന് എണ്ണപ്പാടത്തുള്ള പേര് പട." എൻ.പിയുടെ സഹോദരി ആയിഷയും കുറേ പട(ലഹള)യും മഴയും ചെളിയും നിറഞ്ഞ എണ്ണപ്പാടത്താണ്. പഴയ ഓർമ്മകളിൽ നിന്നും കത്തെടുക്കുന്നത്. മഴപെയ്ത് ചളിയും വെള്ളവുമായി കിടക്കുന്ന എണ്ണപ്പാടത്തുകൂടെ ഉയരമുള്ള മെതിയടിയിൽ നടന്നുപോകുന്ന സഹോദരൻ (സാക്ഷാൽ എൻ.പി. മുഹമ്മദ് തന്നെ). അവൻ ചളിവെള്ളത്തിന്റെ അരികിൽ പിന്നിട്ട് കഴിയുമ്പോൾ ആമെതിയടിയിൽ വെള്ളത്തിലേക്കു ചുരുമ്പല ഈ പെണ്ണുങ്ങൾ കായിരുന്നു.

ആനത്തോട്ടിനെപ്പറ്റിയും പഴയ പേടികളെപ്പറ്റിയും ചെറുപ്പകളിലെ ജീവിതത്തെപ്പറ്റിയും ഞങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞുതന്നത് പാത്തുമ്മത്തായാണ്. അവരും നോവലിൽ കഥാപാത്രമായി.

ഒരു കൗതുകത്തിന് വേണ്ടിയായിരുന്നു, അസാധാവികമായ ഒന്നുമില്ലാത്ത എണ്ണപ്പാടത്തുകൂടെ ഞങ്ങൾ നടന്നത്. വായിച്ചറിഞ്ഞ കഥകൾ നേരിട്ടുകാണുന്നതിന്റെ കൗതുകം. കേവലം ഒരു കൗതുകത്തിൽ എല്ലാം ഒരുക്കിനിർത്തുന്നത് ശരിയല്ലല്ലോ. നോവലിന്റെ രചനയെപ്പറ്റി എൻ.പിയോട് ഇനിയും സംസാരിക്കാനുണ്ട്.

"എണ്ണപ്പാട്"ത്തിലുപയോഗിച്ച ഭാഷ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഒരു പ്രാദേശികഭാഷയുടെ സങ്കുചിതത്വമില്ലെങ്കിൽ ഭാഷയ്ക്ക്. എന്തെ ഒരു നോവലിന്റെ ഭാഷ ഇങ്ങനെയാവാൻ?

കാരണമുണ്ട്. ഭാഷയുടെ ഈ സങ്കുചിതത്വം ഇന്ത്യാക്കാരുടെ മുഖമുദ്രയാണ്. അത്തരമൊരവസ്ഥയെ വ്യക്തമാക്കാൻ തന്നെയാണ് നോവലിസ്റ്റ് ഭാഷാപ്രയോഗത്തിലെ സങ്കുചിതത്വം നോവലിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. പുത്രഭാഷയുടെ ദുസ്വാധീനം നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ വല്ലാതെ സാധിനിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന പക്ഷക്കാരനാണ് അദ്ദേഹം. വൈകാരികതയുടെ വെണ്മയെല്ലാം എന്നേ നമുക്ക് കൈമോശം വന്നുപോയിരിക്കുന്നു. വാക്കുകൾക്കതീതമായ ഭാഷയുണ്ടാക്കാൻ നമുക്ക് കഴിയുന്നില്ല. ഇന്ത്യൻ എഴുത്തുകാരുടെ ദുരന്തവും അതു തന്നെ. എൻ.പി. വശീകരിച്ചു. സാഹിത്യത്തിന്റെ ഭാഷ പുത്രഭാഷയിൽ നിന്നും വളരെ അകലെയാണെന്ന സത്യം അറിയാത്തതിനാ

ലാണി ദുരന്തം വന്നുവെക്കുന്നത്. എന്തിനേറെ, നിത്യജീവിതത്തിൽപ്പോലും "പുത്രഭാഷ"യുപയോഗിക്കുന്നവർ നമ്മുടെ ചുറ്റുപാടുകളിൽ തന്നെയുണ്ട്.

ലൈംഗികതയുടെ ഉപയോഗമാണ് "എണ്ണപ്പാട്"ത്തിന്റെ മറ്റൊരു പ്രശ്നം. ഇതിനുള്ള ഉത്തരം എണ്ണപ്പാടത്തെ ജീവിതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. പകലന്തിയോളം കല്ലായിപ്പുഴയിൽ മുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന പുരുഷൻ കരയിൽ കയറുമ്പോൾ ഒരല്പം ചൂട് കൊതിക്കുന്നത് സ്വാഭാവികമാണ്. അവന്റെ മനസ്സിലെ രതി എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ ഭൂമിശാസ്ത്രത്തിലേക്ക് പകർന്നത് ഇക്കാരണം കൊണ്ടുതന്നെ.

□

ആരോടെന്നില്ലാതെ അച്ചൻ ആത്മഗതം

പോലെ: "ഈ പള്ളി എന്റെ ജീവിതത്തിലെ നിങ്ങളാലത്തെ പരിശോധനയാണ്. എന്റെ സ്വപ്നമാണ്...."

അവനാന്റെ ന്യായവാദങ്ങൾക്കുമുമ്പിൽ നിസ്സംഗമായി നില്ക്കുന്ന അച്ചൻ, "പള്ളിവേണോ, ഒരു സത്യ ക്രിസ്ത്യാനി കൂടുതൽ വേണോ?" എന്നവൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ എനിക്ക് പള്ളിമതി എന്ന് മറുപടി എറഞ്ഞ അച്ചൻ. ഈ പാതിരിയച്ചനെ "എണ്ണപ്പാട്"ത്തിലെ പരസ്പരവിരുദ്ധമായ കഥാപാത്രം എന്നാണ് എൻ.പി. വിശേഷിപ്പിക്കുക. ആ വ്യക്തിയുടെ രണ്ടാം വിവാഹം എണ്ണപ്പാടത്തുനിന്നായിരുന്നു. (വിവാഹം നിഷിദ്യമല്ലാത്ത വിഭാഗക്കാരാണ് അദ്ദേഹം). ഒന്നാം ഭാര്യയിൽ പാതിരിക്കുണ്ടായ മകനാണ് എണ്ണപ്പാടത്തേക്ക് കമ്മ്യൂണിസം കൊണ്ടുവന്നത്. ഇത് പറയുമ്പോൾ എന്തോ ഓർമ്മിട്ടെന്നപോലെ എൻ.പി. പറയുന്നു: "കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ ഭാഷ ബുർഷായുടെ ഭാഷയാണ്."

ലളിതവും നർമ്മഭംഗധർമമുള്ള തീരീയിൽ രചിച്ച എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രത്യേകത അതിന്റെ നിസ്സംഗതയാണ്. എഴുത്തുകാരൻ ഒരിക്കലും ഇതിൽ വ്യക്തിപരമായി ഇടപെടുന്നില്ല. ഈ നിസ്സംഗത തന്നെയാണ് എണ്ണപ്പാടത്തെ ഒറ്റപ്പെട്ട ഒരു ഭവമാക്കി മാറ്റുന്നത്. നോവലിന്റെ ചട്ടക്കൂടിനുള്ളിലേക്ക് അനുഭവങ്ങളെ ഒരുക്കുമ്പോൾ നോവലിസ്റ്റിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഓരോ വ്യക്തി പാത്രനിർമ്മാണത്തിലുള്ള അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ മാത്രമായിരുന്നു. വ്യക്തികളെ കഥാപാത്രങ്ങളിലേക്ക് ആവാഹിച്ചെടുക്കവേ എൻ.പി. സ്വന്തം ഉള്ളിലേക്കൊന്നു നോക്കുമ്പോൾ രണ്ടിലും അദ്ദേഹം മൊരു കഥാപാത്രത്തെ കണ്ടെത്തി. അതാണ് ബച്ചൻ എന്ന സൂക്ഷ്മനായ ചെറുപ്പക്കാരൻ.

നമുക്കറിയാത്ത ചരിത്രങ്ങൾ ഇനിയും ബാക്കിയുണ്ടാവാം. താനും തന്റെ ഭൂമിയും നോവലിലെ കഥാപാത്രമായതിന്റെ ചരിത്രം. പുതിയ തലമുറ വായിച്ചറിയുന്ന ആ ചരിത്രത്തെ പലരിൽ നിന്നായി സത്യപിച്ഛെടുക്കുമ്പോൾ കുറേയെല്ലാം കൈമോശം വന്നുപോയേക്കാം. എന്നാലും കാലദേശമില്ലാതെ ഒരു വിധം എല്ലാവരും വായിച്ചറിയുന്ന എണ്ണപ്പാടത്തിന്റെ പുരാവൃത്തം ഇതൊക്കെയാണ്.

സംസാരിച്ചിരിക്കാവുന്ന അദ്ദേഹം അക്കാഡമി അവാർഡിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു. അന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് സിംഗപ്പൂർ സിനിമ സർവ്വകലാശാലയിൽ കമ്മ്യൂട്ടിങ്ങ് എണ്ണപ്പാടത്ത് വന്നിറങ്ങിയ സിംഗപ്പൂർ വച്ചാണ്. ഒന്നാംഭാഗം നാടകമാക്കിയപ്പോൾ അത് വൻ വിജയമായിരുന്നു. നോവലിലെ അവസാനഭാഗം വെള്ളത്തിരയിലേക്കും പകർത്തപ്പെട്ടു. "മാനസഹാജനങ്ങളെ".

□

ഒരു പ്രദേശത്ത് ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന വ്യക്തികളെ കഥാപാത്രങ്ങളാക്കുമ്പോൾ പരാതികളും പ്രശ്നങ്ങളും ഉണ്ടാവുക സ്വാഭാവികമാണ്.

പി. നാരായണക്കുറുപ്പ്

കുറുപ്പുകൾ

തന്റെ നിശാസംകൊണ്ടല്ലോ പീലി—
ത്തുമ്പുറപ്പില—വിഹാലം രായ
സുസ്ഥിതപ്പുവിനൊപ്പമുപ്പിലി
വച്ചുകെട്ടിക്കൊടുക്കവേ ചൊല്ലി
"മല്ലയുദ്യത്തിൽപ്പോലുമനങ്ങി—
ലെന്തിപ്പിലിയുറയ്ക്കാത്തതിപ്പോൾ?"
(രണ്ടുപേരുമറിയും രഹസ്യം
കണ്ടു നമ്മളും പുഞ്ചിരിച്ചാവൂ!)

II

മുരളീധരൻ കാട്ടു—
പൂല്ത്തണ്ടു ധരിക്കുന്നു
ശ്രീധരൻ ശ്രീചക്രവും!
ഒരുപോലാണീ രണ്ടാൾ
എന്നുചൊല്ലുന്നോരോർക്കെ—
"വാഗർത്ഥാവിവ സംപൂർണ്ണം"

III

അതുകൊണ്ടരിശം തീരാഞ്ഞിട്ടവ—
നപ്പര ചുറ്റും മണ്ടിനടക്കെ
പിന്നിലൊരർത്ഥന കേട്ടു "ചേട്ടാ,
എന്നുമടുത്തരിയെത്തിക്കും
ഞങ്ങളുടെ പാർട്ടിക്കൊട്ടുതരണം"
(വീടും വിട്ടു മണ്ടി നായർ!)

IV

'സമ്പൂർണ്ണ സാക്ഷരത' എന്നു പറഞ്ഞാൽ
അങ്ങാടി എല്ലാ പെണ്ണുങ്ങൾക്കയയ്ക്കുന്ന കത്തും
വായിക്കാൻ കഴിയുക എന്നാണ്.
അതുകൊണ്ടാണല്ലോ,

'ഇപ്പോഴത്തേതുതന്നെ ധാരാളം' എന്നു പറഞ്ഞ്
എന്നെ സമ്പൂർണ്ണത്തിനു വിടാത്തത്.

V

കൈക്കുലി വച്ചുനീട്ടുമ്പോൾ, വാങ്ങുമ്പോഴും
മൈക്കണ്ണിമാരെ മയക്കുമ്പോഴും
ലോഹ്യമായ് ചൊല്ലുവാൻ പുത്താനം പണ്ടൊരു
'ദോഹ'യുണ്ടാക്കിയതിപ്രകാരം—
'കാലമിന്നു കലിയുഗമുദയാ
ഭാരതമിപദേശമല്ലോ...'

VI

സാരി സരിഗമപാധനി—ഓമലാൾ
ചാരെ സ്നേഹിതർക്കേസിലൂടെ—
ചുട്ടും പൊടിയും ചൂഴ്ന്ന തെരുവപ്പോൾ
സുന്ദരസ്വപ്നമായ് മാറി—
തട്ടുന്നുപോ പിന്നിൽ ബോർഡിലെൻ കണ്ണുകൾ:
"രക്തമുത്രാദി പരിശോധനസ്ഥലം."
കാല്പനികതാവുമായുനികതാവും
കൈമാറിയെന്നുനിന്നുമുതൽക്കു ഞാൻ!

VII

പല ദുരിതം, ദുരിതാശ്വാസം, പുന—
രധിവാസം, പ്രളയത്തിനു പിന്നിൽ;
പക്ഷേ പാടവരമ്പിലെ വെള്ള—
പ്പൊക്കത്തിൽ കലരുന്നു കലയും.
പാവടത്തുമ്പേനയിയെടുത്തൊരു
ചാട്ടം കാണാം നാടൻചിട്ടയിൽ!
സോപാനത്തിൽ ചമ്പടതാളമ—
തൊരുവട്ടമെന്നിക്കുള്ളിൽ മുഴങ്ങും.

□

നോവൽ ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സ്വകാര്യ ചരിത്രമാണ് എന്ന് ബൽസാക് പറഞ്ഞു. "എണ്ണപ്പാട്"ത്തിന്റെ ആഴവും പരപ്പുമെക്കണ്ടത് ഇത്തരമൊരു കാഴ്ചപ്പാട് മനസ്സിൽ വച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കണം. വിധിവാക്യത്തെ നമുക്ക് കാലത്തിന് വിട്ടുകൊടുക്കാം.

ചിങ്ങിന്റെ അന്ത്യം തുറന്ന വിപ്ലവത്തിന്റെയും

ജിയാങ് ചിങ്ങ്

“ചൈനക്കാർ ഇന്ന് ഏറ്റവും വെറുക്കുന്ന വ്യക്തി ജിയാങ് ചിങ്ങ് എന്ന സ്ത്രീയാണ്. ആധുനിക ചൈനയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ചൈനീസ് ഇനതയുടെ മേൽ ഇത്രയധികം ദുരിതം വാരിവിതറിയിട്ട് ഒരു മനുഷ്യജീവി വേറെയില്ല.”

മുന്നൂറുകൾ മുമ്പ് ചൈനയിൽ മുന്നാഴ്ചക്കാലം ഞാൻ നടത്തിയ സന്ദർശനത്തിനിടയിൽ വെയ്ജാലി എന്ന ചൈനീസ് പുത്രപ്രവർത്തകൻ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ ഇപ്പോൾ ഓർമ്മ വരുന്നു.

ആ ജിയാങ് ചിങ്ങ് ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. ചൈനയിലെ ഇനകിയ വിപ്ലവത്തിന്റെ നായകനും ആധുനിക ചൈനയുടെ ആദ്യ ഭരണാധിപനുമായിരുന്ന മാവോസെതുങ്ങിന്റെ മരുമകളായിരുന്നു. ആധുനിക ചൈനീസ് ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും കറുത്ത അടിയുയർത്തലിന്റെ അവസാനിപ്പിച്ചു.

ചൈനയുടെ ചരിത്രത്തിലെ ശപിക്കപ്പെട്ട കാലഘട്ടമെന്ന് ചൈനീസ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി നേതൃത്വവും ഭരണകൂടവും പിന്നീട് പ്രഖ്യാപിച്ച സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിനു നേതൃത്വം നൽകിയിരുന്ന കൃപസദയമായ

നാൽവർ സംഘത്തെ നയിച്ചിരുന്നത് ജിയാങ് ചിങ്ങാണ്. ചിങ്ങിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള നാൽവർ സംഘത്തെ 1976 സെപ്റ്റംബറിൽ മാവോസെതുങ്ങിന്റെ മരണത്തിനുശേഷം ചൈനീസ് പട്ടാളം അറസ്റ്റ് ചെയ്തതായി പ്രഖ്യാപനമുണ്ടായപ്പോൾ ബെയ്ജിങ്ങിലെ ആഹ്ലാദപ്രകടനം അണുപൊട്ടിയൊഴുകി. പത്തുവർഷക്കാലം നീണ്ടുനിന്ന സാംസ്കാരിക വിപ്ലവകാലത്തെ കൊടുംകുരകൾക്കെതിരെ ഇനഹൃദയങ്ങളിൽ തിങ്ങിവിങ്ങിനിന്ന അതിരോഷത്തിന്റെ ബഹിർസ്ഫുരണമായിരുന്നു അത്.

പ്രതിവിപ്ലവ കുറ്റങ്ങൾക്കു പരസ്യവിചാരണ ചെയ്യപ്പെട്ട ചിങ്ങിന് 1981-ൽ കോടതി വധശിക്ഷ വിധിച്ചപ്പോൾ വാസ്തവത്തിൽ ചൈനക്കാർ തെളുകയാണുണ്ടായത്. ചിനയുടെ ആചാര്യനായ മാവോസെതുങ്ങിനോടൊപ്പം സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിനു നേതൃത്വം നൽകിയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്നിക്കു വധശിക്ഷ. നാൽവർ സംഘത്തിലെ മറ്റു രണ്ടുപേർക്കു ജീവപര്യന്ത തടവും. ഒരാൾക്കു ഇരുപതുവർഷത്തെ തടവും.

പരസ്യവിചാരണവേളയിൽ വഞ്ചകിയായ

സർപ്പമെന്നും വെള്ള അസ്ഥികളുള്ള വേതാളമെന്നുമൊക്കെ ചൈനീസ് പുത്രങ്ങൾ അധികഷേപിച്ച ചിങ്ങ് കോടതിയിലെ പ്രതിക്കൂട്ടിൽ നിന്നുകൊണ്ട് തന്റെ നടപടികളെയത്രയും മനഃപാഞ്ചലുമില്ലാതെ ന്യായീകരിക്കുകയാണുണ്ടായതെങ്കിലും വധശിക്ഷ ഇളവുചെയ്ത് ജീവപര്യന്തം തടവുശിക്ഷയാക്കാൻ ഡെങ് സ്വാഭാവിങ്ങ് നയിക്കുന്ന ഭരണകൂടം തീരുമാനിച്ചതെന്തുകൊണ്ടാണ്?

ചൈനീസ് പുത്രപ്രവർത്തകരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ചിങ്ങിനെ ഒരു രക്തസാക്ഷിയായതുകൊണ്ട് ചൈനീസ് ഭരണനേതൃത്വത്തിന് അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നു. സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തെയും അതിനു മാവോസെതുങ്ങ് നൽകിയിരുന്ന നേതൃത്വത്തെയും അനുകൂലിക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങൾ ചൈനയിലുണ്ടെങ്കിൽ അവർക്കു ആവേശം പകരാൻ ഇതു ഇടയാക്കുമെന്നും മാവോസെതുങ്ങിനോട് തങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന ഒരനാദരവായി ലോകം ചിങ്ങിന്റെ വധത്തെ കാണുമെന്നും ചൈനീസ് നേതാക്കൾ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു എന്നതുകൊണ്ടാണ്.

എന്താണൊരു ദശവർഷക്കാലം ചൈനയുടെ

ഭരണത്തിന്റെ ചുക്കാൻ എങ്ങനെ ചിങ്ങിന്റെ കൈകളിലൊതുങ്ങിയെന്നതും ഇന്നും ചിനക്കാർക്ക് ഒരത്ഭുതമാണ്. നാടകനടിയായിരുന്ന ചിങ്ങ് വാസ്തവത്തിൽ മാവോയുടെ ജീവിതത്തിലേക്കു കടന്നുവന്നതും നാടകീയമായിട്ടായിരുന്നു. ഷാൻടുങ് പ്രവിശ്യയിൽ പിറന്ന ചിങ്ങ് ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു. നാടകവേദിയിലും വെള്ളിത്തിരയിലും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന നടിയുടെ അഭിനയത്തേക്കാൾ ഷാൻടുങ്ങിലുള്ള ജനങ്ങളെ ആകർഷിച്ചിരുന്നത് ചിങ്ങിന്റെ തീപാറുന്ന പ്രസംഗമാണ്. ഇരുപത്തിമൂന്നു വയസ്സുള്ളപ്പോൾ 1937-ൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മുന്നണി പ്രവർത്തനത്തിന്റെ പേരിൽ ചിങ്ങ് അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെടുകയും ജയിലിലടയ്ക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ജയിലിൽ നിന്നു പുറത്തുവന്ന ചിങ്ങ് പ്രസിദ്ധമായ ലൂസ്യൺ ആർട്ട് അക്കാദമിയിൽ ഇൻസ്ട്രക്ടറായി ചേർന്നു. അവിടെ ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്യാനെന്നത് മാവോ അവരെ കണ്ടുമുട്ടി. പരസ്പരം അനുരക്തരായി, വിവാഹിതരാവാൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു.

ചിങ്ങിനെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ മാവോ തീരുമാനിച്ചു എന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ പാർട്ടിനേതാക്കൾ അതിനോടു ശക്തിയായ എതിർപ്പു പ്രകടിപ്പിച്ചു. അതിനൊരു മുഖ്യ കാരണവുമുണ്ടായിരുന്നു. മുന്നാമത്തെ വിവാഹത്തിനു വേണ്ടി മാവോ ഉപേക്ഷിക്കാൻ തീരുമാനിച്ച രണ്ടാമത്തെ ഭാര്യ അപ്പോൾ മോസ്കോയിലെ ഒരാശുപത്രിയിൽ ചികിത്സാവിധേയയായി കഴിയുകയായിരുന്നു. മാവോയുടെ എല്ലാ ക്ഷേമങ്ങളിലും സമരങ്ങളിലും ഒപ്പംനിന്ന ഭാര്യ, ഐതിഹാസികമെന്നു വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന 1934-35 ലെ മാവോ നയിച്ച ലോങ് മാർച്ചിലുടനീളം അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം നിന്ന ജീവിതപങ്കാളി. ഇരുന്നൂററുമുപ്പത്തിയഞ്ചു ദിവസംകൊണ്ട് ആറായിരം മൈൽ പിന്നിട്ട ആ ലോങ് മാർച്ച് ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ മനുഷ്യത്വഗാതത്തിന്റെ വിരഗാഥയാണ്. പതിനെട്ടോളം പർവ്വതനിരകളും രണ്ടു ഡസനോളം കുറ്റൻ നദികളും തരണം ചെയ്ത് ഈയാപാറുകളെപ്പോലെ മരിച്ചുവീണുകൊണ്ടിരുന്ന വിശ്വാസ ധീരയായുള്ള വിപ്ലവകാരികൾക്കിടയിലൂടെ ലക്ഷ്യത്തിലേക്കു കൂതിച്ച മഹാദുരിതപൂരിതമായ ലോങ് മാർച്ചിൽ ആ ഭാര്യയായിരുന്നു മാവോയുടെ ഏറ്റവും വലിയ തൂണ. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ആ ഭാര്യയെ മാവോ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനെ സഹപ്രവർത്തകർ എതിർത്തത്.

ഒടുവിൽ രണ്ടു വ്യവസ്ഥകളിൽ ചിങ്ങിനെ രഹസ്യമായി മാവോ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിന് സഹപ്രവർത്തകർ സമ്മതം മൂളി. ചിങ്ങിനെ രാഷ്ട്രീയത്തിലിറക്കുകയില്ലെന്നും പൊതുവേദിയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടാൻ അനുവദിക്കുകയില്ലെന്നുമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ. സാംസ്കാരിക വിപ്ലവകാലത്ത് ഡെങ് സ്വാഭാവിങ്ങ് അടക്കം പാർട്ടിയുടെ തലമുത്ത നേതാക്കളെ കഠിനമായ പീഡനങ്ങൾക്കു വിധേയരാക്കാൻ ചിങ്ങിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചത് ഇതേച്ചൊല്ലിയുള്ള പ്രതികാരചിന്തയായിരുന്നു. തന്നെ വിവാഹം ചെയ്തപ്പോൾ ഒരിക്കലും രാഷ്ട്രീയത്തിലി

മാവോയുടെ വഴിയിലേക്ക് ചിന മടങ്ങിപ്പോകുമോ എന്ന സംശയത്തിന് ചിങ്ങിന്റെ മരണത്തോടെ എന്നെന്നേക്കുമായി തിരശ്ശീല വീണു എന്നു വേണം വിശ്വസിക്കാൻ. ചിങ്ങിനോട് സഹതപിക്കാൻ പോലും ആരുമുണ്ടായില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല, മാവോയിസത്തിനു കടകവിരുദ്ധമായ സാമ്പത്തിക പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കും പൗരസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും വിസ്തൃതിയും വേഗതയും പോര എന്നാണ് ചിനയിലെ യുവ തലമുറ കരുതുന്നത്.

റക്കുകയില്ലെന്ന് മാവോയിൽ നിന്ന് ഉറപ്പു വാങ്ങിയ നേതാക്കളോട് വർഷങ്ങളായി മനസ്സിൽ പേറിനടന്ന വൈരാഗ്യമാണ് ചിങ്ങിനെ ഇത്ര ക്രൂരയാക്കിയതെന്നാണ് ചിനക്കാരുടെ കണക്കുകൂട്ടൽ.

തൊഴിലാളി വർഗ്ഗകഥകളിൽ ചൈനയുടെ പൈതൃകമായ കലാമൂല്യങ്ങൾ കുത്തി വയ്ക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് 1963-ൽ പെക്കിംഗ് ഓപ്പറയുടെ ഒരു ബാലെയുമാണ് ചിങ്ങ് ആദ്യം പരസ്യമായി രംഗത്തുവന്നത്. ചൈനയിലെ സാംസ്കാരിക നായകന്മാരുടെ നേരെയുള്ള പ്രകടമായ കടന്നുകയറ്റമായിരുന്നു അത്. മുന്നൂറുകൾക്കു മുമ്പെഴുതിയതാണ് 1966 ആഗസ്റ്റിൽ നടന്ന ചൈനീസ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ പതിനൊന്നാം പ്ളീനത്തിൽ വച്ച് മാവോ പ്രഖ്യാപിച്ച “മഹത്തായ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗ സാംസ്കാരിക വിപ്ലവ”ത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ വളരെ പെട്ടെന്ന് ചിങ്ങും സഹായികളും പിടിച്ചുകയറി. താൻ തന്നെ സൃഷ്ടിച്ച വ്യവസ്ഥിതിക്കെതിരെ ജനങ്ങളെ പരസ്യമായി ഇളക്കിവിട്ട ഒരു നേതാവ് മാവോയെപ്പോലെ ലോകത്തിൽ വേറെയുണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന് ഒരു ചരിത്രസത്യം. ഈ വിപ്ലവംകൊണ്ട് എന്തു നേടാനാണോ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത് അത് നേടിയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ചിനയുടെ ജീവിതത്തെയും സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെയുമാകെ പിച്ഛി ചുന്തുക കൂടി ചെയ്തു എന്നതാണ് സംഭവിച്ചതെങ്കിലും മാവോയുടെ ഉദ്ദേശശുദ്ഢിയെ ചൈനീസ് ചിന്തകരിൽ പലരും ഇന്നും ചോദ്യം ചെയ്യുന്നില്ല. ലോകം കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത അദ്ദേഹത്തിനു ലോകത്തിന്റെ മാററങ്ങൾ ചിനയ്ക്കു പകർന്നുകൊടുക്കാനുള്ള വഴി അറിയാതെപോയി എന്ന് അവർ പരിതപിക്കുകമാത്രം ചെയ്യുന്നു.

സാംസ്കാരിക വിപ്ലവകാലത്ത് ചൈനയുടെ ഭരണത്തിന്റെ ചുക്കാൻ കൈയിലൊതുക്കിയ നാൽവർ സംഘത്തിന്റെ സങ്കേതം ഷാംഗോയ് നഗരമായിരുന്നു. ആ നഗരത്തിൽ നിന്നുള്ളവരായിരുന്നു സംഘാംഗങ്ങൾ എന്നതാണ് കാരണം. ഒരു പ്രാദേശിക പാർട്ടി നേതാവായിരുന്ന ചാങ് ചുങ്ങ് ചിയാവോ ഒരു തുണിമിൽ തൊഴിലാളിയായിരുന്ന വാങ്ഹുങ്ങ്, പുത്രപ്രവർത്തകനായിരുന്ന യാവോ വെൻ യുവാൻ എന്നീ സംഘത്തിലെ മറ്റു മുന്നൂറുകൾക്ക് ചുങ്ങ് ചിയാവോ പിന്നീടും ചിനയുടെ ഉപപ്രധാനമന്ത്രിപദത്തിൽ വരെയെത്തി. ചിങ്ങിന്റെ ഇംഗിതത്തിനൊത്തു നീങ്ങിയ രാജ്യരക്ഷാ മന്ത്രി ലിൻപിയാവോ ഒരു ഫട്ടത്തിൽ സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, 1970 സെപ്റ്റംബറിലുണ്ടായ ഒരു വിമാനാപകടത്തിൽ ലിൻപിയാവോ കൊല്ലപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. മാവോസെതുങ്ങിനെ വധിച്ച അധികാരം കയ്യടക്കാൻ നടത്തിയ ഒരു ഗുഡാലോചന തകർന്നതിനെത്തുടർന്ന് സോവിയറ്റ് യൂണിയനിലേക്ക് രക്ഷപ്പെടാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ ലിൻ പിയാവോ സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന വിമാനം അതിർത്തിയിൽ വച്ച് ചൈനീസ് പട്ടാളം വെടിവെച്ചുകൊണ്ടുണ്ടായതെന്ന യാഥാർത്ഥ്യം ഇന്ന് എല്ലാ ചിനക്കാർക്കുമറിയാം.

ചൈനയിലെ യുവതലമുറ വിപ്ലവത്തിന്റെയും യുദ്യത്തിന്റെയും ക്ഷേമങ്ങളറിയാതെ വളർന്നതാണെന്നതുകൊണ്ട് ഏതു ക്ഷേമത്തെയും നേരിടുന്നതിന് യുവാക്കളെ ഉരുക്കോളം കരുത്തുള്ളവരാക്കി വളർത്തിയെടുക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം വച്ചുകൊണ്ടാണ് മാവോ സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിനു തുടക്കം കുറിച്ചത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ പിൻതിരിപ്പെന്നു തോന്നുന്ന എല്ലാത്തിനേയും തച്ചുടയ്ക്കാൻ റെഡ് ഗാർഡുകൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകപ്പെട്ടു. വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങൾ അടച്ചുപൂട്ടി. പല നഗരങ്ങളിലും പുസ്തകക്കുമ്പാരങ്ങൾക്ക് റെഡ് ഗാർഡുകൾ എന്ന പാർട്ടിയിലെ യുവ മുന്നണിക്കാർ തീകൊളുത്തി.

വളരെ പെട്ടെന്ന് മാഡം ജിയാങ് ചിങ്ങിന്റെ കൈകളിൽ ഭരണനേതൃത്വമർന്നപ്പോൾ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ വഴിയവലംബിച്ചവർ എന്നാക്ഷേപിച്ചുകൊണ്ട് പാർട്ടിയുടെ പല പ്രമുഖ നേതാക്കളും സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിന്റെ പേരിൽ നാട്ടിൻപുറങ്ങളിലേക്ക് അട്ടിപ്പായിക്കപ്പെട്ടു. അവരൊക്കെ നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ കുലിവേലക്കാരും റോഡുപണിക്കാരുമായി ജോലി ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിതരായി. സകുടുംബമുള്ള ആത്മഹത്യകൾ അന്ന് ചിനയിലെ നിത്യസംഭവമായിരുന്നുവെന്നാണ് പലേ പുത്രപ്രവർത്തകരും പറഞ്ഞത്.

സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിന്റെ ദാരുണമായ അന്ത്യത്തിനുശേഷം ചൈനീസ് പുത്രങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച റിപ്പോർട്ടുകളനുസരിച്ച് ആനാളുകളിൽ ജിയാങ് ചിങ്ങ് സുഖലോലുപതയിൽ നീന്തിത്തുടിക്കുകയായിരുന്നു. യന്ത്രങ്ങളുടെ ശബ്ദം തന്റെ ഉറക്കം കെടുത്തുന്നു എന്നുപറഞ്ഞ് ഒരു കപ്പൽ നിർമ്മാണശാല

(ശേഷം 44-ാം പേജിൽ)

91 രൂപ ലഭിക്കൂ!

പോസ്റ്റ്ഓഫീസിലെ
331 രൂപ
വിലയുള്ള
കലാകൗമുദി
പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ
ഇപ്പോൾ
240 രൂപയ്ക്ക് ലഭിക്കും

കലാകൗമുദി, കഥ ദൈവവാരിക, വിമൻസ് മാഗസിൻ എന്നിവയാണ് സ്പെഷ്യൽ ഓഫർ സ്കീം ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഈ സ്കീം പ്രകാരം വരിക്കാരായാൽ കലാകൗമുദി കൂടാതെ കഥയും വിമൻസ് മാഗസിനും കൂടി ഒരു വർഷത്തേക്ക് 240 രൂപ അടച്ചാൽ മതി. 1991 സെപ്തംബർ ആദ്യ വാരം മുതൽ ഒരു കൊല്ലക്കാലം കലാകൗമുദിയും കഥയും വിമൻസ് മാഗസിനും വരിക്കാർക്ക് എത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഈ മൂന്നു പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ വിലയിൽ കാലാകാലം ഉണ്ടാകുന്ന വർദ്ധനവ് ഈ സ്കീമിൽ ചേരുന്നവർക്ക് ബാധകമല്ല. വിശേഷാൽ പ്രതികളും പോസ്റ്റ്ഓഫീസിൽ വരുന്ന അധിക ചെലവും സൗജന്യമായിരിക്കും. 1991 ആഗസ്റ്റ് 31-ാം തീയതിവരെ ലഭിക്കുന്ന കുപ്പണുകൾ മാത്രമേ സ്വീകരിക്കുകയുള്ളൂ. മലയാളത്തിലെ മൂന്നു മികച്ച പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ ഒരു വർഷത്തെ ലക്കങ്ങൾ സ്വന്തമാക്കാനുള്ള ഏറ്റവും ലാഭകരമായ ഈ പദ്ധതി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക. ഇന്ത്യയ്ക്ക് പുറത്തുള്ളവർക്ക് ഈ പദ്ധതി ബാധകമല്ല. എങ്കിലും നാട്ടിലുള്ള ബന്ധുക്കൾക്കോ, സുഹൃത്തുക്കൾക്കോ വേണ്ടി വിദേശ മലയാളികൾക്ക് ഈ പദ്ധതിയിൽ ചേരാവുന്നതാണ്.

ഇതോടൊപ്പമുള്ള കുപ്പൺ പൂരിപ്പിച്ച് 'മാനേജർ, കലാകൗമുദി'ക്ക് 240 രൂപയുടെ ക്രോസ് ചെയ്ത ഡ്രാഫ്റ്റോ പോസ്റ്റൽ ഓർഡറോ ചെക്കോ അല്ലെങ്കിൽ മണിയോർഡറോ അയയ്ക്കുക.

സർക്കുലേഷൻ മാനേജർ,
കലാകൗമുദി പബ്ലിക്കേഷൻസ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്,
കൗമുദി ബിൽഡിംഗ്സ്, പേട്ട,
തിരുവനന്തപുരം-695 024.

സ്പെഷ്യൽ ഓഫർ 1991

കലാകൗമുദിയും കഥയും വിമൻസ് മാഗസിനും 1991 സെപ്തംബർ ആദ്യവാരം മുതൽ ഒരു കൊല്ലത്തേക്ക് എനിക്ക് തപാലിൽ അയച്ചുതരുന്നതിനായി 240 രൂപയുടെ ഡ്രാഫ്റ്റ് / പോസ്റ്റൽ ഓർഡർ / ചെക്ക് / മണിയോർഡർ ഇതുസഹിതം 'മാനേജർ, കലാകൗമുദി'ക്ക് അയയ്ക്കുന്നു.

പേര്: മി/മിസ് / മിസ്സിസ്:

വാരികകൾ കിട്ടേണ്ട വിലാസം:

റി.ജെ.എസ്. ജോർജ്ജ്

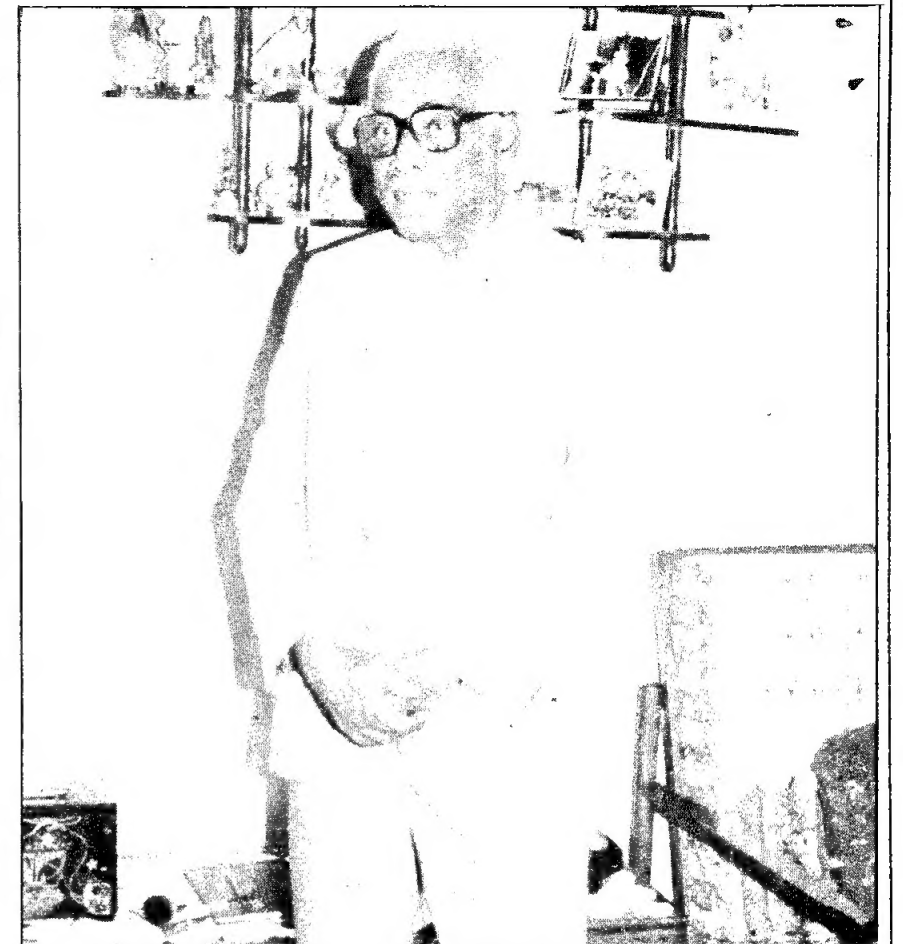
ഒടുവിൽ ബന്ധുക്കളുടെ നിർബന്ധത്തിനു ആർ.പി. വഴങ്ങി. തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ മകൻ തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെ എത്തി. ആഴ്ചകൾക്കകം തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ മണ്ണിൽ, അമ്മയുടെ മണ്ണിൽ, കുടിക്കലരുകയും ചെയ്തു.

അപ്പൂവിന്റെ മരണം

നല്ല മനുഷ്യർക്ക് നല്ലതു വരും എന്ന നാട്ടുവിശ്വാസം സിനിമകളുടെ ഈ ദശയിൽ അസ്വീകാര്യമായിത്തീർന്നു. പക്ഷേ, ആർ.പി. നായരുടെ തിരുവനന്തപുരത്തെ മരണം ആ വിശ്വാസത്തിന് ഉണർവ് നല്കുന്നു.

ലോകം മുഴുവനും ബന്ധുക്കളെയും സ്നേഹിതന്മാരെയും സഹപ്രവർത്തകരെയും ശിഷ്യന്മാരെയും ആരാധകഗണങ്ങളെയും കൊണ്ട് തിരിനിറയ്ക്കുവാൻ പോന്നതായിരുന്നു ആർ.പിയുടെ സമർപ്പണജീവിതം. ആ സ്നേഹവലയത്തിനു പുറത്തുകൂടി ആരുമറിയാതെ, ആരെയും അറിയിക്കാതെ, വല്ല പൊളിഞ്ഞ ലോഡ്ജിന്റെയും മുറിയിലോ വല്ല വഴിയരികിലോ കിടന്ന് മരിക്കുവാനായിരുന്നു ആർ.പി രൂപപ്പെടുത്തിയ സ്ക്രിപ്റ്റ്. സർവ്വശക്തനായ ഡയറക്ടർ അതു മാറിയിട്ടില്ല.

ആർ.പി. നായർ. അപ്പൂ. വലിയ വലിയ ആളുകളുടെ ഉററുസുഹൃത്ത്. വലിയ വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ നിറഞ്ഞ കുടുംബത്തിലെ അംഗം. വലിയ വലിയ പത്രപ്രവർത്തകരുടെ

ആർ.പി. നായർ

വളർത്തമ്മാവൻ. "അപ്പൂ ഇപ്പോൾ എവിടെയുണ്ട്?" എന്ന് അടുത്തകാലത്ത് എന്നോട് നേഷിച്ച ഒരാൾ മുൻ അംബാസഡറും തികഞ്ഞ ചിന്തകനുമായ എ.കെ. ദാമോദരനാണ്. "ആർ.പി ബാംഗ്ലൂരിലുണ്ടെന്നു കേട്ടു. ഉടനറിയിക്കണം" എന്ന് എഴുതി ആവശ്യപ്പെട്ടു പ്രഗല്ഭ പത്രപ്രവർത്തകനായിരുന്ന വി.പി. രാമചന്ദ്രൻ.

ശങ്കേഴ്സ് വീക്ലിയുടെ സാഹസികതയ്ക്കു തന്നെ വിശേഷിപ്പിക്കാം ആർ.പിയെ. കാർട്ടൂൺ വരയിലും നെഹ്രുപ്രേമത്തിലും ഒതുങ്ങിനിന്ന ശങ്കരപ്പിള്ള പ്രതിഭയ്ക്ക് അടുക്കും ഒഴുക്കും കൊടുത്ത്, ചിട്ടയും ക്രമവും ചേർത്ത്, എഴുത്തുകാരുടെയും ചിത്രകാരന്മാരുടെയും ഒരു സൈന്യമുണ്ടാക്കുന്ന സംഘടിപ്പിച്ച് ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ മാസിക സാക്ഷാത്കരിച്ചെടുത്തത് ആർ.പി. നായരുടെ നിസ്വാർത്ഥാടി സ്ഥിരമായ പ്രയത്നശീലമാണ്.

അതൊരു സൈന്യംതന്നെ ആയിരുന്നു. തലയെടുത്ത ജനറൽമാർ, എടത്തട്ട് നാരായണൻ, ചലപതിറാവു തുടങ്ങിയവർ. നാടാകെ ചിതറിയിരുന്ന ലേഖകന്മാരുടെ കാലാരിപ്പട.

വരക്കാരുടെ കമാൻഡോ യൂണിറ്റിൽ, ശങ്കറിനു ചുറ്റുമായി ഒരുപറമ്പ് ഇളമുറക്കാർ—അബു, ഒ.വി. വിജയൻ, കുട്ടി, സാമുവൽ. എല്ലാവരുടെയും ഫീൽഡ് മാസ്റ്ററായി, ഹവിൽദാർ മേജറായി, സുപ്രധാനരും ഇടയനും വഴികാട്ടിയുമായി, ഹെഡ്മാസ്റ്ററും ഉപദേശകനുമായി, ആർ.പി. നായർ എന്ന സർവ്വവ്യാപി. ജോലികഴിഞ്ഞ് ഓഫീസ് മേശകളിൽത്തന്നെ കിടന്നുറങ്ങുന്ന ജീവിതശൈലി വിവരിക്കുമ്പോൾ സി.പി. രാമചന്ദ്രന്റെയും മറും ശബ്ദം നൊമ്പരാൽജിയകൊണ്ടിടുന്നു.

ഹൃദയം നൊന്താണ് ആർ.പി. ശങ്കേഴ്സ് വീക്ലി വിട്ടത്. എമർജൻസി കാലത്ത് ഗവൺമെന്റിനെ വിമർശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ലേഖനം അച്ചടിച്ചു വന്നു. ഇന്ദിരാഗാന്ധി ശങ്കറിനെ വിളിച്ച് ആവലാതിപ്പെട്ടു: "ഫ്രം യു ഐ ഡിഡ് നോട്ട് എക്സ്പെക്ട് ദിസ്." നെഹ്രുവിൽ തുടങ്ങി നെഹ്രുവിൽ അവസാനിച്ച രാഷ്ട്രീയമായിരുന്നു ശുദ്ധനായ ശങ്കരപ്പിള്ളയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നത്. അദ്ദേഹം ആർ.പിയോടു കയർത്തു: "എടാ, നീ എന്നോട് ചെയ്യണമായിരുന്നു."

പി. ഗോപകുമാർ

ദോസ്തി ലണ്ടൻ രൂപ മറുവശം.

മനുഷ്യസ്വന്തമായതെങ്കിലും അവ മോഷ്ടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവന്റെ ചരിത്രം മാത്രമാണ്. എന്നാൽ നമ്മുടെ ചില ചരിത്രഗവേഷണം പോകുന്നതുകൊണ്ട് തോന്നുക നിശ്ചയബുദ്ധിയുള്ള ഒരേയൊരു കാരൻ ഒരുവെട്ടാൻ ചരിത്രപരന ശുദ്ധമായ തെറ്റിപ്പരിചയപ്പെടാൻ കഴിയുമെന്നാണ്. ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു സപ്തമിന്റെ പ്രവാചകന്റെ കാലത്ത് അറേബ്യയിൽ നടന്ന ഇസ്ലാമിക വിപ്ലവം 'ഇരുണ്ടകിടന്ന' കേരളത്തിന്റെ അന്ത്യം നേടുന്നത് ഒരു പണ്ഡിതൻ വർണ്ണിക്കുന്നത്

ആർ.പി തകർന്നുപോയി. തന്റെ എല്ലാമായ ശക്തികളെയും തന്റെ എല്ലാമായ ശക്തികൾ വീക്ഷിക്കുകയോ കാര്യത്തിൽ തന്നെ വ്യക്തിപരമായി കുറപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ ആർ.പിക്ക് സഹിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. കരഞ്ഞുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം നാടുവിട്ടു. ഇംഗ്ലീഷ് ശൈലിപ്രയോഗങ്ങളിലും വ്യാകരണമാർഗ്ഗങ്ങളിലും അസാധാരണമായ വൈദഗ്ദ്ധ്യം കൈമുതലായുണ്ടായിരുന്ന ആർ.പിക്ക് വിദേശപത്രങ്ങളിൽ ജോലികൾ സുസാർഥ്യമായിരുന്നു. എങ്കിലും ഹോങ്കോങ്ങ് പത്രലോകത്തിൽ അദ്ദേഹം അറിയപ്പെട്ടത് അവിടത്തെ പണ്ഡിതപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അംഗമെന്ന നിലയിലായിരുന്നു. ഡെൽഹിയിലെ നെഹറുപോലെയോ ഹോങ്കോങ്ങിലും കാണുന്നവരെല്ലാം വിളിച്ചു സ്വീകരിക്കുക ആർ.പിയുടെ സ്ഥിരം പരിപാടിയായി തന്നെക്കാൾ പത്തൊട്ടി വരുമാനമുള്ള പടിഞ്ഞാറൻ പത്രക്കാരും ആർ.പിയുടെ പ്രീ പ്രിസ്റ്റ് കൂടിക്കാൻ ഉത്സുകരായി. ചുഷണക്കാരെ സ്വീകരിച്ചു വെറുതെ കാഴ്ചകളായെന്നെന്തിനെന്ന് പോലീസ് മറുപടിയായി ആർ.പി

നോക്കുക. കച്ചവടാർത്ഥം അറബികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിദേശികൾ 'കുടുംബസമേതം' അല്ല ഇവിടെ താമസിച്ചിരുന്നത് എന്നതിനാൽ നമ്മുടെ സാമൂഹികമായുള്ള ബന്ധത്തിൽ നിന്ന് സങ്കരസൃഷ്ടി നടന്നുപോന്നിരുന്നുവെന്നു കരുതുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. അങ്ങനെ അറേബ്യ, യമൻ, ഒമാൻ എന്നീ രാജ്യങ്ങളായി നിതാന്തസമ്പർക്കം ഉണ്ടായിരുന്ന കേരളത്തിലെ തീരപ്രദേശങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ പ്രവാചകന്റെ കാലത്ത് അറേബ്യയിൽ നടന്ന ഇസ്ലാമിക വിപ്ലവം അറിഞ്ഞു പോലും. ബുദ്ധിപരമായ പരിഷ്കൃതനായ അദ്ദേഹം വിരാജിക്കുന്നു എന്നു നടിക്കണമെങ്കിൽ ഇത്തരം ഭാഷ്യങ്ങൾ അനിവാര്യമായി വരുമോ? കേരളത്തിന് ഒരു ചരിത്രവുമില്ലെന്നും 'അർദ്ധനഗരവും മിക്കവാറും കാടുകളിൽ

തന്നെ' കഴിഞ്ഞുകൂടിയിരുന്നവരുമായിരുന്നു നമ്മുടെ പൂർവ്വികരെന്നും വരുത്തിത്തീർക്കുക ചില പണ്ഡിത മനസ്സുകളുടെ തൃപ്തിക്ക് ആവശ്യമായി വന്നെക്കാം. എന്നാൽ, അതായിരിക്കണമെന്നില്ലല്ലോ സത്യം. കൃസ്തുവിന് ഒന്നുകാൽ ശതകം മുൻപുള്ള റോമൻ 'തീനാറങ്ങൾ' (Denarius) എഴുതിയിട്ടുള്ള നിന്നും കൃസ്തുവിന് നാലുശതകം മുമ്പാണ് തീയതിനിർണ്ണയിക്കാവുന്ന ഗ്രീക്ക് 'ദ്രാക്മ' (തീരമെയും മധ്യ-മൗര്യൻ പരമ്പരയിൽപ്പെടുത്താവുന്നവയോ അവയുടെ പ്രദേശിക നിർമ്മിതികളോ ആകാവുന്ന മുദ്രാകൃതികളായുള്ളതാണ്

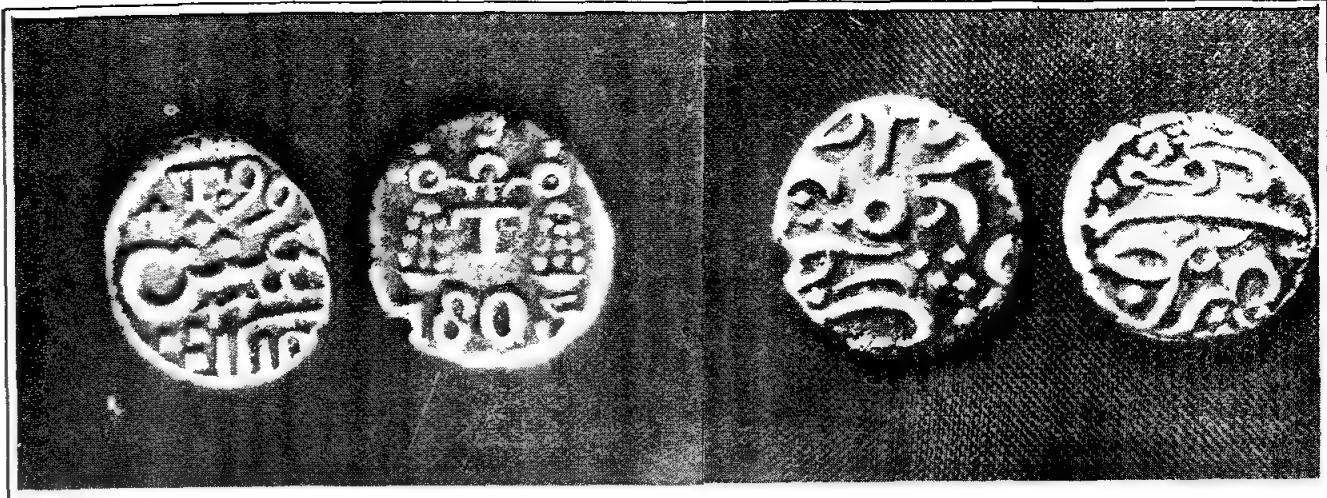
സ്വന്തത്തിന്റെ സ്വന്തം ചോദ്യം. തന്നെ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതെന്തെങ്കിലും ആർ.പിയുടെ സാഹസികതയെക്കുറിച്ച് ചില പണ്ഡിതന്മാർ ചോദിക്കാറുണ്ട്. ഹോങ്കോങ്ങ് ഫോററിൽ കറന്റേഷൻ കമ്മിഷൻ ഏറ്റവും വലിയ ബില്ലുകളിലൊന്നു മാസത്തോളം കറന്റേഷൻ ചെയ്തു. ആർ.പിയുടെ പണവും ആർ.പിയുടെ സമയവും ആർ.പിയുടെ സേവനങ്ങളും ആർ.പിക്ക് എപ്പോഴും അവകാശപ്പെടാവുന്ന പൊതു സമ്പത്തുകളായിരുന്നു. ആവശ്യപ്പെടാതെ തന്നെ ആർ.പി അവയെ ആരുടെ മുന്നിലും സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ശങ്കേഴ്സ് വീക്ഷിച്ച് ഒരു ലേഖനമെഴുതി കൊടുത്താൽ അന്നുമുതൽ ലേഖകൻ ആർ.പിയുടെ ചുമതലയ്ക്കായി. ഹോങ്കോങ്ങിലോ മനിലയിലോ ഒരു ചുമതലയ്ക്കായി ആർ.പി അവരുടെ കാരണവരായി. തന്നെക്കുറിച്ചുള്ള മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടി പലവഴിക്കാൻ ആർ.പി കാണിച്ച സന്നദ്ധത അത്യുജ്വലമായിരുന്നു. സാമാന്യവുമായും ആർ.പിക്കുവേണ്ടി എന്തും ചെയ്യാൻ തയ്യാറായ ഒരു വലിയ

കോട്ടയത്തുനിന്നും മറ്റും കണ്ടെടുത്തത് എന്തുനിർദ്ദേശിക്കുന്നുവെന്നാണ് പറയാൻ പോകുന്നത്. പൂർവ്വികരിലെ അത്യാധാര വസ്തുക്കൾക്ക് വേണ്ടി വിദേശവ്യാപാരികൾ ഇവിടെ ചെലവിട്ട ലോഹകറൻസികളല്ലേ ഇവയൊക്കെ? അതോ, നഗ്നരായ പ്രാകൃതർക്ക് കളിപ്പാട്ടമായിരിക്കട്ടെ എന്നു കരുതി സാർത്ഥവാഹകർ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടുപോയ ലോഹക്കഷണങ്ങളാണിവയൊക്കെ എന്നു ചെന്നെത്തുമോ പുതിയ ഗവേഷണം. അങ്ങനെയൊരു ചരിത്രപാണ്ഡിത്യം കൂടി 'ശിരസിമാലിഖാ' എന്ന് ദീനദീനം പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുണ്ടാകും കേരളാഞ്ച. വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ ഇന്ത്യയിൽ നിന്ന് അക്കമേനിയൻ സാമ്രാജ്യത്തിലേക്ക് വർഷംപ്രതി 360 തലന്ത് (ഏകദേശം മൂന്നുകിലോ) സ്വർണ്ണപ്പൊടി കപ്പമായി പോയിരുന്നതുപോലെ പ്രാചീനനോമൻ സ്വർണ്ണവും

ഗ്രീക്കുവെള്ളിയും നാണയരൂപത്തിൽ പരചെയ്തവയായിരുന്നു തീരത്തേക്കും ഒഴുകിയിരുന്ന. സിൽക്കു റൂട്ടിലൂടെ നടന്നു തന്നെ വ്യാപാര ഇടപാടുകൾ കേരളത്തിൽത്തന്നെ നടന്നിരുന്നു. കൊല്ലം പട്ടണത്തിനടുത്ത് മങ്ങാട്ട് നടന്നുവരുന്ന ഉത്സവനം വിരൽച്ചുണ്ടുന്നത് സാമാന്യം പൂഷ്പിപ്പിച്ച സംസ്കാരത്തിന്റെ ഉടമകളായിരുന്ന മഹാശിഖായുഗ മനുഷ്യർ ആ പ്രദേശത്ത് നിവസിച്ചിരുന്നുവെന്നതിലേക്കാണ്. ഒരല്പം ഉയർന്ന സംസ്കാരമുള്ള മനുഷ്യർ കേരളത്തിൽത്തന്നെയായിരുന്നുവെന്ന ചരിത്രസത്യം നിഷേധിക്കാനാകുമോ? ഇതെ

സുഹൃദ്സംഘവും ഉണ്ടായി. അവർക്കു പിടിക്കപ്പെടാതെ ഒഴിഞ്ഞുമാറാനാണ് അവ സാന്നാളത്ത് മുപ്പർ ശ്രമിച്ചത്. പ്രത്യേകിച്ചു താൻ ഏറ്റവും അധികം സ്നേഹിച്ചിരുന്ന തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു മടങ്ങുവാൻ ആർ.പി കടുത്ത വൈമനസ്യം കാണിച്ചു. ആർ.പിയുടെ ആത്മാവിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്ന സ്നേഹ സങ്കേതമായിരുന്നു ബന്ധുമിത്രാദികളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞ തിരുവനന്തപുരം. ജീവിത സാധാഹ്വനത്തിൽ അവിടെ ചേക്കേറാൻ അദ്ദേഹം മടിച്ചു. കൂട്ടരെയും കൂട്ടുകാരെയും ഉപദ്രവിക്കാതെ എന്നതായിരുന്നു ഒരു ചിന്ത. താൻ ലാളിച്ച സ്നേഹിച്ച അമ്മ—ആർ.പിയുമായി പരിചയപ്പെട്ട എല്ലാവരുടെയും പൊതുവായ അമ്മയായിരുന്നു ഐശ്വര്യത്തിന്റെ പ്രതീകമായി പൂജ്യത്തിരുന്നത് ഏവർക്കും സാധാരണമുള്ളതിരുന്ന ആ അമ്മ—വിട്ടുപോയ ശേഷം അമ്മയില്ലാത്ത തിരുവനന്തപുരത്തെ ആർ.പി ഭയന്നുവെന്നും വരാം. ഏതായാലും ഹോങ്കോങ്ങും മനിലയും മതിയാക്കി ഇന്ത്യയിൽ തിരിച്ചെത്തിയശേഷം (ശേഷം 44-ാം പേജിൽ)

തലശ്ശേരിത്തട്ടുകൾ

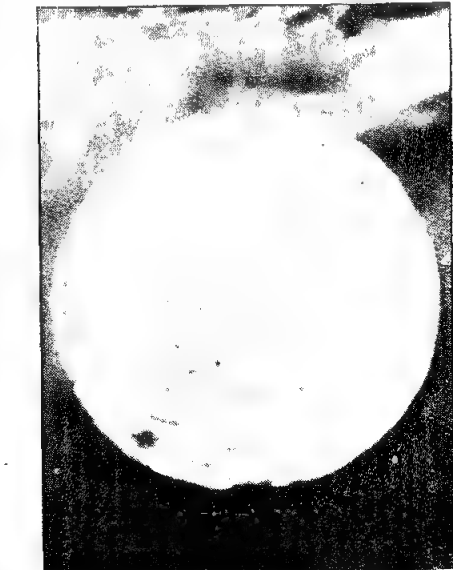

മുഖവശം—ഇടത്തുനിന്ന് വലത്തോട്ട് ടി 99 വെള്ളി അഞ്ചിലൊന്നു രൂപ. ടി 1805 വെള്ളി അഞ്ചിലൊന്നു രൂപ മറുവശം: ടി 99 ടി 1805.

ല്ലാം സൗകര്യപൂർവ്വം മറച്ചുവെക്കുകയാണ് ചരിത്രത്തെ മുൻവിധിയോടെ സമീപിച്ചതും വളച്ചൊടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതുമല്ലേ നമ്മിൽ ആഴത്തിൽ പതിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഭൂതാത്മ്യം മായ മാനസികാവസ്ഥയ്ക്ക് കാരണവും. പത്തൊമ്പതാം ശതകത്തിന്റെ പ്രഭാതത്തിൽ തന്നെ അസ്തമിച്ച ദാക്ഷിണാത്യരായ രണ്ടു മഹാപുരുഷന്മാരുടെ വീരേന്ദ്രിയാ സത്തിലും വീക്ഷണ വൈകല്യം കൊണ്ടും പ്രതിബദ്ധത കൊണ്ടും കാടുകെട്ടിയ കഥ തലശ്ശേരിക്കുവേണ്ടി 'ശ്വരക്കൾ' കമ്മട്ടം ചെയ്തു പ്രചരിപ്പിച്ച രണ്ടു വെള്ളിത്തട്ടുകൾ പറയുന്നതിലേക്ക് ശ്രദ്ധതിരിക്കാം. ഇന്ത്യയുടെ രാഷ്ട്രീയ സംവിധാനത്തിൽ ടിപ്പു സുൽത്താന്റെയും പഴശ്ശിരാജാവിന്റെയും സ്ഥാനനിർണ്ണയം നടത്താനുതകുന്ന വിധത്തിലാണ് അവരുടെ പ്രഖ്യാപിത ശ്വരക്കളായ ഇംഗ്ലീഷ് കമ്പനി ടി 99, ടി 1805 എന്നീ സ്മാരകനാണുങ്ങൾ കമ്മട്ടം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. എതിരാളികൾ നിന്നിരുന്ന സത്യത്തിന് മുൻപും തിളക്കമേറിയതല്ലേ. ഈ ലോകത്തിന്റെ സിംഹാധിപന്റെ ചരിത്രത്തിലൂടെ ഉരുത്തിരിയുന്നത് സാമ്രാജ്യമോഹികളായ രണ്ടു പടയാളികളുടെ ഉദാത്തസ്വപ്നമാണ്. ഭാഗീരഥി നദീതീരത്തുള്ള പട്ടാണി എന്ന ഗ്രാമത്തിൽ നടന്ന ഏറ്റുമുട്ടലിൽ വിദേശ അടമത്താ ഏറ്റടുക്കാൻ ഇന്ത്യ വിധിക്കപ്പെട്ടു. ഭൂരിപക്ഷം ഇന്ത്യയും ദരിദ്രമാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. നവാബുമാരായി തെളിഞ്ഞിരുന്ന ഇംഗ്ലീഷ് വ്യാപാരികൾക്ക് ടിപ്പു സുൽത്താനെയും പഴശ്ശിരാജായെയും സഹിക്കാനായില്ല. 1799-ൽ ടിപ്പുവിനെയും 1805-ൽ പഴശ്ശിയെയും വീഴ്ത്തും വരെ, 'തങ്ങളുടെ ഇന്ത്യൻ സാമ്രാജ്യം' മെന്ന് സ്വപ്നം കാണാൻ പോലും ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നു. ടിപ്പുവിനെ വകവരുത്തിയ ദിവസം സംഘടിപ്പിച്ച അത്താഴവിരുന്നിൽ, 'ഇന്ത്യയുടെ മുതലാളിത്തം വേണ്ടി' പാശ്ചാത്യനടത്തിയ വെല്ലുഴലിയുടെ ചിത്രം 'ടിപ്പുസുൽത്താന്റെ വാൾ' എന്ന ചരിത്രനോവലിൽ തീക്ഷണതയോടെ വരച്ചുകാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ടിപ്പുവിന്റെ, ശാപമത്തോളമെത്തിയിരിക്കുന്ന നിശ്ചയം കണ്ട്, യുദ്ധ

ത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യക്ഷേപം രാജ്യവികസനമോ, കേടുപോക്കലോ സുരക്ഷിതത്വമോ ഒന്നുമല്ല എന്നും മറിച്ച് ഇന്ത്യയിലെ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവൺമെന്റിന്റെ സർവ്വസംഹാരമാണ് എന്നും മദ്രാസ് സന്ദർശനവേളയിൽ വെല്ലുവിളിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയത് ടിപ്പുവിന്റെ പദ്യത്തിന്റെ സാക്ഷ്യപത്രമാണ്. കൂടാതെ പദ്യത്തിന്റെ ബ്രിട്ടീഷ് സഹായം തേടുകയും ബ്രിട്ടീഷ് സാധനവലയത്തിൽ തെങ്ങിക്കൊണ്ട് മാത്രം തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്ത തിരുവിതാംകൂർ നിസ്സാരമായിരുന്നു, ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക്. പക്ഷേ, അമേരിക്കൻ സാമ്രാജ്യയുദ്ധ ചരിത്രത്തിൽ അവഗാഹമുള്ള ഇന്ത്യൻ ഭരണാധിപൻ തങ്ങളുടെ സ്വപ്നങ്ങൾ തകർക്കുമെന്ന ഉൾക്കാഴ്ച ഇംഗ്ലീഷുകമ്പനിക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും. ഇന്ത്യയിലെ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവൺമെന്റിന്റെ സർവ്വസംഹാരം തടഞ്ഞതിന്റെ സ്മരണ ഇന്ത്യക്കാറിന് നിതാന്തമായി നിലനിൽക്കാനുദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള, നാണയനിർമ്മിതിയാണ് ടി 99 നാണയം.

ഈ തലശ്ശേരി നാണയം പാതിവീരനെ 'സർവ്വപരവായുവിമാനത്തിലേറ്റി' ടിപ്പുവിന്റെ ആശയഘോഷത്തിലേക്കും കൊണ്ടുപോകുന്നുണ്ട്. ആലുവവരയെത്തിയ ആക്രമണകാരിയാണ് ടിപ്പുവെങ്കിൽ, ദേശീയനാട്, ഓടനാട്, പുറക്കാട് തുടങ്ങിയ പ്രദേശങ്ങളും ദേശാധിപതി കഷ്ടയും ആക്ഷേപിച്ച കിഴക്കിളണ്ടാക്കിയതല്ലേ വേണാട്? സഹമതവിശ്വാസികൾ 'കാലഹിട്ടത്തിന്റെ റാജാ' വെന്നും 'രക്തസാക്ഷി'യെന്നും പുകഴ്ത്തിയപ്പോഴും എതിരാളികൾ മതഭ്രാന്തനെന്ന ആക്ഷേപിച്ചപ്പോഴും ഒരു ഹോലെ കാടുകയറുകയായിരുന്നു. സംഘർഷരഹിതമായ ഇസ്ലാമതമായിരുന്നു ടിപ്പുവിന്റെ സ്വപ്നം. ആ സത്യം മാത്രമാണ് ടിപ്പുവിന്റെ നാണുങ്ങൾ തലമുറയ്ക്ക് പറഞ്ഞുകൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നത്. പ്രവാചകന്റെ അനന്തരഗാമികളായ നവാബ് മിനികൾക്കുമാരുടെ പേരിലായിരുന്നു ടിപ്പുവിന്റെ നാണയങ്ങൾ പുറത്തിറങ്ങിയത്. ഇമാമുൽ ഹുസൈൻ ജോതിരിലാസ്ത്ര സംബന്ധിയായ പതിപ്പാ

മോഹാന്റെ സർവ്വപരവായുവി (ദോസ്തിലണ്ടൻ) രൂപ

തുടങ്ങി. ഞാൻ ശിഷ്യയല്ലാത്തതുകൊണ്ടാവാം നാലപ്പാളെ ഇലഞ്ഞിമരത്തിന്റെ തണലിൽ നിന്നുകൊണ്ട് അയാൾ തന്റെ ശിഷ്യകളുടെ ആരാധനാഭാവത്തെപ്പറ്റി ആവലാതിപ്പെട്ടത്. ഞാൻ വെറുമൊരു ദേശാടനക്കിളിയായിരുന്നു. താൻ പറഞ്ഞുതന്ന രഹസ്യങ്ങൾ ഞാൻ ഭദ്രമായി സൂക്ഷിക്കുമെന്ന് അയാൾ വിശ്വസിച്ചു. പലരാരും ആരാധിക്കപ്പെടുന്ന താൻ ഇനി എന്തുചെയ്യണമെന്ന് അയാൾ എന്നോട് ചോദിച്ചു. ഒരുത്തി പഴുത്ത മാങ്ങമുറിച്ചു കൊടുക്കുമ്പോൾ മറ്റൊരുത്തി കൈലേസ് തയ്ച്ചു കൊടുക്കുന്നു. മുന്നമത്തെ ആരാധിക മുല്ലപ്പൂമാല സമ്മാനിക്കുന്നു.

“ഞാൻ കഷ്ടത്തിലായി” അയാൾ കൂലുങ്ങിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു. തനിക്ക് നാലാമത്തെ ആരാധിക കൊടുത്ത പ്രേമലേഖനം വായിക്കുവാനായി കൊണ്ടുവന്ന് തരാമെന്ന് അയാൾ എന്നോട് പറഞ്ഞു.

“കമലയുടെ ഉപദേശം എന്താണ്?” അയാൾ ചോദിച്ചു.

“നൂണ പറയരുത് എന്നാണ് എന്റെ ഉപദേശം” ഞാൻ പറഞ്ഞു. അയാൾ വിളർത്തു.

അയാളുമായി സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് ഇലഞ്ഞിയുടെ ചുവട്ടിൽ നീലക്കുരുതെന്ന് അമ്മമ്മ പറഞ്ഞു.

“ആ ഭാഗം എന്താ പറഞ്ഞിരുന്ന്?” അമ്മമ്മ എന്നോട് ചോദിച്ചു.

“ചെന്നൈ വൈത്തിയെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചതാണ്” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അമ്മമ്മ തലകുലുക്കി. ആയിടയ്ക്ക് അമ്മാമൻ ശാസ്ത്രീയ സംഗീതത്തിൽ താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാവാം ഭാഗവതർ ഉമ്മറത്തിണ്ണമേൽ ഇരുന്ന് ഭൂഹിമുകുന്ദഭട്ടി എന്നും മറ്റും പാടിയിരുന്നത്. ദാസേട്ടന്റെ അച്ഛൻ പണ്ട് പണ്ട് വാങ്ങിയ ഗ്രാമഫോൺ റെക്കോഡുകൾ നാലപ്പാളെ കൊണ്ടുവന്ന് അമ്മാമൻ അവ ശ്രദ്ധിച്ചുകേട്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് പ്രമേഹരോഗം ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടാവാം കണ്ണുകളിൽ തിമിരവും ആ കാലത്ത് ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. എന്നിട്ടും ദിവസേന ആർഷ്ജ്ഞാനം എന്ന പുസ്തകം പൂർത്തിയാക്കുവാനായി അദ്ദേഹം പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അമ്മാമൻ സിംഗരറ്റുവലിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ആനക്കൊമ്പ് കൊണ്ടും കാട്ടുപോത്തിന്റെ കൊമ്പുകൊണ്ടും നിർമ്മിച്ച ഫിൽറ്ററുകൾ അച്ഛൻ അദ്ദേഹത്തിന് സമ്മാനിച്ചിരുന്നു. ഫിൽറ്റർ കൂടാതെ അമ്മാമൻ സിംഗരറ്റ് വലിക്കുന്നത് ഞാൻ ഓർമ്മിക്കുന്നില്ല. രാവിലെ പത്തുമണിക്ക് ഹുക്കയും വലിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അമ്മാമന്റെ രണ്ടുഹുക്കകളും നാലപ്പാളെ എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്നതും പഴയ നാലപ്പാളിന്റെ തറയിൽ ഉയർത്തിയതുമായ വീട്ടിൽ ഇന്നും അവശേഷിക്കുന്നു.

അമ്മാമന്റെ കൈവിരലുകൾ മുറുപ്പുള്ളായിരുന്നു. എഴുതുകയോ പഠിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല. കയ്യാളുടെ തലപ്പുകൾ കത്തിരികൊണ്ട് മുറിക്കുകയോ മാത്രമേ ആ വിരലുകൾ ചെയ്തിരുന്നു. കയ്യാളെ ഞങ്ങൾക്ക് വയലറ്റ് പെൻസിലിന്റെ അറ്റം ബ്ലേഡുകൊണ്ട് മുറിച്ചുതന്നിട്ടുണ്ട്.

പണ്ട് പണ്ട്. ആ പെൻസിലുകളെ പെരുമാൾ ചെട്ടി പെൻസിലുകൾ എന്നാണ് അമ്മാമൻ വിളിച്ചിരുന്നത്. അത്തരം ഒരു പെൻസിലിന്റെ മൂന്ന് ഒരിക്കലും വായിലിടാൻ പാടില്ലെന്ന് അമ്മാമൻ ഒരിക്കൽ എന്നോടും ജ്യേഷ്ഠനോടും പറഞ്ഞു. വായിലിടാൻ എന്താണ് സംഭവിക്കുക എന്ന് അറിയുവാനായി ഞാൻ അത് ചെയ്തു നോക്കി. എന്റെ നാവ് ഊതുന്നിറമാവുകയും എന്റെ തുപ്പലിന് കാറിയ എണ്ണയുടെ രുസമാർ വന്നതായി എനിക്ക് അനുഭവപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

വൈരക്കല്ലു വിഴുങ്ങിയാൽ മരണം സംഭവിക്കുമെന്ന് മാരാത്താട്ടിൽ അനിയൻ ഒരു ദിവസം പറഞ്ഞു. വൈരക്കല്ലു വിഴുങ്ങി മരണം വരിച്ച രാജകുമാരികളുടെ കഥകൾ അനിയന് അറിയാമായിരുന്നു. അനിയന്റെ അച്ഛന്റെ അമ്മയായ മുകാമി അമ്മയും അമ്മയായ ഇനകിയമ്മയും പാലക്കാട് ഇനിപ്പട്ട വളർന്നവരായിരുന്നു. പാലക്കാട്ടുകാർ കഥകൾ പറയുവാനും സാദിഷ്ടമായ ഭോജനം പാചകം ചെയ്യുവാനും താൽപ്പര്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അവരുടെ കഥകൾ കേൾക്കുവാൻ എനിക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. മാരാത്താട്ടിൽ ചെന്നാൽ പഴുത്തുവുണ്ടാൻ മാങ്ങ, കൽക്കണ്ടം, അടമാങ്ങക്കഷണങ്ങൾ, മുന്തിരി മുതലായവ അവിടെയുള്ളവർ എനിക്ക് സമ്മാനിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെ ചെന്ന് കിഴക്കേകോലായിൽ ഇരുന്ന് കവുങ്ങുകളെ നോക്കിക്കൊണ്ട് തങ്കത്തിന്റെയും അനിയന്റെയും അച്ഛന്റെ അമ്മയോടൊപ്പം ഇരുന്ന് വെറ്റിലയും കളിയടക്കയും തിന്നുവാൻ ഞാൻ ശീലിച്ചു. കിഴക്കേ കോലായിൽ തുണും ചാരിയിരിക്കുമ്പോൾ തൊഴുത്തിലെ ചുവന്ന പശു കുനിഞ്ഞ് വൈക്കോൽ ചവയ്ക്കുന്നത് എനിക്ക് കാണുവാൻ സാധിച്ചു. പടിക്ക് പുറത്ത് കൊച്ചാക്കു എന്ന ഇഷ്ടികപ്പണിക്കാരന്റെ മക്കളായ, കൊച്ചുന്നവും പ്രാഞ്ചീസും പുഴയിൽ “പുളേൻ കുത്തി” കളിക്കുന്നതും എനിക്ക് കാണുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നു. കൊച്ചാക്കുവിന്റെ പെങ്ങളും അവിവാഹിതയുമായ മാത്തിരി ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് പുറത്തുവന്ന് പ്രാഞ്ചീസേ പ്രാഞ്ചീസേ എന്ന് വിളിക്കുന്നത് ഞാൻ കേട്ടു. പ്രാഞ്ചീസ് എന്ന പേര് ഞാൻ ഉച്ചരിച്ചുകേട്ടപ്പോൾ അമ്മാമൻ ഒരു സന്ധ്യക്ക് പറഞ്ഞു: “ഫ്രാൻസിസ്: എന്ന പേരിനെയാണ് കൊച്ചാക്കുവിന്റെ കുടുംബക്കാർ പ്രാഞ്ചീസാക്കിയിരിക്കുന്നത്!”

മാരാത്താട്ടിൽ കാവേരിയോപ്പൂ എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ബന്ധു കുടി അന്ന് താമസിച്ചിരുന്നു. അവർക്കും കുട്ടികളെ ഇഷ്ടമായിരുന്നു. മാരാത്താട്ടിലെ അന്തർദ്ദേശം ശാന്തമായിരുന്നു. മറ്റു ഗൃഹങ്ങളിൽ മിക്ക ദിവസങ്ങളിലും വഴക്കും വക്കാണവും നടക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. മാരാത്താട്ടിൽ ഒരു ദിവസം ചെന്നപ്പോൾ അകത്തുനിന്ന് തങ്കത്തിന്റെ അച്ഛൻ ഉച്ചത്തിൽ തന്റെ അമ്മയോട് തർക്കിക്കുന്നത് ഞാൻ കേട്ടു.

“റയിഷാക്കണം. റയിഷാക്കാൻ തയ്യാറല്ലേങ്കിൽ ഞാൻ ഈ കല്യാണം സമ്മതിക്കില്ല” അദ്ദേഹം വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. ഞാൻ പരിഭ്രമത്തോടെ നാലപ്പാളേക്ക് തിരിഞ്ഞ് ഓടുകയും

ചെയ്തു. റയിഷാക്കുക എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം ഞാൻ അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ അമ്മമ്മ ചോദിച്ചു:

“അത് ഇംഗ്ലീഷ് വാക്കല്ലേ? കമലയ്ക്കല്ലേ എന്നൊക്കൾ ഇംഗ്ലീഷ് അറിയുക? എവിടെ നിന്നാണ് ഈ വാക്ക് കേട്ടത്?”

മാരാത്താട്ടിലേക്ക് കയറുവാൻ ഭാവിക്ക്

മ്പോൾ അകത്തേ മുറിയിൽ നിന്ന് കേട്ടതാണെന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ അമ്മമ്മ കോപിച്ചു. സ്വകാര്യ സംഭാഷണങ്ങൾ കേൾക്കുവാനിടയായാൽ അവ മറക്കുകയാണ് വേണ്ടത് എന്ന് അവർ എന്നോട് പറഞ്ഞു. ശബ്ദമുണ്ടാക്കാതെ എവിടെയും കയറിപ്പെല്ലുതെന്നും അമ്മമ്മ പറഞ്ഞു. ചുമയ്ക്കുകയാണ് അത്തരം

എന്റെ പിന്നിൽ വാലാട്ടിക്കൊണ്ടു നടക്കുവാൻ ഒരു പട്ടിക്കുട്ടിയെ വിലകൊടുത്ത് വാങ്ങണമെന്ന് ഞാൻ കലശലായി മോഹിച്ചു. എന്റെ കളാസ്സിൽ പഠിച്ചിരുന്ന പരിഷ്കാരികളുടെ വളർത്തുപട്ടികളെപ്പറ്റിയുള്ള വിചിത്രകഥകൾ ഞാൻ കൗതുകത്തോടെ ശ്രദ്ധിച്ചുകേൾക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ പട്ടികളെ നടത്തുവാൻ അതിരാവിലെ നിറത്തിലൂടെ പോവാറുള്ള സതീർത്ഥികളോട് എനിക്ക് അസുയരോന്നി. പട്ടികളുടെ സ്നേഹപ്രകടനം അവർക്ക് ഒരുതരം സുരക്ഷിതബോധം നൽകിയിരുന്നു. എന്നോട് സ്നേഹം പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ മനുഷ്യനോ മൃഗമോ തയ്യാറായില്ല.

വളർത്തുപട്ടിയെ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്ന് അമ്മ അച്ഛനോട് പറയുവാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന കൊടുങ്കാറ്റ് വീട്ടിൽ വീശി. അച്ഛൻ ക്രോധാകുലനായി എന്നെയും അമ്മയെയും ശകാരിച്ചു. പേപ്പട്ടി വിഷത്തിന്റെ മാതൃകയെത്തപ്പറ്റി അച്ഛൻ അമ്മണിക്കുർ നേരം എന്നോട് പ്രസാദിച്ചു. “ഒരിക്കലും ഒരിക്കലും ഞാൻ അത് സമ്മതിക്കില്ല.” അച്ഛൻ വിക്കലോടെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

അന്ന് സന്ധ്യയ്ക്ക് ഞാൻ അടുക്കളപ്പടിമേൽ വിഷണ്ണയായി ഇരുന്ന്പോൾ ഓലേങ്ങാളെ പാറുകുട്ടി നനഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ എന്നെ സ്തബ്ധിച്ചു.

“കുട്ടിക്കെന്തിനാ പട്ടിക്കുട്ടി?” അവർ ചോദിച്ചു.

“എനിക്ക് മടീല് വയ്ക്കാനാണ്. എനിക്ക് ഒരു പട്ടിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ഉമ്മ വയ്ക്കണം” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

“ഇവടെ വരണ കാടൻപുച്ചേപിടിച്ച് തരണം? ദുസോം കേക്കോ മിയാവ് മിയാവ്. അടക്കളുടെ വാതില് നല്ലോണം അച്ഛാലും അത് ആത്ത് കടക്കും. തട്ടമ്മക്കുടിയാവും വാവ്. അയിനെ പിടിച്ച് അയിനെ നഖം മുറിച്ച് വായ തുണിയോണ്ട് കെട്ടിയാ കുടക്ക്

അവയെ ഒരിക്കലും വീട്ടിന്റെ ഉള്ളിലേക്ക് പ്രവേശിക്കാൻ ആരും അനുവദിക്കാറില്ല. ചൊക്ളിപ്പട്ടികൾ എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ആ ടിക്ടാദേഹികൾ നഗ്നരായി വളർത്തു നായ്ക്കളെക്കാൾ സ്നേഹശീലമായി മാറുകയും ചെയ്തു. ക്ഷമയുടെ പര്യായങ്ങൾ പോലാവും അവ കാലം ചെല്ലുന്നോറും അവാഴത്തേക്കാൾ ചോറ് കൊടുത്തിരുന്ന ഒരു നായ ആ കാലത്ത് ഞങ്ങളുടെ വീട്ടിലേക്കും ദിവസേന വരാറുണ്ടായിരുന്നു. അവന്റെ പേര് തുമ്പി എന്നായിരുന്നു. കറുപ്പും വെളുപ്പും പാണ്ടുകളെപ്പറ്റിയും ആരോ ഗൃഹാസുമായ ഒരു മൃഗം. അവൻ കുട്ടിയോപ്പുവിനെ അനുഗമിക്കുന്നതിൽ തന്റെ നിർവൃതി കണ്ടെത്തി. കുട്ടിയോപ്പു സന്ധ്യകഴിഞ്ഞ് നാലപ്പാളേക്ക് ഉറങ്ങുവാനായി വരുമ്പോൾ വിളക്ക് പിടിച്ചു ഇട്ടുവെച്ചാൽ പിന്നിൽ തുമ്പി ഒരു സമ്മതക്കാരന്റെ ഗാംഭീര്യത്തോടെ നടന്നുവരാറുണ്ടായിരുന്നു. രാവിലെ എട്ടര കഴിഞ്ഞ് കുട്ടിയോപ്പുവിന്റെ കൂടെ അവൻ അമ്പാഴത്തേൽ വീട്ടിലേക്ക് മടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

എന്റെ പിന്നിൽ വാലാട്ടിക്കൊണ്ടു നടക്കുവാൻ ഒരു പട്ടിക്കുട്ടിയെ വിലകൊടുത്ത് വാങ്ങണമെന്ന് ഞാൻ കലശലായി മോഹിച്ചു. എന്റെ കളാസ്സിൽ പഠിച്ചിരുന്ന പരിഷ്കാരികളുടെ വളർത്തുപട്ടികളെപ്പറ്റിയുള്ള വിചിത്രകഥകൾ ഞാൻ കൗതുകത്തോടെ ശ്രദ്ധിച്ചുകേൾക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ പട്ടികളെ നടത്തുവാൻ അതിരാവിലെ നിറത്തിലൂടെ പോവാറുള്ള സതീർത്ഥികളോട് എനിക്ക് അസുയരോന്നി. പട്ടികളുടെ സ്നേഹപ്രകടനം അവർക്ക് ഒരുതരം സുരക്ഷിതബോധം നൽകിയിരുന്നു. എന്നോട് സ്നേഹം പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ മനുഷ്യനോ മൃഗമോ തയ്യാറായില്ല.

വളർത്തുപട്ടിയെ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്ന് അമ്മ അച്ഛനോട് പറയുവാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന കൊടുങ്കാറ്റ് വീട്ടിൽ വീശി. അച്ഛൻ ക്രോധാകുലനായി എന്നെയും അമ്മയെയും ശകാരിച്ചു. പേപ്പട്ടി വിഷത്തിന്റെ മാതൃകയെത്തപ്പറ്റി അച്ഛൻ അമ്മണിക്കുർ നേരം എന്നോട് പ്രസാദിച്ചു. “ഒരിക്കലും ഒരിക്കലും ഞാൻ അത് സമ്മതിക്കില്ല.” അച്ഛൻ വിക്കലോടെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

അന്ന് സന്ധ്യയ്ക്ക് ഞാൻ അടുക്കളപ്പടിമേൽ വിഷണ്ണയായി ഇരുന്ന്പോൾ ഓലേങ്ങാളെ പാറുകുട്ടി നനഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ എന്നെ സ്തബ്ധിച്ചു.

“കുട്ടിക്കെന്തിനാ പട്ടിക്കുട്ടി?” അവർ ചോദിച്ചു.

“എനിക്ക് മടീല് വയ്ക്കാനാണ്. എനിക്ക് ഒരു പട്ടിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ഉമ്മ വയ്ക്കണം” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

“ഇവടെ വരണ കാടൻപുച്ചേപിടിച്ച് തരണം? ദുസോം കേക്കോ മിയാവ് മിയാവ്. അടക്കളുടെ വാതില് നല്ലോണം അച്ഛാലും അത് ആത്ത് കടക്കും. തട്ടമ്മക്കുടിയാവും വാവ്. അയിനെ പിടിച്ച് അയിനെ നഖം മുറിച്ച് വായ തുണിയോണ്ട് കെട്ടിയാ കുടക്ക്

അയിനെ മടീല് ഇരുത്താം പാറുകുട്ടി പറഞ്ഞു.

“കുട്ടിക്ക് അനാർത്ഥം പറഞ്ഞ് കൊടുക്കണ്ട്” നാരായണൻ നായർ പറഞ്ഞു.

“കാടൻ പുച്ചേ പാറുട്ടി പിടിപ്പുതരോ?” ഞാൻ ചോദിച്ചു.

“അപ്പോ ഇന്റെ അമ്മ... ഇന്നെ മാന്തിപ്പൊളിക്കിലേ? ആണുങ്ങളെക്കൊണ്ട് പിടിപ്പിക്കണം കുട്ടേ.” പാറുകുട്ടി പറഞ്ഞു.

“ആണുങ്ങൾ മാന്തിയാ വേദനിക്കിലേ?” നാരായണൻ നായർ പരിഹാസിച്ചിരുന്നതോടെ ചോദിച്ചു. പാറുകുട്ടി തലതാഴ്ത്തി.

“ഞാൻ കല്യാണം കഴിച്ച് വേറെ വീട്ടിലാമസിക്കുമ്പോ ആദ്യം വാങ്ങുക ഒരു നായ്ക്കുട്ടിയെയാണ്. ഫർണിച്ചറൊക്കെ പിന്നെ വാങ്ങാം. ഒരു വെളുത്ത നായ്ക്കുട്ടി” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

“കുട്ടിടെ ഭർത്താവ് സമ്മതിച്ചിലേകിലോ?” പാറുകുട്ടി ചോദിച്ചു.

“നായ്ക്കളെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരാളെ ഞാൻ കല്യാണം കഴിക്കും.” ഞാൻ പറഞ്ഞു.

“ദാസ് മാമടെ മൂത്തമോളെ ഒരു മൃഗ ഡോക്ടറെയാണ് കല്യാണം കഴിച്ചത്— ബാറാ ബാറകിയിൽ താമസിക്കണ മോളെ. അവരോട് പറഞ്ഞാമതി കുട്ടിക്കും ഒരു മൃഗഡോക്ടറെ വേണം...” നാരായണൻ നായർ പറഞ്ഞു.

“മൃഗങ്ങളെ സ്വീകർക്കണോറോ ചുരടിക്കും കുട്ടേ. കന്ന്കാലിയോളുടെ ചുരായിരിക്കും അവർക്ക്.” പാറുകുട്ടി പറഞ്ഞു. നാരായണൻ നായർ ഉറക്കെ ചിരിച്ചു.

“കുട്ടി നായ്ക്കുട്ടിനോ പുച്ചുക്കുട്ടിനോ ഉമ്മവയ്ക്കാൻ പോണ്ട. അവർ മാന്തിപ്പൊളിക്കും. കൊറച്ചും കുടി വലുതാവുമ്പോ അച്ഛൻ വല്ലോരോ കൊണ്ട് വരും കല്യാണം കഴിക്കാൻ. അപ്പോ ഒന്നാത്തരം ഒരു മനുഷ്യക്കുട്ടേ പ്രസവിച്ചോളും. അയിനെ മടീലിരുത്തി ഉമ്മവച്ചോളോ.” നാരായണൻ നായർ പറഞ്ഞു.

കുഞ്ഞാത്തു ഇടുന്ന കാൽവെപ്പുകളോടെ അടുക്കളയിൽ പ്രവേശിച്ചു. ആ വൃട്ടധൻ എന്നെ നോക്കി ചിരിച്ചു.

“നായിനെ പിടിച്ച് മടീലിരുത്തിയാ അത് കുപ്പായത്തില് അപ്പിടി കാറിക്കും. മോളെ. പിന്നെ കുപ്പായം ചുരടിക്കും.” കുഞ്ഞാത്തു പറഞ്ഞു.

“നായ്ക്കാത്താത്ത് എന്തുപോലെത്തെ നാറ്റാ?” ഞാൻ ചോദിച്ചു.

“നായ്ക്കാത്താന്റെ പുറ്റ് കുട്ടിക്ക് അറീലു. അതോണ്ടാ ദുസോം നായിനെ വാങ്ങണന്ന് പറഞ്ഞ് ശാധം പിടിക്കേ!” നാരായണൻ നായർ പറഞ്ഞു.

ആ റോട്ടിലെ നായ്ക്കാം കണ്ടാ കൊറച്ച് പാക്കി എടത് കൊണ്ടേറോ കുഞ്ഞാത്തു മാപ്പുളേ “പാറുകുട്ടി ചോദിച്ചു

“അപ്പോ നന്നായത്! ഇത്ക്ക് വേറെ ഘോഷിലേ? ക്ഷേണേല് വന്നിട്ട് റോട്ടിലെ കെടക്കണം നായ്ക്കാം പറക്കിക്കൊണ്ടേലാ ഇന്റെ ജോലി? കുഞ്ഞാത്തു ഉദാഹരണോടെ ചോദിച്ചു. പാറുകുട്ടി തലതാഴ്ത്തി

(തുടരും)

ആറുബുലൻസിനും സൈക്കിളിനു മൊഴികെ ഒരു വാഹനത്തിനും പ്രവേശനമില്ല എന്നു തീയ ബോർഡിന്റെയടുത്തായി ശങ്കർ കൊണ്ടുവന്ന പാർക്ക് ചെയ്തു. ക്യാമറയും റെക്കോർഡറുമടങ്ങുന്ന ബാഗ് ചുമലിലിട്ടു നടന്നു.

എന്തൊരിടമാണ്. നിറയെ മരങ്ങൾ. ഈട്ടിയും, വാകയും, പ്ലാവും, മാവും, രാജമല്ലിയും, പേരിറയത്ത അനവധി മരങ്ങളും. പലയിടങ്ങളിലും പച്ചപ്പിനിടയ്ക്ക് കാണാവുന്ന കെട്ടിടങ്ങളുടെ മനോഹരമായ മുഖപ്പുകൾ. ഏതോ ഒരു കോണിൽനിന്നും അനീത നടന്നെത്തി. നന്നായൊന്ന് പുഞ്ചിരിച്ചു. ശങ്കർ അവളുടെ തലയിൽ വെറുതെ വലംകൈ കൊണ്ട് ഉലച്ചു. അവൾ ഒഴിഞ്ഞുമാറി, ചിരിച്ച്, വീണ്ടും ഒപ്പം നടന്നു.

ഒറയടിപ്പാതയുടെ ഒരു വശത്തായ് പടർന്നുപന്തലിച്ച് തണൽ വിരിച്ച ഒരു മഞ്ചാടി മരത്തിന്റെ ചോട്ടിൽ ഒരു വീൽ ചെയർ. അതിന്റെയടുത്തായ് മരത്തിൽ ചാരിയിരിക്കുന്ന വൃദ്ധയായൊരു ആൾജോ ഇന്ത്യൻ സ്ത്രീ. കൈയിലെന്തോ മുറുകെ പിടിച്ചിരിക്കുന്നു.

അടുത്തെത്തിയപ്പോഴാണ് അവരുടെ നമുക്കു പ്രോക്കിന്റെ മടിയിൽ നിറയെ ചൂകുന്ന മഞ്ചാടിമണികളാണെന്ന് കണ്ടത്.

അനീത പരിചയപ്പെടുത്തി.

ഇത് മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ്.

അവർ തലയുയർത്തി നോക്കിയതുപോലുമില്ല. കൈയിലിരുന്ന ഒരുപിടി മഞ്ചാടി അവർ മെല്ലെ ചൂകപ്പിന്റെയൊരു പ്രഭുപോലെ പ്രോക്കിലേക്കിട്ടു. കുറെ ചിതറി നിലത്തു വീണു. അയാൾ കുനിഞ്ഞ്, അത് പെറുക്കി, മണ്ണുതൂടച്ച് കൈയിലേക്ക് വച്ചുകൊടുത്തു.

വാർദ്ദക്യം ബാധിച്ച, തെളിഞ്ഞുയർന്ന ഞരമ്പുകളോടുകൂടി, വിറയാർന്ന കൈയുകൾ, അവർ തലയുയർത്തി. ചുളിഞ്ഞ് വിളിയ മുഖത്ത് ഇളം പച്ചഗോട്ടിപോലുള്ള കണ്ണുകൾ. കണ്ണൊന്ന് തിളങ്ങി. പിന്നെ സ്വന്തം ശബ്ദത്തെപ്പോലും പേടിക്കുംപോലെ പതിഞ്ഞ സ്വരത്തിൽ അവർ പറഞ്ഞു—താങ് യു, താങ് യു വിൽഫ്രഡ്.

അയാൾ അനീതയെ നോക്കി. അനീത, അവിടുവിടെ കാണുന്ന മഞ്ചാടിമണികൾ ശേഖരിക്കുകയാണ്.

അയാൾക്കെന്ന് പറയണമെന്നറിയില്ല.

പിന്നെ മെല്ലെ എഴുന്നേറ്റപ്പോൾ അയാൾ പറഞ്ഞു—പ്ലീസ് ഡോൻറ് മെൻഷൻ.

മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ് മുഖമൊന്നുയർത്തിയതുപോലുമില്ല.

അനീത ഒരുപിടി മഞ്ചാടി മണികളുമായ് അടുത്തെത്തി.

നടക്കാം.

ശരി.

അനീത നിന്ന്, ബാഗിൽനിന്നും ഒരു കവറെടുത്ത്, അതിലാ മഞ്ചാടിമുത്തുകൾ മുഴുവനുമിട്ട്, പിന്നെ തീർത്ഥം വാങ്ങാനെന്ന പോലെ കൈ പിടിച്ച്.... ഒരു മഞ്ചാടിമണി മാത്രം ആയുർരേഖയ്ക്കും ബുദ്ധിരേഖയ്ക്കുമിടയ്ക്ക് ചുവന്ന് തിളങ്ങി. ഇതൊക്കെ പിന്നീടവർക്ക് കൊടുക്കാനാണ്. അവർ ഹാപ്പിയാവും.

ആരാണ് വിൽഫ്രഡ്? അയാൾ ചോദിച്ചു. മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസിന്റെ അവസാ

മടിയിൽനിറയെ മഞ്ചാടി മണികളുമായി

നത്തെ മകൻ.

അയാളിപ്പോഴെഴുതിയതാണ്?

സ്റ്റേറ്റ് സി. എന്തോ അമേരിക്കൻ ഡോക്ടറെ വിവാഹം കഴിച്ച് അവിടെ കുടിയിരിക്കുകയാണ്.

ഇവിടെ വരാറില്ലേ? കത്തയയ്ക്കാറില്ലേ? അനീത നിന്നു.

മിസ്റ്റർ ഫെർണാൻഡസ് ഒരു എഞ്ചിൻ ഡ്രൈവറായിരുന്നു. ഒരു റിപ്പിക്കൽ ആൾജോ ഇന്ത്യൻ. അവർക്ക് പതിനൊന്നു മക്കൾ. മൂന്നു കുട്ടികൾ മരിച്ചുപോയി. ബാക്കിയെല്ലാവരും വിദേശത്താണ്. മുത്തമകൻ ആസ്ത്രേലിയയിൽ. ഒരു പെൺകുട്ടി ഇർമ്മനിയിൽ. രണ്ടുപേർ ഗൾഫിൽ. ബാക്കിയുള്ളവർ എവിടെയാണെന്നുപോലുമറിയില്ല.

അവരൊക്കെ വരാറില്ലേ?

അനീത മുഖത്തേക്കുറുന്നോക്കി.

ഇല്ല. നാലുവർഷം മുമ്പ് ഫെർണാൻഡസ് മരിച്ചു. മക്കളെ അറിയിക്കാൻ ആരുടേയും വിലാസം പോലുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവർ മരണവാർത്ത നാഷണൽ ഡെയ്ലിയിൽ പരസ്യം ചെയ്തു. എന്നിട്ടും ആരും എത്തിയില്ല. ഒന്ന് നിറുത്തി, അനീത തുടർന്നു:

കൊച്ചുകോട്ടേയ്ക്കും സ്ഥലവും അടുക്കളയിൽ നിന്നിരുന്ന മിസ്സിസ് മാത്യുസിന്റെ മകൻ വിറുകൊടുത്തു. അയാൾ മാത്രമാണ് ഇടയ്ക്കിടെ വരാറ്. അയാൾ വരുമ്പോൾ സ്റ്റാമ്പുകൾ കൊണ്ടുകൊടുക്കും.

സ്റ്റാമ്പുകളോ?

അതെ.

മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസിന്റെ സ്റ്റാമ്പ് കളക്ഷൻ കാണേണ്ടതാണ്. സാധാരണ ആരെ കണ്ടാലും അവർ ചോദിക്കും—ഡ്യൂ യു ഹാവ് എനി സ്റ്റാമ്പ്സ് ഫോർ മൈ സൺ? ഒരു മകന്റെ ഹോബി സ്റ്റാമ്പ് കളക്ഷനായിരുന്നു. അവനുവേണ്ടി പണ്ടേ ശേഖരിക്കുമായിരുന്നു. അവൻ ചേർത്തുവെച്ചതും, അവനുവേണ്ടി ചേർത്തു വെച്ചതും, ഒരു നിധിപോലെയവർ സൂക്ഷിക്കുന്നു. ആരോ തൊടാൻകൂടി സമ്മതിക്കില്ല. ചിലപ്പോ എന്ന് ചിലത് കാട്ടിത്തരാറുണ്ട്. ഓരോന്നിന്റെയും ചരിത്രവും അവർക്കറിയാം. മകൻ വരുമ്പോൾ കൊടുക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് ശേഖരിക്കുന്നത്.

മഞ്ചാടിമണികളോ?

ഓ, അത് അവർക്കും മാഗളം മാമിക്കും വേണ്ടി ശേഖരിക്കുന്നതാണ്. എന്നിട്ടിടയ്ക്കിടെ അവർ രണ്ടാളുംകൂടി പല്ലാംകുഴി കളിക്കും.

മിസ്സ്, ഫോൺ ഫോർ യു.

ശബ്ദം കേട്ടപ്പോഴാണ് അല്പം മാറി, അനീതയുടെ ഇടതുവശത്ത് നിൽക്കുന്ന പെൺകുട്ടിയെ കണ്ടത്. ഞാനില്ലാ വരാം. എന്നിട്ട് പറമ്പാവും കാണാം. പിന്നെ കമ്മ്യൂണിലേക്ക് പോവാം.

അയാൾ അവിടെ നിന്നു.

അനീത പെൺകുട്ടിയോടൊപ്പം നടന്നു നീങ്ങുന്നത് കണ്ടു.

ഒരു പ്ലാവിന്റെ ചോട്ടിൽ ഇഷ്ടികകൊണ്ട് പണിഞ്ഞ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ബെഞ്ചിലിരുന്നു. ഇവിടെയിരുന്നാൽ പറമ്പിന്റെ പച്ചപ്പ് കാണാം.

ദൂരെ വിവിധ ആകൃതിയിലുള്ള കോട്ടേയ്ക്കുകൾ.

അതിൽ നിറയെ വൃദ്ധരായ മനുഷ്യായിരിക്കും. ആരോരുമില്ലാത്തവർ. മക്കൾ ഉപേക്ഷിച്ചവർ. ഭാര്യ മരിച്ചവർ. ഭർത്താവ് മരിച്ചവർ. വാർദ്ദക്യം നൽകിയ നിസ്സഹായരായോടെ പിളകെട്ടിയ കണ്ണുകളും. മങ്ങിയ ഓർമ്മകളുമായ്, കുടുംബങ്ങളുണ്ടായിരുന്നവർ.

അയാൾ മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസിനെ നോക്കി. അതേയിരിപ്പിലിരിക്കുകയാണവർ. മഞ്ചാടിമണികൾ കൈയിലെടുത്ത്, വിലാസകൾക്കിടയിലൂടെ പ്രോക്കിലേക്കിട്ട്, വീണ്ടും മെടുത്ത്—

പതിനൊന്ന് പ്രസവം. എട്ട് മക്കൾ... അയാൾ മനസ്സിൽ അവരുടെ കോട്ടേയ്ക്കുകണ്ടു. വൃത്തിയുള്ള കൊച്ചുവീട്. ക്രിസ്ത്യന്റെ തിരുപ്പാ. കത്തിച്ച മെഴുകുതിരി. അടുക്കളയി

ലോരോന്ന് പാചകം ചെയ്യുന്ന മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ്.

ടീസറുപയോഗിച്ച് മെല്ലെ സ്റ്റാമ്പ് ഇളക്കിയെടുക്കുന്ന സ്ത്രീ. കെട്ടിപ്പിടിച്ച് താങ് യു മമ്മി എന്നു പറയുന്ന പുച്ചുക്കണ്ണുള്ള കുട്ടി. കുട്ടികളെ നിരത്തി കൂളിപ്പിക്കുന്ന മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ്. തൊട്ടിലിൽ കറയുന്ന എഡ്വേർഡിന്റെ അപ്പി നിറഞ്ഞ തുണി, കഴുകാൻ മാറി, മറൊരു തുണിയിട്ട്, അവനെ കഴുകി, മുലകൊടുത്ത്, ആട്ടിയുറക്കി—വൈകുന്നേരങ്ങളിൽ വെസ്റ്റേൺ കളാസ്സിക്കൽ കേട്ട്, ഒരു ബിയറോ അല്പം വൈനോ കുടിക്കുന്ന ഫെർണാൻഡസിനായ് അടുക്കളയിൽ ഫിംഗർ ചിപ്സുണ്ടാക്കുന്ന സ്ത്രീ. മക്കളുടെ ഓരോ വിജയത്തിനും പള്ളിയിൽ മെഴുകുതിരി കത്തിച്ച്, മദർ ഫേരിയോടു പ്രാർത്ഥിച്ച്, മക്കളെ കെട്ടിപ്പു

ണർന്ന് നിറുകുതിച്ച് ഉമ്മവെച്ച്. അവരുടെ പിഞ്ചിപ്പോയ വേഷം തൂണി. ഫോക്ക് തൂണി, കൈലേസ് തൂണി, വീട് വലയടിച്ച്, പുനോട്ടം നനച്ച്. റോസ് പറിച്ച് പെൺമക്കളുടെ ഉടുപ്പിൽ പുടി. അവരുടെ യൂണിഫോറം കഴുകിത്തേച്ച്. ഷു പോളിഷ് ചെയ്ത്, മക്കൾറയോ മക്കളുടെയോ പനിക്ടിയെലി രുന്ന് നേർന്ന തുണി നന്നച്ച് പൊളുത്ത നെററിയിൽ പതിച്ച്, മകനെയോ മകളെയോ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് യാത്രയച്ച്. മാനത്തേക്ക് പറന്നുയരുന്ന വിമാനത്തിലേക്ക് കൈയുയർത്തിക്കാട്ടി—

ഒരു നിറമാർന്ന ചലച്ചിത്രപോലെ ഒരു ജീവിതം മുന്നിൽ നിറഞ്ഞു വരികയാണല്ലോ. അയാൾ കണ്ണ് പൂട്ടി.

പോസ്റ്ററുമാനെ കാത്ത് വഴിയിൽ കണ്ണും നട്ട്, ഇന്നും ഇല്ല ഫെർണാൻഡസ് എന്നു പറഞ്ഞ്, ഫെർണാൻഡസിന്റെ കിടക്കയിൽ ശരിയാക്കി, ബെഡ് പാൻ മാറിവെച്ചു കൊടുക്കുന്ന സ്ത്രീ. ഉത്തരത്തിൽ നോക്കി, ഒന്നുമേ ഉരിയാടാതെ കിടക്കുന്ന ഫെർണാൻഡസ്. വായിലേക്ക് ഒഴിച്ചുകൊടുക്കുന്ന മരുന്ന്. ആ പഴയ ഔൺസ് ഗ്ലാസ്.

പിന്നെ ശവമഞ്ചത്തിൽ ഫെർണാൻഡസ്. ഒരു മുലയ്ക്ക്, കരഞ്ഞുകരഞ്ഞ് കരയാനിനി കണ്ണിരില്ലാത്ത മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ്. ഒഴിഞ്ഞ വീട്ടിൽ, ഇന്നാലയ്ക്കടുത്ത്, ആടുന്ന കസേരയിലിരിക്കുന്ന, പിഞ്ഞിയ പ്രോക്കു ധരിച്ച മിസ്സിസ് ഫെർണാൻഡസ്.

അയാൾക്ക് പെട്ടെന്ന് അമ്മയെ ഓർമ്മ വന്നു. അച്ഛനെ ഓർമ്മ വന്നു. ഇന്നും അവന്റെ കത്തില്ല അല്ലേ എന്ന അച്ഛന്റെ ഇപ്പോഴും പത്താത്ത ശബ്ദം കേട്ടു. തലകുനിച്ചു, ഒന്നും പറയാതെ നടക്കുന്ന അമ്മയെ കണ്ടു. അമ്മയുടെ തുവെള്ള വേഷം കണ്ടു. നെറിയിലെ സിന്ദൂരം കണ്ടു. കണ്ണിന്റെ ചോട്ടിയ കറുത്തപാട് കണ്ടു. അമ്മ ചുട്ടുതന്ന, ഒരുകോടി കുഞ്ഞിദാരങ്ങളുള്ള ദോശയുടെയും, പഞ്ഞിപോലത്തെ ഇഡ്ഡലിയുടെയും ഓർമ്മകളെത്തി. കാച്ചിയ വെളിച്ചെണ്ണയുടെ മണം ഉള്ളിൽ നിറഞ്ഞു.

ഉണ്ണി ഓടല്ലേ എന്ന ശബ്ദം കേട്ടു.

അച്ഛന്റെ വിരലു പിടിച്ച് ഊടുവഴികളിലൂടെ നടന്ന ഉണ്ണിയെ കണ്ടു.

വല്ലപ്പോഴും നിനക്കൊന്ന് വന്നുണ്ടെ? ഇടയ്ക്കിടെ കത്തേഴുതിക്കൂടെ? ഇൻലൻഡിൽ അമ്മയുടെ ഇപ്പോഴും വടിവൊത്ത കൈയ്ക്കുറം കണ്ടു.

അയാൾ കണ്ണു തുറന്നു.

ബെഞ്ചിന്റെയൊരു വളവിൽ അനീതയിരിക്കുന്നു.

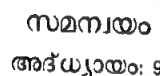
നീ എപ്പോ വന്നു? കുറേനേരമായോ?

ഉവ്വ്.

അനീത, എനിക്കൊന്ന് നാട്ടിപോണം. അമ്മയോ അച്ഛനോ കാണണം. ഞാൻ വരാം. പിന്നെ ഹീച്ചറേഴുതാം.

അനീത അടുത്തുവന്ന്, വലംകൈ കവർന്ന്, ചുമലിൽ തലോടി. അവളുടെ കണ്ണുകളിലേക്ക് നോക്കിയപ്പോൾ, ആർത്രൈറ്റിസ്മം, അവൾക്കെല്ലാം മനസ്സിലാവുന്നു എന്ന് അയാൾക്ക് മനസ്സിലായി.

ലാകൗമ്യം 30

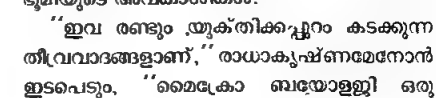
പ്രവാചകന്റെ വഴി

മകനുവേണ്ടിയുള്ള കാത്തിരിപ്പ്, ഇതൊക്കെയാണ് ജീവനുള്ള ഒരുനാട്, ഇതൊക്കെ

പിതന്റെ

“അതിന് ശിഖഭീകരന്മാർ ഉണ്ടായിട്ടു

പഠിപ്പിക്കാൻ, അല്ലെങ്കിൽ കണ്ണുകെട്ടി ഗവേഷണം നടത്താൻ; ജോസഫിന്റെ സ്ഥിരപരിഹാസമാണിത്. ഇത് "നിങ്ങളുടെ

“ഈശ്വരൻ,” നാരായണൻ വ്യക്തിതനായി
ചോദിച്ചു, “ഇനിക്കും മൃതിയും ഇടയിൽ
എന്താണ്?”
മറുപടി, “പ്രകൃതി.”

പ്രകൃതിയെ വിപ്ലവത്തിന്റെ പ്രവചനത്തിന് കീഴ്പ്പെടുത്തുക എന്ന ഭൗതികമായി ജോസഫ് ക്യാമ്പസ് രാഷ്ട്രീയത്തിലൂടെ ഇത്തിരി കാലം അലഞ്ഞു. പിന്നെ, ബാല്യത്തിലെ സൗമ്യതയൊക്കെവിട്ട്, വെളിമ്പുറങ്ങളിലേക്ക് കാലുവച്ചു. തന്റെ പുതിയ ജീവശാസ്ത്രനിപുണിയിൽ വെളിപാടുതേടി ഒരയാനായി മുറോട്ടുനടന്നു, കൊലക്കുറത്തിന്റെ ഭാഗ്യമായി ഇയിലിൽ കഴിഞ്ഞു. പൊതുസുഹൃത്തായിരുന്ന ഒരു പൊലീസുദ്യോഗസ്ഥന്റെ ഔദാര്യത്തിൽ ജോസഫിനെ കാണാൻ പാത്രമാണ് കഴിഞ്ഞു. റഹീം, ആ പൊതുസുഹൃത്തു, നാരായണനോട് പറഞ്ഞു,

“നാരായണൻ ഉപദേശിച്ചതോക്കൂ, ജോസഫ് കുറച്ച് വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യട്ടെ, എന്തെങ്കിലും വിട്ടുവീഴ്ച, ജോസഫിനെ ബഹുമാനിക്കുന്ന ഞങ്ങളൊക്കെ പൊലീസിലും കോടതിലും വൈകുപനല്ലാതെ എന്താ പറയൂ? അതിനെ തട്ടിമാറ്റിത് ന് നാരായണൻ ധരിച്ചിട്ടു നോക്കൂ.”

പ്രതീക്ഷയോടെ നാരായണൻ ലോക്കപ്പിലേക്ക് നടന്നു. പുറത്തെ ആപ്പിസുമുറിയിൽ റഹീം കാത്തിരുന്നു. ഒരുനീണ്ട മണിക്കൂറിനു ശേഷം പുറത്തുവന്ന നാരായണന്റെ മൗനം വാചാലമായിരുന്നു.

“തോറു, അല്ലേ?” റഹീം ചോദിച്ചു.

“അതെ.”

കൃഷ്ണനുണ്ണിയുമായി പണ്ടൊരിക്കൽ സംസാരിച്ചത് ഓർക്കുന്നു; കൃഷ്ണനുണ്ണി പറഞ്ഞു, “അന്യതയാണ് ജോസഫിന്റെ പ്രശ്നം, കൊറച്ച് കാലം മുമ്പുവരെ എന്തേം.”

“അന്യതയ്ക്ക് കൃഷ്ണനുണ്ണി പോംവഴി കണ്ടെത്തോ?”

“എന്നുപറയാനുള്ള വിധി വഴിത്തം എന്തിലും, പക്ഷേ ജോസഫിന്റെ കാര്യം അതല്ല, അവനോ അവന്റെ അണികളോ വഴി നടത്തുന്നത് അവന്റെ പുസ്തകം. എനിക്ക് ഒന്ന് പുസ്തകത്തിന്റേം ഭാരം ലഭ്യ, പാവം മേനോൻ മാഷ്, എന്നെ ബയോളജി പഠിപ്പിക്കാൻ നോക്കിത്താ, ജീവശാസ്ത്രം—”

ഇത്തിരി മൗനം, ഒരു സ്വകാര്യവിനോദം, “അതിരിക്കട്ടെ, നാരായണാ, നെണക്ക് നെലം വേണോ?”

“നെല്ലോ?”

“പാടം.”

“എവിടെയാ അത്?”

നെല്ലിയാമ്പതി മലയുടെ അടിവാരത്തിൽ, ഒട്ടധികം കൃഷിനിലം. അച്ഛനും അമ്മയും ഇന്നില്ല, കൃഷ്ണനുണ്ണിയാണ് ഏക അവകാശി. കുടിയാൻമാരും മരിച്ചുപോകയാൽ സ്ഥലം കൈവശമാണ്.

“നെണക്ക് ആവശ്യമുള്ളത് എടക്കോ, നാരായണാ.”

“എന്താ കൃഷ്ണനുണ്ണി പറഞ്ഞാണുവരുന്നത്?”

“ഇത്രമാത്രം. ഭൂപരിഷ്കരണം നടപ്പാവണമെന്ന് മുമ്പ് മിച്യൂരിയൊക്കെ ആർക്കെങ്കിലും കൊടുക്കണം.”

“എന്റെ കൈയിൽ പണം ലഭ്യമാല്ലോ, കൃഷ്ണനുണ്ണി.”

“അതൊരു പ്രശ്നമാണെ.”

“എനിക്ക് കൃഷി ചെയ്യാൻ അറിഞ്ഞുകൂട.”

“അഭ്യസിപ്പിച്ചിട്ടുതരാം.”

കൃഷ്ണനുണ്ണി പഠിപ്പിപ്പിർത്തി; അധ്യയനത്തിന്റെ നടുപ്പത്തിൽ വിട്ട് ഒഴിഞ്ഞുമാറിയ തെന്തിനെന്ന് ആർക്കും തുമ്പുകിട്ടിയില്ല. കൃഷ്ണനുണ്ണി പഴയ പരിചയക്കാരനായി ബന്ധം പുലർത്തിയില്ല, നാരായണനെ വല്ലപ്പോഴും കാണുകയോ അയാൾക്ക് കത്തെഴുതുകയോ ചെയ്യുന്നതൊഴിച്ചാൽ. വേണ്ടപ്പെട്ടവർക്കും തന്നോടു കലഹിച്ചിരുന്നവർക്കും ആർക്കൊക്കെയോ ആയി നിലം വിട്ടിട്ടു ദാനം ചെയ്ത് കൃഷ്ണനുണ്ണി കല്ലടിക്കോട്ടേയ്ക്ക് താമസം മാറി. അവിടെയും കുടുംബത്തിന്റെ പുരാതനസ്വത്തായ കുറച്ചുകാടും, കാടിനോടുചേർന്ന സമതലപ്രദേശവും, എന്നും വെള്ളം നിറഞ്ഞുനിന്ന ഒരു ചിറയും ഉണ്ടായിരുന്നു. സമതലത്തിൽ കൃഷ്ണനുണ്ണി വിളയിക്കി, ചിറയുടെ കരയിൽ ഒരു ചെറിയ പുരകെട്ടി. ദില്ലി യാത്രയ്ക്കുമുമ്പ് കൃഷ്ണനുണ്ണിയുടെ കൂടെ വിരുന്നു താമസിക്കാനായി നാരായണൻ കല്ലടിക്കോട്ടുചെന്നു. വീട്ടും പരിസരവും കണ്ട നാരായണൻ പറഞ്ഞു, “എനിക്ക് അന്യതയാവുന്നു.”

“അന്യത നഷ്ടപ്പെടുവാം.” എന്നിട്ട് തന്റെതായ ആ കൃഷിനിലവും പരിസരവും കൈമാറ്റിക്കൊണ്ടിട്ട് കൃഷ്ണനുണ്ണി തൃപ്തി

ചെമ്മനം ചാക്കോ

വിദ്യാഭ്യാസക്കുരുതി

“വഴി തെറ്റിയോ ഡോക്ടർ? വർഷങ്ങൾ നാലഞ്ചാറു— കഴിയുന്നല്ലോ നിങ്ങളെൻ വീട്ടിൽ വന്നിട്ടില്ലാൻ. അതിനാൽ ചോദിച്ചതാ, ഞായർപക്കക്കാരെയും— മതിമുരത്താക്കുന്നു പട്ടണപ്പരിഷ്കാരം! ഇടയ്ക്കു വല്ലപ്പോഴും ഞാൻ വരുന്നതു, വന്നാൽ കിടയ്ക്കും കുറിമാനം മരുണിനെനോർത്തല്ലോ. ഇതുപോൽ വല്ലപ്പോഴും കേറണമയൽക്കാരർ, പതിവാക്കിയാൽ വേണ്ടില്ലമട്ടു മറ്റുള്ളൊരും. എന്തുണ്ടു വിശേഷങ്ങൾ?” സ്വാഗതരൂപത്തിലേൻ ബന്ധുരപ്രഭാഷണം നീളുമെന്നോർത്തോ, ഡോക്ടർ “എന്തൊരു ചുടിവർഷം? ഫാനിട്ടു; മേലും കീഴും വെന്തു നീറുന്നു; മാർച്ചിൽ തല കണ്ടതേയുള്ളൂ.” സെറ്റിയിലിരുന്നേവം തുടന്നു:— “രൂപിക്കേണ്ടാ, പറ്റു വൈകുന്നേരമേ ഞാനിന്നു പോകുന്നുള്ളൂ. ഇന്നു മാത്രമേ, ലൂനിയെഴെട്ടു ദിനംകൂടി വന്നു ഞാൻ വരാത്തതിൻ കടമൊക്കെയും വീട്ടും!” “അത്രയും സന്തോഷം”— ഞാൻ ചൊൽകയാൽ, തെല്ലർച്ചുത— വൃത്തമെന്നോ കേൾക്കുന്നൊരുദേശത്തുടപ്പോടെ:— “മണി നാലടക്കുന്നു; ചായയോ പഥ്യം? കാപ്പി— വേണമോ? വിഷമമില്ലേതിനും, പറഞ്ഞാട്ടേ.” ഭാര്യയെ വിളിക്കുമ്പോൾ ചൊല്ലുന്നു ഡോക്ടർ:— “ഞാനെൻ

ഭാര്യയെപ്പേരിട്ടല്ലോ പോകാതെയിരിക്കുന്നു! പ്രീഡിഗ്രി മൂന്നാംവട്ടം തോറ്റവൾ വിദ്യാഭ്യാസ— ധാടിക്കുള്ളൊവേശത്തിലാരിലും മുൻപാണല്ലോ. ഇത്തിരിയിളവില്ലാതിൻ ഇഷ്ടം കണക്കെല്ലാം പുതനെപ്പിപ്പിക്കലാണിപ്പോൾ സ്ഥിരം ജോലി.

മോനിന്നു പരീക്ഷയാണെൻ പ്രിയസാരേ, റോട്ടിൽ വാനൊന്നു വരാൻ നോക്കിനില്പുണ്ടാകുമെൻ പത്നി! വന്നു കിട്ടിയാൽപ്പിന്നെ കഷ്ടകാലമേ കൊച്ചി,— നന്നത്തെപ്പരീക്ഷതൻ പരിശോധനയല്ലോ! കുറ്റവാളിയെപ്പോലെനിന്നു പിഞ്ചുമോൻ ചൊല്ലും തെറ്റുമുത്തരങ്ങൾക്കു കിഴക്കും, തല്ലും, പിച്ച്ചും! നാഴിക ചോദ്യം ദേദും നീളുന്നു, പാവത്തിന്നു നാളത്തെപ്പരീക്ഷയുണ്ടെന്നതും ചിന്തിക്കാതെ! “അരുതെ”ന്നു ഞാൻ ചൊന്നാൽ കലഹം വീട്ടിൽ; കാണാ— നരുതീ വിദ്യാഭ്യാസക്കുരുതി; തന്മൂലം ഞാൻ ആറടിക്കാതിനെന്റെ വീട്ടിലേക്കില്ലാ, നാല— ഞാറു നാളിതുപോലെയേയം തന്നെപറ്റൂ!” മാതാവിന്റെ സ്നേഹത്തിന്റെ ഭീഷണകഥ കേൾക്കേ— ചോദിച്ചേൻ:— “മകനിപ്പോൾ ക്കളാസ്സേതിൽ പഠിക്കുന്നു?” “രസമായതിലല്ലോ”— ചൊല്ലുന്നു ഡോക്ടർ മന്ദ— ഹസിതത്തോടെ:— “പയ്യൻ പഠിപ്പതൊന്നാം ക്കളാസ്സിൽ!”

യറിയിട്ടു, “എനിക്ക് എന്തെങ്കിലുമൊക്കെ ഇവടെ പറഞ്ഞാൽ ഉള്ള ബലിക്കാക്കോൾക്കും അന്നം, രാത്രി തല ചായ്ക്കാൻ ഒരുക്കൂ.” അത്താഴം കഴിഞ്ഞു. പുറത്ത്, ആദിസ്മൃതി കളിൽ ഓതിപ്പാച്ച ജീവശാസ്ത്രത്തിന്റെ പർവ്വങ്ങളായി വനസ്വരങ്ങൾ ആടിയടങ്ങി. നാരായണനും കൃഷ്ണനുണ്ണിയും ഉറങ്ങാൻ പായവിരിച്ചു. കിടന്നില്ല. പായകളിൽ ചഥംപടിഞ്ഞ് ചുമരുചാരിയുരുന്നു. അങ്ങനെയിരുന്ന്, മതിവരാത്ത ഓർമ്മകൾ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞ് പാതിരയാക്കി. അപ്പോൾ, രാത്രിയിൽ, ഒട്ടധികം അകലെയല്ലാതെ, ഒരു ഗർജ്ജനം പതിഞ്ഞു മുഴങ്ങി. കൃഷ്ണനുണ്ണി സന്ധാരം നിറുത്തി, അയാൾ തെളിഞ്ഞു, അയാൾ പറഞ്ഞു, “എന്റെ മണികണ്ഠമാണത്!” നാരായണന്റെ പരിഭ്രമം കണ്ട് കൃഷ്ണനുണ്ണി ചിരിച്ചു, “പേടിയാവ്വോ?”

“ഒരു പാകത്തിന്.”

“സർക്കാർകാട് ന് ഏട്ടിലെ കാടാണ്, മൂക്കാലും വെട്ടിക്കൊള്ളുക. മൃഗങ്ങളെ എന്റെ കാട്ടിലേക്ക് സ്ഥലംമാറി. അക്കൂട്ടത്തിൽ വന്നവനാ മണികണ്ഠൻ. കഴിഞ്ഞകൊല്ലം അന്യോന്യം അടുത്തുകണ്ടു, ഗംഭീരൻ, ക്ഷീണിയൻ! ഞാൻ അവടെവെച്ച് അവൻ പേറിട്ടു. മണികണ്ഠൻ. ‘മണികണ്ഠ’ ഞാൻ വിളിച്ചു. ‘ചോവോ, ന്’ നസ്യം പറഞ്ഞ് അവൻ

പോത്തേലിക്ക് തിരിച്ചുനടന്നു. നെണക്ക് അവനെ അടുത്തുവെച്ച് കാണണോ, നാരായണാ?”

“കഴിയുവെങ്കില് ദില്ലിക്ക് ജീവനോടെ പോണം നാ മോഹം.”

“കാണണ്ടാച്ചാൽ വേണ്ട. പക്ഷേ, പറയാലോ, അവന്റെ ഐശ്വര്യം ഇന്ന് എന്റെ കാട്ടിലേ. ഇത്ര സൗന്ദര്യം ഞാൻ മുമ്പ് കണ്ടിട്ടില്ല, ഒന്നാന്തരം തെളിഞ്ഞവര, തെങ്ങോലവരിയന്റെ തറവാടിത്തം, പവിഴക്കണ്ണ്, നെറീൽ കാലചക്രം. ആദ്യ കാഴ്ചയ്ക്ക് തന്നെ ഞങ്ങൾ പരസ്പരം വിശ്വാസമായി. എന്റെ കാട്ടിലേ മലയർടെ നാലഞ്ച് കുടുംബങ്ങളുണ്ട്, അവർക്കും മണികണ്ഠനെ വിശ്വാസം.”

“ഇതിനാണോ നീ പഠിപ്പിപ്പിർത്തി ഇങ്ങട്ടു വന്നത്?”

കൃഷ്ണനുണ്ണി മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. അയാൾ എഴുന്നേറ്റു. “വരു, നാരായണാ.” കൃഷ്ണനുണ്ണി പുറകിലെ വാതിൽതുറന്നു. തുറന്ന വാതിൽപ്പാളിയിൽനിന്ന് ഒരു വലിയ കറുത്ത എട്ടുകാലി ചുമരിലേക്കുനിങ്ങി അവർക്ക് വഴികൊടുത്തു. കറുത്തുതെങ്ങാട എട്ടുകാലിയെ നോക്കി കൃഷ്ണനുണ്ണി ചോദിച്ചു, “നീ ഇന്ന് ഒരങ്ങിലേ, ഇയദേവ?” എട്ടുകാലികൾ നന്നുക്കെ ചൊടിച്ച് നാരായണന് തോന്നി,

ഇയദേവൻ കൃഷ്ണനുണ്ണിക്ക് മറുപടിക്കൊടുക്കുകയായിരുന്നുവോ? നോക്കൂ മറുപടിമോ? “ഞാൻ കുടിപാർക്കാൻ വന്ന ആദ്യരാത്രി കണ്ടവനാണ് ഇവൻ.” കൃഷ്ണനുണ്ണി പറഞ്ഞു, “അഷ്ടപദി, ഇയദേവൻ. പേര് നെണക്ക് ഷ്ടായോ, നാരായണാ?” എട്ടുകാലിയുടെ മുസിരിച്ചെന്ന് കൃഷ്ണനുണ്ണി പതുക്കെ ചുമരിൽത്തട്ടി, “പാതികഴിഞ്ഞു, ഒരങ്ങു.” അഷ്ടപദിയായതിന്റെ പരമ്പരത്തോടെ ചുമരിൽ വട്ടംപുറം പാതികഴിഞ്ഞു, ഒരങ്ങുകല്ലിൽ അടിക്കുന്നതായി. കൃഷ്ണനുണ്ണി നാരായണനെ നോക്കിത്തന്നു. നാരായണൻ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ പറഞ്ഞു, “കൃഷ്ണനുണ്ണി, നീയൊരു സൈക്കോട്രിസ്റ്റിനെ കാണണം.”

കൃഷ്ണനുണ്ണി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. “നമ്മുടെ ക്കളാസിലെ വിജയലക്ഷ്മി ഓർമ്മേങ്ങോ? ആ കുട്ടിടെ ഏട്ടൻ പാവക്കാട്ട് ഒരു സൈക്കോട്രിക് ക്കളിക്ക് നടുത്ത്ത്ണ്ട് എന്റെ കൈയിൽ കിട്ടിയാൽ ഞാൻ ആ വങ്കനെ രണ്ടാഴ്ചക്കാത്ത് ചോക്കിവിടാം പക്ഷേ ഡോക്ടർമാർ സാഹസികതായരേ: മികളാ. മറ്റ് സാഹസികതയോടൊത്ത് അവർക്ക് ഐക്യവാദപ്രയോഗം— രാഷ്ട്രീയം, സോഷ്യലിസം, ഫീമാർക്കിസം, മതം, അങ്ങു

യശ് പാൽ വിവർത്തനം: കെ.വി. കുമാരൻ

എന്റെയും നിന്റെയും കാമ അവന്റെയും

അൻപത്തിനാല്

മേയ് അവസാനം. രാവിലെ എട്ടുമണി. ഉഷയ്ക്ക് ഓർക്കാപ്പറഞ്ഞൊരു ഓക്കാനം സേട്ട് ഡിസ് പെൻസറിയിലായിരുന്നു. ഉഷ ഫാനിട്ട് കട്ടിലിൽ കിടന്നു. കാൽപ്പതുമാറ്റം കേട്ട് നോക്കിയപ്പോൾ ഗൗരി വന്നു കണ്ടു. "പരമ, ഓടി വാ, പാല് തിളച്ചു മറിയുന്നു. ഏടത്തിയെവിടെ? ഇനിയും എഴുന്നേറ്റിരല്ലേ? ഇതെന്തൊരേർപ്പാട്?" ഗൗരി കർട്ടൻ നീക്കി. കിടപ്പുമുറിയിലേക്കു ചെന്നു. "ഏടത്തി, എഴുന്നേറ്റിരല്ലേ? എന്തു പറി?" "നല്ല സുഖമില്ല." "ചേട്ടനോടു പറഞ്ഞിരല്ലേ?" ഗൗരി ഉഷയുടെ നെറ്റി തൊട്ടുനോക്കി. മുഖം ശ്രദ്ധിച്ചു. എന്നിട്ട് ചെവിയിൽ മന്ത്രിച്ചു. ഉഷ ലജ്ജാവി വശയാവി. "പേടിക്കാനെന്നുമില്ല. ചെറുനാരങ്ങയും ഇഞ്ചിനീരും കഴിച്ചാൽ മതി. അച്ചാറും കരുതിക്കോളൂ." ഗൗരിയുടെ സ്വരത്തിൽ ആത്മീയത. തിരിച്ചുപോകുമ്പോൾ ഗൗരി സേട്ടിന്റെ വീട്ടിൽ കയറാൻ മറന്നില്ല. ഇളയമ്മയോട് വിവരം പറഞ്ഞു. ഇളയമ്മയുടെ മുഖം പ്രസന്നമായി. ഗൗരിയോട് അടക്കം പറഞ്ഞു. "ഇപ്പോൾ ആരോടും പറയണ്ട. ആളുകൾ ഏതെല്ലാം തരക്കാരുണ്ട്!" മുമ്പിൽത്തന്നെയു ഇളയമ്മയുടെ ഉള്ളിലായിരുന്നു അവിർ ഉദ്ദേശിച്ചത്. സേട്ട് വന്നപ്പോൾ ഗൗരി ഉത്സാഹപൂർവ്വം ഉണർത്തിച്ചു. "ഗൗരി വന്നിരുന്നു..." സേട്ടിന്റെ മുഖത്തും സന്തോഷത്തിന്റെ നിഴലാട്ടം. സേട്ട് മകന്റെയും ഭാര്യയുടെയും കാര്യങ്ങൾ വേണ്ടവണ്ണം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ശ്രദ്ധ കൂടി. അന്നുതന്നെ വൈകുന്നേരം അഞ്ചുമണി എന്നൊരു പശ്ചാത്താപം കൊടുത്തു. ഈ രണ്ടുനാൾ കൂടുമ്പോൾ ഹരിയുടെ വശം മധുരപലഹാരങ്ങൾ കൊടുത്തുയരുത്തു. മുന്തിയ പഴങ്ങൾ തിന്നാൽ തീരാത്തത്ര.

ഏടത്തിയിൽനിന്ന് അമ്മാവൻ വിവരം കിട്ടിയിരിക്കുമെന്ന് ഉഷ ഊഹിച്ചു. അമ്മാവനോടു ഇളയ ആദരവും നന്ദിയും നാൾക്കുനാൾ ഏറിവന്നു. മുന്തിയവസമായി ഉഷ ആലോചിച്ചു വരികയാണ്. സേട്ട് വന്ന സുചന്ദ്ര കിട്ടിയപ്പോൾ സാരി മാറി, മുടി ചീകി. സാരിത്തുണികൊണ്ട് തലമറച്ചു. മന്ദം മന്ദം വരാത്തയിലേക്കു നീങ്ങി. സേട്ട് ഇളയുടെ മുമ്പിലെത്തിയപ്പോൾ കൈകുപ്പി. എന്നാൽ സേട്ട് മുഖം തിരിച്ചുകൂടെ. ഉഷ അപമാനിയായി അകത്തേക്കു കടന്നുപോയി. ഉഷയുടെ മസ്തിഷ്കത്തിലാകെ അപമാനം കത്തിയെരിയുകയായിരുന്നു. കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു. തൊണ്ടയിടി. ഡോക്ടർ അകത്തു വന്നപ്പോൾ പരാതിപ്പെട്ടു. "ഞാൻ ഇത്രയും ബഹുമാനത്തോടെ..." ഭർത്താവ് സമാധാനിപ്പിച്ചു. "നീ നിന്റെ കർത്തവ്യം നിറവേറി. അദ്ദേഹം തന്റെ സ്വഭാവം കാണിച്ചു. ബഹുമാനം മനസ്സിലാക്കട്ടെ. അത് കാണിച്ചിട്ട് അപമാനിയായെന്നു തെന്തിന്?" മുന്തിയവസം ഗൗരി വന്നപ്പോൾ സഹാനുഭൂതി ലഭിക്കുമെന്ന വിശ്വാസത്തോടെ ഉഷ സംഭവം വിവരിച്ചു. "അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്ത് മരുമകളെപ്പോലെ പെരുമാറിയാൽ മതി." ഗൗരിയുടെ ഉപദേശം. ഉഷ ദേഷ്യം മനസ്സിലാക്കുക. മരുമകളുടെ നിലവിട്ട് ഞാനെന്നൊരു ചെൽതെന്ന് ചോദിക്കാൻ തോന്നി. പറഞ്ഞാൽ അധികമായിപ്പോകേണ്ടെന്നു കരുതി വായമുടി. വിഷമം പുറത്തുകാട്ടാതിരിക്കാൻ കുള്ളിമുറിയിലേക്കു പോയി. ഗൗരി പോയെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടപ്പോഴേ പുറത്തു വന്നു. എന്നാൽ ഭർത്താവ് അകത്തുവന്നപ്പോൾ ഉഷയ്ക്ക് ഉറിയോടാതിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. "നിങ്ങളെല്ലാം അന്നു പറഞ്ഞത് ഗൗരിയെക്കുറിച്ച് എനിക്കു തെറ്റിപ്പോയെന്നാണ്. ഇന്ന്

ഞാൻ അമ്മാവന്റെ കാര്യം പറഞ്ഞപ്പോൾ എന്തൊരു കൂറുപെടുത്തിയത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്ത് മരുമകളെപ്പോലെ പെരുമാറണമത്രെ. മരുമകൾക്ക് ചേരാത്തതെന്താണ് ഞാൻ ചെയ്തത്? നിങ്ങളുടെ മുമ്പിലെ പഞ്ചാരവാക്കു പറയും. അപ്പറഞ്ഞത്തിൽ വിഷം ചർദ്ദിക്കും. ഞാൻ അവരുടെ വല്ലഭം തട്ടിപ്പറിച്ചോ?" "എനിക്ക് അങ്ങനെയൊന്നും തോന്നിയിട്ടില്ല." അമ്മാവന്റെ വാക്കുകളിൽ ദേഷ്യത്തിന്റെ നിഴലാട്ടം. ഉഷ ഉടൻ താണു. "ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയത്രയും എന്നിൽ പതിയണമെന്നാണ്." "ചേച്ചിയെ എനിക്കു നന്നായറിയാം. നീ പറഞ്ഞതുപോലെ സംഭവിക്കാൻ തരമില്ല." അതിൽപ്പിന്നെ ഗൗരി വന്നാൽ ഉഷ ഒഴിഞ്ഞുമാറിത്തുടങ്ങി. ഇല്ലെ രണ്ടാംവാരം. ഉഷ ഉച്ചയ്ക്കുമുമ്പ് ഫാനിനടിയിലിരുന്നു. കൊണ്ടുവന്ന ഷർട്ട്, പാൻറ്, ബ്ലൗസ് എന്നിവ പരിശോധിച്ച് കൂടുതൽ പാർയ്ക്കൽ തുന്നിപ്പിടിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. ശബ്ദം കേട്ട് ഗേററിനേരെ നോക്കി. നരേന്ദ്രന്റെ കാർ നിന്നിരിക്കുന്നു. അതിൽനിന്നും ഒരു സ്ത്രീ ഇറങ്ങുന്നു. ആധുനികരീതിയിൽ വസ്ത്രധാരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടെയുള്ള സ്ത്രീ സാരിത്തുണികൊണ്ട് തലമറച്ച് ഒരു മഫ്ളർ പുതുച്ചിട്ടുണ്ട്. കാർ തിരിച്ചുപോയി. മഫ്ളർ പുതുച്ചി സ്ത്രീ പുഷ്പേത്തിയാണെന്നു മനസ്സിലായി. ഉഷ സ്വാഗതം ചെയ്യാനായി വെളിയിലിറങ്ങി. ഡിസ് പെൻസറിയിൽനിന്നും അമ്മയും വന്നു. പരിചയമില്ലെങ്കിലും ഇയാണിപ്പോഴും ഉഷയെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു. പുഷ്പേത്തി സ്നേഹമയിലാണെന്ന് ഉഷയ്ക്ക് നേരത്തേതന്നെ അറിയാം. ആദ്യമായിക്കൊണ്ടുനോക്കിയിട്ടുള്ളപ്പോൾ ഇയാണിപ്പോഴും ആത്മീയത തോന്നി.

അന്നേപ്പോഴാണ്. എന്നിട്ട്, കൈപ്പടങ്ങൾ വീണ്ടും കാളംപിടിച്ച്, ശബ്ദമുയർത്തി കൂഷ്ണനുണ്ണി വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. "ഇവൻ, നാരായണൻ, എന്റെ കൂട്ടുകാരൻ!" കാട്ടിൽനിന്ന് ഒരു ചെറുഗർജ്ജനം, മനസ്സിലായെന്ന് അറിയിക്കാൻ. (തുടരും)

ഉഷ ഡോക്ടറോട് ചെവിയിൽ ഇറക്കിയിട്ട് എന്തോ ചോദിച്ചു. "ഏടത്തി, ഉഷ ചോദിക്കുകയാണ്. അവളുണ്ടാക്കിയത് നിങ്ങള് കഴിക്കേണ്ടത്." അമ്മർ ഇടനിലക്കാരന്റെ കൃത്യം നിർവ്വഹിച്ചു. ഇയാണി ഉഷയെ വീണ്ടും കെട്ടിപ്പിടിച്ചു. "നീയുണ്ടാക്കിയത് തിന്നില്ലെങ്കിൽപ്പിന്നെ ആരുണ്ടാക്കിയതാണ് തിന്നാ? എന്നാൽ ആദ്യമായി ഞങ്ങൾ നിന്നെ മധുരം തീറ്റാൻ പോവാം. പിന്നെ ഇതു സന്ധിക്കാം." ഇയാണി ഒരു കൊട്ടനിയെ പഴങ്ങളും മധുരപലഹാരങ്ങളും കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. മധുരപലഹാരത്തിൽ ഒന്നെടുത്ത് ഉഷയുടെ വായിലിട്ടുകൊടുത്തു. "ഇനി നീ എന്തൊക്കെയാണ് ഞങ്ങൾക്ക് തരാൻ പോകുന്നതെന്ന് കാണട്ടെ." ഇയാണി ഉഷയെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു കൊണ്ടു പറഞ്ഞു. സേട്ട് വെളിയിലിറങ്ങി. മുന്നൂറുപേരും മനം തുറന്നു സംസാരിച്ചു. "നരേന്ദ്രൻ ആളൊരു ജാതിയാ." ഇയാണി പറഞ്ഞു. "എല്ലാവരെയും കൂറും പറയാനേ കാണൂ. എന്നാൽ നിന്നെ ഏതു പുകഴ്ത്തിയാലും മതിവരാറില്ല. അമ്മാവനെക്കുറിച്ച് കല്യാണക്കാര്യം പറഞ്ഞതായില്ല. അതിനാൽ തോളിലെടുത്തു നടന്നതാ. ഇപ്പോഴല്ല വലിയ ഡോക്ടറായത്. അമ്മാവനും നിന്നെ വലിയ കാര്യമാണെന്നു കേട്ടു." "ഇല്ല ചേച്ചി, അമ്മാവൻ എന്തോട് പിണക്കത്തിലാ." ഉഷ അമ്മാവനെ ബഹുമാനിക്കാൻ പോയ കഥ പറഞ്ഞു. ഇയാണി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. "മോളെ, ഒരു എം.എ അല്ല, പത്ത് എം.എ പാസായാലും ഞങ്ങളുടെ സമ്പ്രദായം മനസ്സിലാക്കാൻ അല്പം പാടുണ്ട്. നീയെന്ത് നേരെ മുഖിയിട്ടുണ്ട് നമസ്കാരം പറഞ്ഞുകൊണ്ടും അല്ലേ?" ഉഷ തലയാട്ടി. "പൊട്ടി. അമ്മാവന്റെ മുമ്പിൽ മരുമകളെ പോവുകയോ?" പുഷ്പയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞ് പറഞ്ഞു. "നിനക്കൊന്നു പറഞ്ഞുകൊടുക്കാൻ മേലായിരുന്നോ?" "ഞങ്ങളുടെ കല്യാണം കഴിഞ്ഞിട്ട് കൊല്ലം പതിനൊന്നായി. ഇന്നുവരെ ഞാൻ അമ്മാവന്റെ മുമ്പിൽ നിന്നിട്ടുണ്ടാവില്ല." പുഷ്പ പറഞ്ഞു. ഇയാണി ഉഷയുടെ തലയിൽ സാരിത്തുണി മുഖം മറയ്ക്കാൻ പാകത്തിൽ മുമ്പോട്ടു നീക്കി. എന്നിട്ടു പറഞ്ഞു. "ഇതാ ഇത്രയും വേണം, കേട്ടോ. എന്നിട്ട് തല താഴ്ത്തിയിട്ടു വേണം മുമ്പിൽ പോകാൻ. അമ്മാവന്റെ പാദം തൊട്ടു വന്ദിക്കണം. അത്രയേ വേണ്ടൂ. അത് എന്നും വേണമെന്നല്ല. വിശേഷദിവസങ്ങളിൽ മാത്രം മതി. എന്നിട്ട് എങ്ങനെയുണ്ടെന്ന് എന്തോടു പറയണം." രാജാ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു സന്ധ്യയെന്നേ അല്പം മഴ ചാറുകയായിരുന്നു. മേഡിക്കൽ കോളേജിൽനിന്നും റജിയറായും കൂട്ടി നരേന്ദ്രൻ വന്നു. സ്വീകരണമുറിയിൽ ചായകുടിയും തമാശപാടലും അപ്പോഴുണ്ട് കൂടിയിരുന്നില്ലെന്നു ശബ്ദം. അമ്മർ

അല്പംമുമ്പേ ഡിസ് പെൻസറിയിലേക്കു പോയിരുന്നു. പരമുവിനെയും ഇൽ മടിനീനെയും വിളിച്ചുകൊണ്ട് സേട്ട് ഇതിനത്തക്കുടയുമായി കയറിവന്നു. സേട്ട് ഇതിനോട് ബഹുമാനം കാണിക്കാനായി നരേന്ദ്രനും റജിയറും വരാത്തയിൽ ഇറങ്ങിനിന്നു. അല്പം കഴിഞ്ഞ് തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ അവിർക്ക് ആശ്ചര്യം. ഉഷ സാരിത്തുണികൊണ്ട് തലയും മുഖവും മറച്ചുകൊണ്ട് ചുമട്ടുപരിചിയിൽ ഇരുന്നു. രണ്ടുപേർക്കും കാര്യം. ഉഷ അതേ രീതിയിൽ മുമ്പോട്ടു നീങ്ങി. സേട്ട് ഇളയുടെ പാദം സ്പർശിക്കുന്നു. "മതി മോളെ, മതി." സേട്ട് ഇതിലേക്ക് മുഖം തിരിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ സ്വരം സ്നേഹപ്രദമായിരുന്നു. തിരിച്ചുവന്ന് സാരിത്തുണി തലയിൽനിന്നും മാറ്റിയപ്പോൾ ഉഷയുടെ മുഖത്ത് പ്രസന്നത. "അഭിനന്ദനങ്ങൾ! അമ്മാവനെ മരുമകളെക്കൂടെ." നരേന്ദ്രൻ പറഞ്ഞു. "അല്ല, റജിയറും നിങ്ങൾക്കുണ്ടോ ഇങ്ങനത്തെ സമ്പ്രദായം?" "ഇല്ല ഇല്ല. ഇപ്പോൾ ആദ്യമായും കാലുപിടിക്കുന്ന ഏർപ്പാടില്ല. അമ്മാവന്റെ മുമ്പിൽ മുഖം കാണിക്കാറില്ല. തലതാഴ്ത്തി വന്ദിക്കും." "ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും പാദം സ്പർശിക്കുന്ന ഏർപ്പാടില്ല. തല മറയ്ക്കാമല്ലോ..." ഉഷ പറയുകയായിരുന്നു. അമ്മർ രോഹിണിയെ നോക്കിക്കഴിഞ്ഞിട്ട് അകത്തു വരുമ്പോഴേക്കും

സേട്ട് ഇതിനോട് പോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. "നീയിന്ന് അല്പംമുമ്പേ തുപ്തിപ്പെട്ടു. അല്ലേ?" അമ്മർ സന്തോഷത്തോടെ ചോദിച്ചു. "ഇങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്യാനറിയാമെങ്കിൽ അന്നേ ചെയ്യാമായിരുന്നില്ലേ?" "എന്നിരിക്കുമായിരുന്നെങ്കിൽ അന്നേ ചെയ്തില്ലായിരുന്നോ?" ഉഷ ചോദിച്ചു. "ഏടത്തിയല്ലേ സുത്രം പറഞ്ഞു തന്നത്! ഗൗരി ഏടത്തിക്കു പറഞ്ഞുതരാൻ തോന്നിയിട്ടില്ലേ. അവർ എന്നെ കുറുപ്പെടുത്തുകയായിരുന്നു." "പാദം! ഗൗരിയെവിടെ, ഏടത്തി എവിടെ?" ഉഷ വിട്ടില്ല. "അവരുടെ സമ്പ്രദായം അവർക്കറിയാതെ പോകുമോ? അവർ കരുതിക്കൂട്ടി ചെയ്തതാ." "നീയെന്താണീ പറയുന്നത്?" സേട്ട് ദേഷ്യപ്പെട്ടു. "അവിർക്ക് അസൂയ തോന്നേണ്ട കാര്യമെന്ത്?" "കാരണം പലതും കാണാം..." "ആലോചിച്ച് സംസാരിക്കൂ." സേട്ട് കർക്കശസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു. "ഗൗരിയെ നിനക്കറിയില്ല. മറുജന്മമുണ്ടെന്ന് സുഖത്തിൽ അസൂയപ്പെടുന്ന സ്വഭാവക്കാര്യല്ലേ, അവർ." "നിങ്ങളെപ്പോലെ അവരെ അറിയില്ല. എന്നാലും മനുഷ്യസ്ത്രീയല്ലേ? അസൂയയില്ലാത്ത മനുഷ്യരുണ്ടോ?" നരേന്ദ്രൻ ഇടപെട്ടുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. "മുമ്പാകെ അവരുടെ കാര്യത്തിനുവേണ്ടി എന്നും ഓടിക്കൊണ്ടുവരികയല്ലേ. ഇപ്പോൾ അതു പറിയില്ലേ. അതു പോലെ, അസൂയയ്ക്കു കാരണം?" ഉഷ ചിരിയടക്കാൻ വായ കൈത്തലംകൊണ്ടു മുടി. "എന്ത്, അർത്ഥമില്ലാത്ത സംസാരിക്കുന്നേ?" അമ്മർ അമർഷം പ്രകടിപ്പിച്ചു. "ഉള്ളതു പറഞ്ഞുവെന്നുവെള്ള. ഗൗരി നിങ്ങളുടെ പെങ്ങളല്ലേ?" റജിയറും പറഞ്ഞു. "പടച്ചോനയച്ച പെങ്ങളല്ല. സുഹൃത്തെന്നു പറയാൻ മടി. അതുകൊണ്ട് പെങ്ങളെന്നു വിളിക്കുന്നു... ഉദ്ദേശ്യം അതുതന്നെ." സേട്ട് ദേഷ്യത്തോടെ മുഖം തിരിച്ചുകൂടെ. ഭർത്താവിനെ രക്ഷിക്കാനെന്നോണം ഉഷ ഇടപെട്ടു. "മതി, ചേച്ചിയുടെ കാര്യം വിട്ടേക്കൂ." "വിട്ടുനോക്കേണ്ടെന്ന്?" ഉഷയുടെ നേരെ കണ്ണിറുക്കിക്കൊണ്ട് നരേന്ദ്രൻ തുടർന്നു. "നിങ്ങൾ അവർക്കെതിരെ അസൂയ ആരോ പിടിച്ചില്ലേ? അതിൽ തീരുമാനമാകേണ്ടതുണ്ട്." അപ്പോഴേക്കും മഴകുടി. റജിയറും കസാലയിലിരുന്നു കൊണ്ട് സിഗററ്റ് വലിക്കാൻ തുടങ്ങി. "ഇന്ന് ചായപോലും തരുന്ന ലക്ഷണമില്ലല്ലോ." റജിയറും പറഞ്ഞു. "ഇന്ന് ചായയൊന്നും കിട്ടാൻ പോകുന്നില്ല. വേഗത്തിൽ സ്മലംവിടാൻ നോക്കൂ. ഇവിടെ ഭാര്യഭർത്താക്കന്മാർ ഒന്നായി. നിങ്ങൾ ഒന്നല്ലേ." നരേന്ദ്രൻ പറഞ്ഞു. അമ്മർ നിശ്ശബ്ദം. മറുപടി പറഞ്ഞത് ഉഷയാണ്. "ഭാര്യഭർത്താക്കന്മാർ ഒന്നല്ലാതിരിക്കോ? അതിലേക്കു വീശേണ്ടോ?" രാത്രി ഊണുകഴിഞ്ഞാൽ സേട്ടും ഉഷയും

കൂടി കുറച്ചുതന്നെ നടക്കാനുണ്ട്. മഴയുള്ളതു കൊണ്ട് അന്ന് പോകുന്നതില്ല. സേട്ട് വർത്തമാനം പറച്ചിലിൽനിന്നൊഴിയാനായി സോഫയിൽക്കിടന്ന് രാവിലത്തെ പത്രം വായിച്ചുതുടങ്ങി.

ദർത്താവിന്റെ മൗനം ഉഷയ്ക്ക് അസഹ്യമായിത്തീർന്നു. അടുത്തു ചെന്നിരുന്ന് നെറി തടവിക്കൊണ്ടു ചോദിച്ചു— “ദേഷ്യത്തിലാണോ? അവർ വർത്തമാനം ഇവിടംവരെ വലിച്ചിഴയ്ക്കുമെന്ന് എനിക്കെന്തിനായി. നിങ്ങളുടെ ചേപ്പി എന്റെ ചേപ്പി അല്ലാതാകോ? എന്ന ചോദ്യവും സന്തോഷത്തോടെയാണ് എനിക്കുള്ളത്.”

“നിയൊന്നു മനസ്സിലാക്കണം, ഗൗരിക്ക് ഇരയടങ്ങിയപ്പോൾ ചിന്തിക്കാനും മനസ്സിലാക്കാനുമുള്ള ചുരുപ്പാടുകളുണ്ടായിട്ടില്ല. നിന്നെപ്പോലെ വിദ്യാഭ്യാസമൊന്നുമില്ല. വിവരമുള്ളവരോട് ഇടപഴകാനുള്ള സന്ദർഭവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. സന്തുഷ്ട ജീവിതവുമല്ല അവരുടേത്. അങ്ങനെയുള്ള ഒരാളിൽനിന്ന് ഇരയടങ്ങിയപ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന പെരുമാറ്റം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൂടാ. അവർക്ക് നമ്മുടെ നന്മ കാക്കിപ്പോകുന്ന ഒക്കുകയുള്ളൂ... ഇക്കൂട്ടർക്കൊന്നെങ്കിൽ അസൂയയുടെ സഹോദരിയായി കാണുന്നത് അസാധ്യവുമാണ്.”

“അതു നേരം.” ഉഷ സമ്മതിച്ചു. ആഗസ്റ്റ് നാലാംവാരം. കുറേദിവസത്തെ മഴയ്ക്കുശേഷം ആകാശം മേഘമുക്തമാ

ണിന്. എട്ടുമണിക്കൂറുതന്നെ പൊള്ളുന്ന വെയിൽ. സേട്ടും ഉഷയുംകൂടി പ്രാതൽ കഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ പുറത്തുനാലഞ്ചു രോഗികൾ വന്നു. സേട്ട് ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്കു പോയി. ഉഷ കത്തെഴുതാനിരുന്നു. ഉഷയ്ക്ക് കത്തെഴുതുന്ന ശീലം നന്നെ കുറവാണ്. ചിത്രയുടെ എഴുത്തു രണ്ടുമാസത്തിൽ ഒരിക്കലേകിലും വരും. എഴുത്തല്ല, അഞ്ചരൂപേളുള്ള കഥ തന്നെയായിരിക്കുമത്. അവളെ അനുകരിച്ചുകൊണ്ട് ഉഷയും അങ്ങനെയൊന്നു എഴുതും. എന്തെങ്കിലും വിശേഷമുണ്ടെങ്കിലേ മായാപ്രേക്ഷ് കത്തെഴുതും. മടക്കത്തപാലിൽത്തന്നെ മറുപടി ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

ഉഷ എഴുതാൻ തുടങ്ങിയതേയുള്ളൂ. വരാന്തയിൽനിന്ന് വിളി “ഡോക്ടർ സേട്ട് ഒന്നു വരണം.” നാല് ശാസ്ത്രീയുടേതാണ് ശബ്ദം. ഇന്നൽപ്പാളിയിലൂടെ നോക്കിയപ്പോൾ നാല് ശാസ്ത്രീയും മറ്റൊരാളുംകൂടി ഒരു രോഗിയെ താങ്ങിപ്പിടിച്ചു നില്ക്കുന്നതായാണ് ഉഷ കണ്ടത്. ഡോക്ടർ അങ്ങോട്ടു നീങ്ങുകയായിരുന്നു. രോഗിയെ സ്വീകരണമുറിയിൽ കൊണ്ടുവന്ന് സോഫയിൽ കിടത്തി. സേട്ട് വീണ്ടും ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്കു പോയി.

ഏതോ പരിചയക്കാരനായിരിക്കണമെന്ന് ഉഷ ഊഹിച്ചു. പാക്കിന്റെ സുന്ദരവും സുദൃഢവുമായ ശരീരം ആകെ തളർന്നിരിക്കുന്നു. ക്ലിൻഷേവു ചെയ്യാനുള്ള ആ മുഖം താടിമോം വളർന്നു, കൂപ്പയിൽ വീണ കരിയിലപോലെ ആയിരിക്കുന്നു. കൂപ്പയിൽ ചെന്ന ചുവന്ന കണ്ണുകൾ, വിയർപ്പിന്റെ തുക്ഷ്ണഗന്ധം വമിക്കുന്ന അഴുക്കു പുരണ്ട ഖദറാണ് ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്. തലയിൽ കെട്ടിയിരുന്ന തോർത്തുമുണ്ട് ഗ്രാമീണനാണെന്നു വിളിച്ചുപറയുന്നു. ഉഷയെ കണ്ടപ്പോൾ അഭിവാദന രൂപത്തിൽ കയ്യുയർത്തിക്കൊണ്ട് തിരിഞ്ഞു കിടന്നു.

“പാക്കുളി, എന്തുപററി...” ഉഷ അടുത്തു ചെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോഴേക്കും ഡിസ്പെൻസറിയിൽനിന്നും തെർമ്മോ മീറ്ററുമായി സേട്ട് വന്നെത്തി. തെർമ്മോമീറ്റർ പാക്കിന്റെ വായിൽ വച്ചുകൊണ്ട് നാഡിയിലിപ്പി പരിശോധിച്ചു. കണ്ണുംനാവും നോക്കി. സ്പെൻസർകോപ്പെടുത്തു നെഞ്ഞത്തും പാർശ്വങ്ങളിലും വച്ചുനോക്കി.

നാല് ശാസ്ത്രീ പറഞ്ഞു— “പനി തുടങ്ങിട്ട് ദിവസം ഏഴെട്ടായി. ഇന്ന് കാലത്താണ് കൂട്ടുകാരൻ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവന്നത്. മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയിൽ അഡ്മിറ്റാകാനാണ് പാക്ക് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്.”

“എന്തിന്? ഇവിടെ സുഖമായി കിടക്കട്ടെ. നോക്കാൻ ഞങ്ങളുണ്ടല്ലോ.” ഉഷ പറഞ്ഞു. സേട്ടിനും ഉഷയ്ക്കും പാക്കിനെ വളരെ ബഹുമാനമാണ്.

മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയിൽ എഡ്മിറ്റ് ചെയ്യുന്നതാണ് നല്ലതെന്ന അഭിപ്രായം സേട്ടും പ്രകടിപ്പിച്ചു. വിദഗ്ദ്ധരായ പ്രൊഫസർമാരുടെ സേവനം കിട്ടാനുള്ള സൗകര്യമുണ്ടല്ലോ അവിടെ. ടെസ്റ്റുകളെല്ലാം എളുപ്പത്തിൽ ചെയ്യില്ലാതെ നടക്കും. പാക്ക് വേദനകൊണ്ടു പുളയുകയായിരുന്നു.

അമർ ആശുപത്രിയിൽനിന്ന് രണ്ടു ഗുളിക കൊണ്ടുവന്ന് ഉഷയെ ഏൽപ്പിച്ചിട്ട് പറഞ്ഞു— “ഒരു ഗ്ലാസ് വെള്ളമെടുത്ത് ഈ ഗുളികൾ അകത്താക്കിക്കണം.” സേട്ടും നാല് ശാസ്ത്രീയും പിന്നെ ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്കു പോയി.

മരുന്ന്കുഴിച്ച് അരമണിക്കൂർ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പാക്കിന്റെ വേദന കുറഞ്ഞു. വെയിൽ ശക്തിപ്പെട്ടുവെന്നു അദ്ദേഹത്തെ ആശുപത്രിയിലെത്തിക്കാനുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തു തുടങ്ങി. ഉഷ ദർത്താവിന്റെ അലക്കിവച്ച ഏതാനും ഉടുപ്പുകൾ എടുത്തുവെച്ചു. സേട്ടും നാല് ശാസ്ത്രീയും പാക്കിനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു.

മായയ്ക്ക് പാക്കിന്റെ അസുഖ വിവരം കിട്ടിക്കാണുമെന്ന് ഉഷ ഊഹിച്ചു. അതുകൊണ്ട് ഒരു മനോവിഷമം. മായയ്ക്ക് എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്ന എഴുത്തു പൂർത്തിയാക്കാൻ ഇരുന്നു. പാക്കിന്റെ അസുഖത്തിന്റെ സൂചന നൽകിക്കൊണ്ടെഴുതി. വിദഗ്ദ്ധ ചികിത്സയ്ക്കായി മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു നാളെ വീണ്ടും എഴുതാമെന്നുകൂടി കുറിച്ചു. “ഞങ്ങളുടെ ആത്മസുഹൃത്താണ് പാക്ക്. ആവശ്യമായ തൊക്കെ ഞങ്ങൾ ചെയ്യാം. നിങ്ങൾ ഒന്നുകൊണ്ടും വേവലാതിപ്പെടേണ്ടതില്ല.” ഉഷ എഴുത്തു ഉപസംഹരിച്ചു.

വൈകുന്നേരം ഉഷ സേട്ടിനോടൊപ്പം ആശുപത്രിയിലേക്കു പോയി. ഇപ്പോൾ പാക്കിന് സംസാരിക്കാൻ വിഷമമില്ല. മായച്ചേപ്പിക്ക് എഴുതാത്തതിനെക്കുറിച്ച് പരാതിപ്പെട്ടപ്പോൾ പറഞ്ഞു— “സുഖമായിട്ടെഴുതാമെന്നു കരുതിയതാണ്.”

മുന്നാദിവസം രാവിലെ ഉഷയും സേട്ടും എഴുന്നേറ്റു കഴിഞ്ഞതേയുള്ളൂ. പരമു വന്നു പറഞ്ഞു, അലഹാബാദിലെ കൊച്ചമ്മ വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന്.

മായയുടെ മുഖത്തു യാത്രാക്ഷീണവും വേവലാതിയും. ഉഷയുടെ കത്ത് കിട്ടിയ ഉടനെ രാത്രിയിലത്തെ വണ്ടിക്ക് പുറപ്പെട്ടതാണ്. ഉടൻ കുളിച്ചുവെന്ന് വരുത്തി. സേട്ടിനോടു മോട്ടോർ സൈക്കിളിൽ ആശുപത്രിയിൽ എത്തിക്കാൻ പറഞ്ഞു.

“ഇപ്പോൾ പോകണം.” അമർ പറഞ്ഞു. “ഡോക്ടർമാരുടെ റൗണ്ട് നടക്കുന്നുണ്ടാകും. നേഴ്സുമാർ അകത്തു കടത്തില്ല.”

“ഒരു നോക്ക് കാണാൻ വിടാതിരിക്കോ?” മായ അലസതയോടെ ചോദിച്ചു. “ഞാനവിടെ അധികംനേരം ഇരിക്കില്ലെന്നു ഉറപ്പു തരാം.” സേട്ടിന് നിർവൃത്തിയില്ലാതായി.

മായ വിഷാദവദനയായി കാണപ്പെട്ടു. മനസ്സിലാമനസ്സോടെ വല്ലതും സംസാരിക്കുമെന്നു മാത്രം. “അലഹാബാദിലായിരുന്നപ്പോൾ എന്തൊരാരോഗ്യവാനായിരുന്നു. എന്തു സ്മാർട്ടായിരുന്നു! ലക്നോവിൽ വന്നതിൽപ്പിന്നെയാണ് ഇത്രയും മോശമായത്. ഇപ്പോൾ ഒരസ്ഥികൂടം മാത്രമുണ്ട്...” മായയ്ക്ക് പാക്കിനെക്കുറിച്ച് മാത്രമേ പറയാനുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

(തുടരും)

സച്ചിദാനന്ദൻ

‘വർഗ്ഗ’വും ‘ജാതി’യും കൃത്യമായി വ്യവചിക്കേണ്ടതുമാണ് പ്രയാസമുള്ള പരികല്പനകളാണ്. വർഗ്ഗം മുഖ്യമായും ഉല്പാദനബന്ധങ്ങൾക്കകത്ത് സാമൂഹ്യവിഭാഗങ്ങൾ കൈയാളുന്ന സ്ഥാനത്തെയാണ് കുറിക്കുന്നത്. ‘ജാതി’യിലും ഈ ഘടകം ശക്തമായിത്തന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്; ജാതിരൂപീകരണത്തിന്റെ അടിത്തറയെന്നതും തൊഴിൽവിഭജനമാണല്ലോ. എന്നാൽ ‘ജാതി’യുടെ വിവക്ഷകൾ സാമ്പത്തിക മാത്രമല്ല, ആചാരങ്ങൾ, അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, രക്തബന്ധങ്ങൾ, വിവാഹബന്ധങ്ങൾ തുടങ്ങിയ മതപരവും നരവംശശാസ്ത്രപരവുമായ പ്രയോഗമേഖലകളിലൂടെ ദൃഢീകരിക്കപ്പെടുന്ന കർക്കശമായ ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രസ്ഥാപനമാണ് ജാതി. നമ്മുടെതോലുള്ള സമൂഹങ്ങളിൽ, മനുഷ്യർ ഇനിക്കുമുമ്പുതന്നെ രൂപപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞതും ജീവിച്ചിരുന്നതും വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതുമായ ഒരു സാമൂഹ്യ പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണത്; ഓരോ കുഞ്ഞും ജനിച്ചപ്പോഴുതന്നെ സ്ഥലത്തിലേക്കും കാലത്തിലേക്കുമെന്നപോലെ ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിലേക്കുമാണെന്നു പറയാം. ആചാരങ്ങളും പുരാനങ്ങളും സ്മൃതികളും ചൊല്ലുകളും മുതൽ ദൈനംദിന ഭാഷണങ്ങളും സദാചാരനിയമങ്ങളും വരെയുള്ള ഒരു വ്യവഹാരശൃംഖലയിലൂടെയാണ് ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രം പ്രാവർത്തികമാകുന്നത്. വർഗ്ഗങ്ങളുടെ ചലനാത്മകസ്വഭാവം ജാതിക്കില്ല; കർമ്മമഹത്വംകൊണ്ട് ബ്രാഹ്മണനാകാമെന്ന് കവികളും ചിന്തകരും പറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഒരു ചുണ്ഡാളനും ബ്രാഹ്മണനായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഉദാഹരണം പ്രായോഗികജീവിതത്തിൽ നമുക്കില്ല; മറിച്ച് ബ്രാഹ്മണതത്വത്തിലേക്കോ ക്ഷത്രിയതത്വത്തിലേക്കോ കർമ്മത്താൽ ‘ഉയരാൻ’ ശ്രമിച്ച ശാബ്ദകർമ്മവും ഏകലവ്യന്റെയും രക്തസ്നാനമായ പാഠങ്ങൾ നമുക്കു മുന്നിലുണ്ടുതാനും. വർണ്ണത്തിന്റെ ദേശീയസ്വഭാവമോ വർഗ്ഗത്തിന്റെ സാർവ്വദേശീയ സ്വഭാവമോ ഇല്ലാത്ത പ്രാദേശികരൂപീകരണങ്ങൾ കൂടിയാണ് ജാതികൾ. അധികാരം എന്നും പ്രവർത്തിച്ചുപോന്നിട്ടുള്ളത് സമൂഹത്തെ പല തട്ടുകളിലായി വിഭജിച്ചും പിന്നീടതിനെ നിയന്ത്രിക്കാനും അതിലൂടെ ആ വിഭജനങ്ങളെ സ്ഥാപനങ്ങളാക്കി ഉറപ്പിച്ചും ഈ സ്ഥാപനങ്ങളെ സാദാവികവും യുക്തിസഹവുമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിയുമാണ്. അധികാരത്തിന്റെ ഈ പ്രവർത്തനരീതിതന്നെയാണ് ജാതിയുടെ നിർമ്മാണത്തിലും നിലനില്പിലും പ്രതിഫലിക്കുന്നത്. തങ്ങളുടെ പദ്യതികളെ സ്വകർത്തവ്യമെന്ന നിലയിൽ അംഗീകരിച്ച ജീവിക്കുന്ന സമ്മതിദായകരുടെ ഒരു സമൂഹത്തെ, ചോദ്യം ചെയ്യാനറിയാത്ത ഒരു പ്രജാസമൂഹത്തെ, നിർമ്മിച്ചെടുക്കാനുള്ള അധിശാധനത്തിന്റെ പ്രയത്നവും പ്രാപ്തിയുമാണ് ജാതിരൂപീകരണത്തിനു പിന്നിലുള്ളത്.

‘ജാതി’യുടെ വിവക്ഷകൾ സാമ്പത്തിക മാത്രമല്ല, ആചാരങ്ങൾ, അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, രക്തബന്ധങ്ങൾ, വിവാഹബന്ധങ്ങൾ തുടങ്ങിയ മതപരവും നരവംശശാസ്ത്രപരവുമായ പ്രയോഗമേഖലകളിലൂടെ ദൃഢീകരിക്കപ്പെടുന്ന കർക്കശമായ ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രസ്ഥാപനമാണ് ജാതി. നമ്മുടെതോലുള്ള സമൂഹങ്ങളിൽ, മനുഷ്യർ ഇനിക്കുമുമ്പുതന്നെ രൂപപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞതും ജീവിച്ചിരുന്നതും വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതുമായ ഒരു സാമൂഹ്യ പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണത്. ആചാരങ്ങളും പുരാനങ്ങളും സ്മൃതികളും ചൊല്ലുകളും മുതൽ ദൈനംദിന ഭാഷണങ്ങളും സദാചാരനിയമങ്ങളും വരെയുള്ള ഒരു വ്യവഹാരശൃംഖലയിലൂടെയാണ് ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രം പ്രാവർത്തികമാകുന്നത്.

ജാതിവ്യവസ്ഥയും വർഗസമരവും

ലുള്ളത്. വർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മാർക്സിന്റെ സങ്കല്പത്തെ, ക്ലാസ്സത്തെക്കുറിച്ച് ഗ്രാഷിയും പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ച് ആൾത്തുസറും അധികാരത്തിന്റെ സാങ്കേതികവിദ്യയെക്കുറിച്ച് മിഷേൽ ഫുക്കോയും നടത്തിയ പ്രതിപാദനങ്ങളുമായി സമന്വയിച്ചുകൊണ്ടു ‘ജാതി’ എന്ന സ്ഥാപനത്തെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. ഫുക്കോയുടെ രീതി അവലംബിച്ചു നോക്കിയാൽ ‘ജാതി’, സ്ഥലത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണെന്നു പറയാനാവും. അയിത്തവും തിണ്ടലും ഇതിന്റെ പ്രത്യക്ഷരൂപങ്ങളാണ്. കേരളത്തെക്കുറിച്ച് പറയുകയാണെങ്കിൽ, നായർക്ക് നമ്പൂതിരിയുടെ അടുത്തു ചെല്ലാം. പക്ഷേ, തൊട്ടുകൂട്ടം; ഈഴവന് നമ്പൂതിരിയുടെ മുമ്പത്തിയാടി അകലെ നില്ക്കണം. ഈഴവൻ നായരുടെ പുത്രങ്ങളി അകലെ നില്ക്കണം. പുലയൻ നമ്പൂതിരിയുടെ തൊണ്ണൂറിയാടി അകലെ നില്ക്കണം—ഇങ്ങനെയായിരുന്നു വ്യവസ്ഥ. ജാതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ജീവിജനം ഈ സ്ഥലനിയന്ത്രണത്തിന്റെ മറ്റൊരു ഹരണമാണ്. ‘ആശാരിമുല്കളും’ ‘കൊല്ലൻ പറമ്പു’കളും കൈത്തൊഴിൽ ജാതിക്കാർക്ക് ഗ്രാമം വിട്ടുപോകുന്നതിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു

ന്ത്രണങ്ങളും ഓർക്കുക. നമ്മുടെ ആധുനിക ജനാധിപത്യത്തിൽപ്പോലും നാം പുലയന്മാർക്കും മറ്റും കോളനികളുണ്ടാക്കി പൊതുസമൂഹത്തിൽനിന്നു മാറിത്താമസിക്കുകയാണല്ലോ ഫലത്തിൽ ചെയ്യുന്നത്. അമേരിക്കയിൽ നീഗ്രോകൾക്ക് പ്രത്യേകം ആവാസകേന്ദ്രങ്ങൾ ഉള്ളതുപോലെ, ഇന്ത്യയിൽ ഹിന്ദുക്കൾക്ക് പ്രത്യേകം ചേരികൾ ഉള്ളതുപോലെ. ജാതി പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ മറ്റൊരു ഘടകം ശുദ്ധാശുദ്ധ സങ്കല്പങ്ങളാണ് കിഴ്ജാതിക്കാരിൽ തങ്ങൾ കീഴ്ജാതിക്കാരാണെന്ന ബോധം ആവർത്തിച്ചുപറയുന്ന അനുഷ്ഠാനങ്ങളിലൂടെയാണ് ഇവ നിലവിൽ വരുന്നത്. അയിത്തജാതിക്കാർ സ്വന്തം വരവ് ഉറക്കെ വിളിച്ചറിയിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം കേരളത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. ‘മാഹാർ’ ജാതിക്കാർ നടക്കുമ്പോൾ കാലടിപ്പാട്ടുകൾ താഴ്ന്നുപോയ മാർച്ചുകളായിരുന്ന. അവർക്ക് നിലത്തു തൂപ്പിക്കൂടായിരുന്നു. ബ്രാഹ്മണരെക്കൊണ്ടാൽ സ്വന്തം നിഴൽ അയാളെ തിടയാതിരിക്കാൻ തറയിൽ കമിഴ്ന്നുകിടക്കുമായിരുന്നു. തമിഴ്നാട്ടിലെ ചില വിഭാഗങ്ങളിൽ വണ്ണന്മാർക്ക് എല്ലാവരുമു

NBS
news

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

പുസ്തകിക (കഥകൾ) പൊൻകുന്നം വർക്കി	9.00
അപസ് (നോവൽ) വി.പി. കുഞ്ഞുണ്ണി	27.00
ഇടവേളയ്ക്കുശേഷം (നോവൽ) സി.പി. വസന്തകുമാരി	21.00
ആരണ്യപർവ്വം (നോവൽ) പുളിങ്കുന്ന് ആന്റണി	17.00
എളുപ്പം പുറം ചന്ദ്രനും (കഥകൾ) കെ. രാഘവനാഥൻ	24.00
ഉറുമ്പിന്റെ ലേഖനങ്ങൾ ഉറുമ്പ്	17.00
ഗംഗയിലെ കേരളം (പഠനം) ചെറിയാൻ ഫിലിപ്പ്	11.00
മഹാറാണി സേതുപാർവ്വതിബായി (ബാലസാഹിത്യം) വെള്ളക്കുളത്തു കരുണാകരൻനായർ	12.00

നാഷണൽ ബുക്ക് സറാഫ്

കോട്ടയം

അയ്യപ്പം അലക്കാനവകാശമുള്ളവെല്ലു. വെളുക്കുമ്പ്പ് തുണികൾ ഉടമസ്ഥരുടെ വീട്ടിൽ വച്ച് തിരികെ കൂടിയിലെത്തുകയും വേണം. അധികൃതർക്ക് ചിരട്ടയിൽ മാത്രം ചായ കൊടുക്കുന്ന കടകൾ കർണ്ണാടകത്തിൽ ഇന്നുമുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നു. അവർക്ക് വെള്ളം കോരാനവകാശമില്ലാത്ത കിണറുകൾ ബീഹാറിലും മറുമുണ്ട്. നാലു വർണ്ണങ്ങൾക്കും പുറത്തുള്ള 'അന്ത്യ' രൂടെ തൊഴിലുകൾതന്നെ സവർണ്ണർ 'അശുഭ'മായി കരുതുന്നവയാണ്. 'അർത്ഥശാസ്ത്ര'ത്തിൽ, പറയുന്ന ഒരു ചെറിയ കാലയളവിൽ മാത്രമേ ഇക്കൂട്ടർ 'അടിമ'കളായിരുന്നതായി കാണുന്നുള്ളൂ; എന്നാൽ ഗ്രീക്കോ-റോമൻ അടിമകൾക്ക് നിയമപരമായ അവകാശങ്ങൾ ഇല്ലാതിരുന്നതായി ചെല്ലുന്നില്ലെന്നുവെങ്കിൽ 'അന്ത്യ' ഇന്ന് മാർ ചണ്ഡാളരെന്ന നിലയിൽ അശുഭമായും അസ്പഷ്ടമായും കരുതപ്പെട്ടു. ശബ, വി സർജ്ജം, പ്രസവവും ആർത്തവവും രോഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അവശിഷ്ടങ്ങൾ ഇവയൊക്കെ കൈകാര്യം ചെയ്യാനാണ് വർണ്ണ സമൂഹം അവരെ ഉപയോഗിച്ചത്; ഈ 'അശുഭ'ികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതു കൊണ്ട് അവർ നീചരൻ നീചരാണെന്ന് അതേ സമൂഹം വിധിക്കുകയും ചെയ്തു. വിജ്ഞാനവിതരണത്തിലും അനുമതത്തിന്റെ ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു. ശുഭ്രർക്ക് അക്ഷരവിദ്യതന്നെ നിഷിദ്യമായിരുന്നുവെങ്കിൽ, അതിൽ താഴെയുള്ളവരുടെ കഥ പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെമേൽ ആധിപത്യം നിലനിർത്താനായി ബ്രഹ്മണർ തത്ത്വചിന്തയുടെ കൃത്യക ഏറ്റെടുത്തിരുന്നു. ലോകത്തിലേറെയും നീണ്ട കാലയളവ്—മുഖ്യമായും വർഷം—വർണ്ണ-ജാതിവ്യവസ്ഥയെന്ന അനുമതപത്രത്തെ നിലനിർത്താൻ സഹായിച്ചു പ്രയോജനപ്പെടുകയെന്ന ഒരു സിദ്ധാന്തമായിരുന്നുവല്ലോ—മാനസികമായിപ്പോലും അധികൃതരെ നിരായുധരാക്കുന്ന കർമ്മസിദ്ധാന്തം. ഇന്ത്യയ്ക്കു പുറത്തും ജാതിയെപ്പോലെ തോന്നിക്കുന്ന തൊഴിലധിഷ്ഠിത സാമൂഹ്യവിഭജനങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അവിടെയൊക്കെ പിൻക്കാലത്തെ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തികവികാസങ്ങൾ ആ വിഭജനങ്ങളെ അപ്രസക്തമാക്കി സമൂഹത്തെ വർഗ്ഗങ്ങളാക്കി പരമനിലയിലുകയറ്റുകയായി. എന്നാൽ ഇന്ത്യയിൽ ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെ പുനരുല്പാദനം ഉറപ്പു വരുത്തുന്ന സംവിധാനം ആ വ്യവസ്ഥയ്ക്കകത്തുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. തൊഴിൽവിഭജനത്തെ സ്വകർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തവും, സജ്ജമായ വിവാഹ വ്യവസ്ഥയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. മറ്റൊന്നിലേക്കു പരിണാമം നേടിയ സാമൂഹ്യതകളേ ഇല്ലാതാക്കുകയാണ് സമൂഹികതും സംഹിതകളും ചെയ്തത്. തൊഴിലാളി മദ്യ വർഗ്ഗക്കാരനും, ഇരുമ്പും മൃതലോഹവും, മറിച്ചും, ആകാശത്തു സാർവ്വത്രികമായി വ്യവസ്ഥിതിയുണ്ട്. എന്നാൽ പുലയനായി ഇനിച്ചവർ ഇന്ന് മൊട്ടുത്തുവരെ പുലയൻ തന്നെ. അടുത്ത ഇന്ന് മത്തിലേക്കിലും കയറാം കിട്ടണമെങ്കിലോ അവൻ ഈ ഇന്ന് മൊട്ടു

നല്ല പുലയനായി തന്നെ വിധിച്ചു തൊഴിലുകൾ മാത്രം ചെയ്തും തന്നെ വിധിച്ചിട്ടില്ലാത്ത അറിവുകൾ നോക്കി ശ്രമിക്കാതെയും കഴിഞ്ഞുകൊള്ളണം. ഇതിന്റെ ഫലം സമൂഹത്തിന്റെ നിശ്ചലമായ പുനരുല്പാദനമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ജാതി ഒരു സാംസ്കാരിക സ്ഥാപനം മാത്രമാണെന്ന് ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. അതിന് ആദ്യമുതലേ സാമ്പത്തികമായ ഒരു ഉള്ളടക്കം കൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു; ജാതിയുടെ ഉദ്ദേശ്യത്തെ ഉല്പാദനവ്യവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണല്ലോ. ഗിരിജനങ്ങൾക്ക് അഥവാ ആദിവാസികൾക്ക് ഒരാനുകൂല്യമെങ്കിലുമുണ്ടായിരുന്നു—കാട്ടുള്ളിടത്തോളം കാലം കാട്ടിൽ

വർഗ്ഗങ്ങളുടെ ചലനാത്മകസ്വഭാവം
ജാതിക്കില്ല;
കർമ്മമഹത്വംകൊണ്ട്
ബ്രാഹ്മണനാകാമെന്ന്
കവികളും ചിന്തകരും
പറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും
ഒരു ചണ്ഡാളനും
ബ്രാഹ്മണനായി
അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട
ഉദാഹരണം
പ്രായോഗികജീവിതത്തിൽ
നമുക്കില്ല; മറിച്ചു
ബ്രാഹ്മണതത്വത്തിലേക്കോ
ക്ഷത്രിയതത്വത്തിലേക്കോ
കർമ്മത്താൽ 'ഉയരാൻ'
ശ്രമിച്ച ശംബുക്കന്റെയും
ഏകലവ്യന്റെയും
രക്തസ്നാനമായ പാഠങ്ങൾ
നമുക്കു മുന്നിലുണ്ടുതാനും.

വേട്ടയാടിയും പെറുക്കിത്തന്നും പഴയ ജീവിതം തുടരാൻ അവർ അനുവദിക്കപ്പെട്ടു. സമീപകാലത്തു മാത്രമേ ഹിന്ദുസമൂഹം അവരെ 'ഉദ്ഗ്രഥി'ക്കാൻ—അതായത് അടിമപ്പെടുത്താൻ—ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളൂ. സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാരുടെ വാനരവൈഭവത്തെ ഹനുമാനാക്കാനും ഹൈന്ദവ ദേവതമാരെ പ്രതിഷ്ഠിക്കാനുമുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ഉദാഹരണം. എന്നാൽ അധികൃത ജാതികളിൽപ്പെട്ടവർ ആഹ്ലാദത്തിന്റെ പ്രദർശനങ്ങളിൽനിന്നും തീർന്നു വെട്ടിപ്പോകുന്നുണ്ട്. ഇന്ത്യൻ സമൂഹത്തിന്റെ ഇന്നുതലമുറയെ ഒരു ബന്ധമായി അവർ താഴ്ത്തപ്പെട്ടു. ഭൂമിയുടെമേൽ ഉയർന്ന വർണ്ണങ്ങൾക്കു അധികാരമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ബ്രാഹ്മണർ അദ്യധാനത്തിൽനിന്നെന്നപോലെ നികുതിവഹിപ്പിന്നും പലിശയ്ക്കിന്നും

വിമുക്തരായിരുന്നു. ശുഭ്രർക്കും അവർണ്ണർക്കും സമർത്ഥരാണ് അങ്ങനെയെന്നോ, നല്ല വസ്ത്രമോ കൂടയോ ചെരിപ്പോ ഉപയോഗിക്കാനോ അവകാശമില്ലായിരുന്നു. നിയമങ്ങളെല്ലാം ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെ സാധൂകരിച്ചു. ബ്രാഹ്മണന് അബ്രാഹ്മണനെ വധിക്കാം; രാജാവ് കൊലപാതകിയെ സംരക്ഷിക്കണമെന്നായിരുന്നു വ്യവസ്ഥ; മറിച്ചു, അബ്രാഹ്മണൻ ബ്രാഹ്മണനോട് ചെറിയ ഒരനാദരവു കാട്ടിയാൽ വധശിക്ഷയെ ലഭിക്കുമായിരുന്നു. "ഭാഷയിൽ പ്രത്യയശാസ്ത്രം കൊത്തിവെക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു" എന്ന് മിഖായെൽ ബാക്തിൻ പറയുന്നുണ്ട്; ജാതിപ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചും ഇതു ശരിയായിരുന്നു. വരേണ്യഭാഷയായ സംസ്കൃതത്തിന്റെ അഭ്യസനം കീഴ്ജാതികൾക്കും വർണ്ണങ്ങൾക്കും വിലക്കപ്പെട്ടിരുന്നു; അങ്ങനെ പ്രാക്തനസാഹിത്യവും തത്ത്വചിന്തയും ശാസ്ത്രങ്ങളും അബ്രാഹ്മണർക്ക് അപ്രാപ്യമായി. സംസ്കൃത നാടകങ്ങളിൽ പോലും ദാസന്മാരും ദാസികളും 'പ്രാകൃത'ത്തിലാണല്ലോ സംസാരിക്കുന്നത്. നാട്ടുഭാഷകളിലും ഇത്തരം ഉച്ചനീചത്വം പ്രതിഫലിച്ചു. നമ്പൂതിരിയില്ലാത്ത ശുഭ്രരായ പരിചാരക്കൂടെയും താഴെയുള്ള ജാതിക്കാരുടെയും പേരുകൾ എപ്പോഴും വികൃതമാക്കിയിരുന്നു. ശങ്കരൻ 'ശങ്കു'വും പാർവ്വതി 'പാറു'വും ആയിരുന്നു. ഉയർന്ന ജാതിക്കാർ 'തമ്പുരാക്കന്മാ'രും 'തിരുമേനി'മാരും 'എഴുമാന്മാരു'മായിരുന്നു. അവർ 'നാം' എന്ന പ്രഥമപുരുഷ സർവ്വനാമം ഉപയോഗിച്ചപ്പോൾ സേവകർക്ക് 'ഞാൻ' എന്നുപോലും പറയാനനുവാദമില്ലായിരുന്നു. 'അടിയ'നും 'ഏതും' 'ഈയുള്ളൊരു'മായിരുന്നു അവർക്കു വിധിച്ചിരുന്നത്. തമ്പുരാന്റെ 'അമൃതേന്ത്' അവർണ്ണന് 'കരിക്കാടി'യായി. 'മന'യും 'മറ'വും 'മുള'വും 'മാളിക'യും അവർണ്ണന് 'കുര'യും 'കുപ്പമാട'വുമായി. 'തിരുവടയാട' 'പഴേതാ'യി. അദ്യധാനത്തിന്മേലുള്ള അവകാശത്തോടൊപ്പം കീഴ് വർണ്ണങ്ങളുടെ സ്ത്രീകൾക്കുമേൽ ലൈംഗികമായ അവകാശവും സവർണ്ണ ഭൂമിമകൾ സാദാവികമെന്നപോലെ അനുഭവിച്ചുപോന്നു. പലയിടങ്ങളിലും ആദ്യരാത്രിയുടെ പ്രത്യേകാവകാശത്തെ തമ്പുരാക്കന്മാർക്കുണ്ടായിരുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ സമൂഹാപ്രവൃത്തിയുടെ അടിത്തട്ടിലും മേൽത്തട്ടിലും ഒരുപോലെ പടർന്നുകിടന്നതും, സ്ഥലത്തിന്റെ പരിധികളെയും ശരീരത്തിന്റെ ചലനങ്ങളെയും ഭാഷയുടെ പ്രയോഗത്തെയുമെല്ലാം ഒരുപോലെ നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നതുമായ ഒരു സമഗ്ര പ്രത്യയശാസ്ത്ര സ്ഥാപനമാണ് ജാതി—ഉപജാതി വ്യവസ്ഥ. സാമൂഹ്യവർഗ്ഗങ്ങളുടെ നിലനില്പിന്റെ സവിശേഷമായ ഇന്ത്യൻരീതിയാണ്. സാമൂഹ്യപ്രയോഗങ്ങളുടെ കൂട്ടായ്മയിൽ, അദ്യധാനത്തിന്റെ ആകെയുള്ള സാമൂഹ്യവിഭജനത്തിൽ ഒരാളുടെ സ്ഥാനം നിർണ്ണയിക്കുന്നതാണ് അയാളുടെ സാമൂഹ്യവർഗ്ഗം. സാമൂഹ്യമായ അദ്യധാനവ്യഭജനത്തിൽ—സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങളിലും പ്രയോഗങ്ങളിലും—പ്രവൃത്തിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങളെ

സുചിപ്പിക്കുന്ന ഒരു സങ്കല്പമാണ് 'സാമൂഹ്യവർഗ്ഗം' എന്ന നികോസ് പോളൻ സാസന്റെ പ്രസ്താവത്തെ പിന്തുടർന്നാൽ 'ജാതി'യെ സാമൂഹ്യവർഗ്ഗമായി കാണാവുന്നതാണ്. സാമ്പത്തികവ്യക്തികളെ പുറമെ രാഷ്ട്രീയവും പ്രത്യയശാസ്ത്രപരവുമായ ഘട്ടങ്ങളും സാമൂഹ്യപ്രവൃത്തിയുമെല്ലാം ചേർന്നതാണ് 'സാമൂഹ്യവർഗ്ഗം'. ലോകബോധം, വിദ്യാഭ്യാസം, മൂല്യവ്യവസ്ഥ, പെരുമാറ്റരീതി തുടങ്ങിയവയൊക്കെ ഈ സങ്കല്പം ആശ്ളേഷിക്കുന്നു. 2 വർണ്ണ—ജാതിവ്യവസ്ഥ എങ്ങനെയാണുദ്ഭവിച്ചത്? ഉത്തരത്തെയിലും ദക്ഷിണന്ത്യയിലും രണ്ടുതരം സാമൂഹ്യചലനങ്ങളിലൂടെയാണ് അത് ഉരുത്തിരിഞ്ഞതായി കാണുന്നത്. എങ്കിലും രണ്ടിടത്തും കാർഷികവൃത്തിയുടെ സാർവ്വത്രികപ്രചാരവും കർഷകസമൂഹത്തിലേക്കുള്ള ഗോത്രസമൂഹത്തിന്റെ പരിണാമവുമാണ് അതിനു പശ്ചാത്തലമായത്. വിലക്കുറഞ്ഞ ഇരുമ്പാണ് ലോകമെങ്ങും കർഷകവൃത്തിയെ 'ഇനാധിപത്യവൽക്കരിച്ചതെന്ന് ഗോർഡൺ ചെൽഡ് പറയുന്നുണ്ട്. ഇരുമ്പു കൊഴുപ്പിന്റെ വരവും വിളകളുടെ എണ്ണത്തിലുണ്ടായ വർദ്ധനവുമാണ് ഗോത്രത്തിൽ കർഷകവൃത്തിയെ സാർവ്വജനീനമാക്കിയതെന്ന് ഇർഫാൻ ഹബിബ് പറയുന്നു. 'മനുസ്മൃതി'യിലാണ് ഇരുമ്പുനാലുള്ള കലപ്പയെക്കുറിച്ച് ആദ്യപരാമർശമുള്ളതെങ്കിലും ക്രി. മു. 500-നോടുത്തുതന്നെ ഇരുമ്പുകലപ്പുകൾ വന്നതായി ഉത്ഖനനങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു. കരിമ്പുവിളയെക്കുറിച്ച് അഥർവ്വവേദത്തിലും നീലം, പരുത്തി ഇവയെക്കുറിച്ച് ജാതകകഥകളിലും പരാമർശമുണ്ട്. ക്രി. മു. 6-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ പട്ടണങ്ങളുയർന്നു വന്നതോടെ വിപണിവിളകൾ പ്രചരിച്ചു, കാർഷികനികുതിയും വർദ്ധിച്ചു. രാജാവികളിൽ ശുഭ്രകർഷകരെയും താണവർഗ്ഗങ്ങളെയും അധിവസിപ്പിച്ച തൊഴിൽ ചെയ്യിക്കണമെന്ന് കൗടില്യൻ പറയുന്നുണ്ട്. താഴ്ന്നവരിൽ ചുഷണം അനായാസമാണല്ലോ. ഭൂമികുതിയും വിളവിന്റെ കനത്ത ഓഹരിയും കർഷകർ രാജാക്കന്മാർക്കു കൊടുത്തിരുന്നതായി മെഗസ്തനീസ് പറയുന്നു. കൃഷി ഇങ്ങനെ സാർവ്വജനീനമായതോടെ വടക്കൻ ഗോത്രജനപദങ്ങൾ വിപുലിച്ച് ജാതികളുണ്ടായി. ഓരോ ഗോത്രത്തിൽനിന്നും മേൽജാതിക്കാരും കീഴ്ജാതിക്കാരും ഉരുത്തിരിഞ്ഞു—'ഗുജ്ജാരി'ൽനിന്ന് 'ബഡ' ഗുജ്ജാറും, 'ഗോണ്ടി'ൽനിന്ന് 'രാജ്ഗോണ്ടി' വേർതിരിഞ്ഞതുപോലെ. ചില ജാതിക്കാർ പഴയ ഗോത്രനാമങ്ങൾ തുടർന്നു. കർഷകർ ശുഭ്രരായി താഴ്ത്തപ്പെട്ടു; മറു ചിലർ ക്ഷത്രിയരെന്നവകാശപ്പെട്ടു. കൃഷി വൈദ്യന്റെ തൊഴിലാണെന്ന് മനു പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും യഥാർത്ഥ ഉഴവുകാരൻ ശുഭ്രനായിരുന്നു. ഇക്കാലത്തുതന്നെയാണ് കൊല്ലൻ, ആശാരി, മുശാരി, കുമ്പാരി, തട്ടാൻ, തോല്പണിക്കാരൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ള കൈത്തൊഴിൽ സമൂഹങ്ങളും ഉദയം ചെയ്തത്. ഇതിൽ ഏതെങ്കിലുംമൊരു കൂട്ടർ മാത്രമുള്ള ഗ്രാമങ്ങളെക്കുറിച്ച് ജാതക

കഥകളിൽ പരാമർശമുണ്ട്. ഈ ജാതിസമൂഹം പെറുക്കിത്തന്നു ജീവിച്ചിരുന്ന സമൂഹങ്ങളെ കീഴ്പ്പെടുത്തി. അസ്പഷ്ടമായിത്തീർന്ന ഇവരുടെ പൂർവ്വികാരകേരണ നായാട്ടും മീൻ പിടിത്തവും തുകലിലും മുളയിലുമുള്ള ജോലികളും ചെയ്തിരുന്നവരാണെന്ന് പല കൃതികളും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മീൻപിടിക്കുന്ന 'നിഷാ'രെയും കാട്ടുമൃഗങ്ങളെ കൊല്ലുന്ന 'ആന്ധ'രെയും ഗുഹാജന്തുക്കളെ പിടികൂടുന്ന 'ഉഗ'രെയും കുറിച്ച് മനുതന്നെ പറയുന്നുണ്ട്. കൃഷി വ്യാപകമായതോടെ മാംസത്തിനുള്ള ആവശ്യം കുറഞ്ഞു; പരുത്തിപ്രചരിച്ചതോടെ തുകലിനുള്ള ആവശ്യവും കുറഞ്ഞു. അതോടെ കൃഷിയും നായാട്ടും വേർപിരിഞ്ഞു. കൃഷിക്കാർ കാട്ടുകൾ വെട്ടിത്തെളിക്കാൻ ശ്രമിച്ചത് നായാട്ടുകാരായുള്ള സംഘർഷങ്ങൾക്കു വഴി

മിഷേൽ ഫുക്കോ

ഗ്രാഹ്ണി

വച്ചു. മൃഗങ്ങളെ കൊല്ലുന്ന ജാതികളെ കൃഷിക്കാർ 'ഹിന്'യും 'മേള'ചാരുമായി കാണാൻ തുടങ്ങി. ഈ 'ചണ്ഡാള'രെയും 'ശാപചന്മാ'രെ (ശാവിനെ വേവിച്ചു തിന്നു നവർ)യും പട്ടണങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും നിന്ന് അകറ്റിനിർത്തണമെന്ന് മനു നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്; അവർക്ക് ഏറെയും നികുഷ്ടമായ ജോലികളെ കൊടുക്കാവൂ എന്നും.

നീചജോലികൾ ചെയ്യുന്ന ഭക്ഷണങ്ങളെ ടെമ്പും അയ്യപ്പംപാത്തിന്റെയും ഉദ്ഭവം ഇങ്ങനെയാകാം. ക്രിസ്തുവിനു മുമ്പുള്ള അഞ്ചു നൂറ്റാണ്ടു കാലത്താകണം കർഷകരും കൈത്തൊഴിലുകാരും ഭക്ഷണങ്ങളെക്കുറിച്ചു പെറുക്കുന്ന ഒരു വിഭക്തസമൂഹം ഉത്തരോന്ത്യയിൽ നിലവിൽ വന്നത്. ബുദ്ധമതം മൃഗബലിയെ എതിർത്തത്, അലഞ്ഞുനിൽക്കുന്നവരുടെ പഴയ സംസ്കാരത്തിനെതിരെ കാലിവളർത്തുകാരായ പുതിയ വൈശ്യസമൂഹത്തിന്റെ പ്രതിഷേധം പ്രകടിപ്പിക്കാനായിരുന്നുവെന്ന് ഡി. ഡി. കൊസാബി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ബുദ്ധ—ബ്രഹ്മമതങ്ങളുടെ അഹിംസാസിദ്ധാന്തത്തിനും കർമ്മസിദ്ധാന്തത്തിനും കൂടുതൽ വിശാലമായ സാമൂഹ്യ വിവക്ഷകളുണ്ടായിരുന്നുവെന്നാണ് ഇർഫാൻ ഹബിബിന്റെ മതം. പുനർജന്മനിയമത്തിൽ ഒരുവൻ മുജ്ജന്മപാപത്താൽ ഈ ഇന്ന് മം നീചജാതിക്കാരനായി ഇരിക്കാമെന്നും, ഇക്കുറി സ്വകർമ്മം അനുഷ്ഠിച്ച് വരുമുന്ന്മത്തിൽ ഉന്നതകുലത്തിൽ പിറക്കാമെന്നുമുള്ള സിദ്ധാന്തമായിട്ടാണ് ബുദ്ധമതത്തുദ്ദേശിച്ചാലും കർമ്മസിദ്ധാന്തം വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടത്. മനുവിന്റെ കാലമായപ്പോഴേക്കും അത് ജാതിസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ ഭഗവതെന്നായി മാറി. അശോകന്റെ ശിലാശാസനങ്ങൾ നായാട്ടും മീൻപിടിത്തവും വിലക്കുന്നുണ്ട്. ബുദ്ധമതത്തിലേ നായാട്ടുകാരോടുള്ള വിരോധവും സാമൂഹ്യപശ്ചാത്തലത്തിൽ കാണണം. എങ്കിൽ അഹിംസാസിദ്ധാന്തം അവർണ്ണരുടെ ഭക്ഷിനും അധികരണത്തിനുമുള്ള ന്യായീകരണമായി മാറുന്നതു കാണാം. പിൻക്കാലത്ത് ബ്രാഹ്മണർ അഹിംസാസിദ്ധാന്തം സ്വീകരിച്ചപ്പോൾ ഇരുമ്പുകൊണ്ട് ഭൂമിയെ വ്രണപ്പെടുത്തുകയും മണ്ണിലെ ജീവികളെ കൊല്ലുകയും ചെയ്യുന്ന കർഷകനും ഹിംസയാണു ചെയ്യുന്നതെന്നും അതിനാൽ കാർഷികവൃത്തി നീചവും പാപ വ്യവമാണെന്നും വ്യാഖ്യാനം വന്നു. ബുദ്ധവും ഇതംഗീകരിച്ചു. കൃഷി ഹിംസയായതിനാൽ ബുദ്ധസന്ന്യാസികൾ അതു ചെയ്യരുതെന്ന് 'ഐന്—സീട്' എന്ന ബൗദ്ധരേഖ പറയുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ഗോത്രവേരുകൾ നഷ്ടപ്പെടുകയും ജാതിവ്യവസ്ഥയിലൂടെ പൊതുസമൂഹത്തിൽ ആഗിരണം നടത്തപ്പെടുകയും ചെയ്ത കർഷകസമൂഹത്തിന് ഒരു മതം ആവശ്യമായി വന്നു. ബ്രാഹ്മണമതം അവർക്ക് അപ്രാപ്യമായിരുന്നു. ക്രി. പി. 1-ാം നൂറ്റാണ്ടോടെ ബുദ്ധമതം ഏവർക്കും നേരിട്ടാശ്വാസിക്കാവുന്ന ഒരു ബോധിസന്തന്റെ സങ്കല്പം ആവിഷ്കരിച്ചു. ഏതാണ്ടുതോലാത്ത് ദക്ഷിണകേരളത്തിലും വൈഷ്ണവമതം ദൈവവും ദക്ഷിണമായി നേരിട്ടുള്ള ബന്ധം സ്ഥാപിച്ച് ഉയർന്നുവന്നു. കൃഷ്ണകഥകളുടെ പാതിണിപശ്ചാത്തലവും കൃഷ്ണന്റെ ബാല്യകാലകഥകളും, കൃഷ്ണനായ ഒരു കർഷകനായിരുന്നിരിക്കണമെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു (സുവിഹാ ഇന്ദ്രസാലിന്റെ ദാഹിജിൻ ആന്ധ് ഡെവലപ്ചാൻ ഒഫ് വൈഷ്ണവിസം കാണുക). ദക്ഷിണന്ത്യയിൽ ക്രി. മു. ആയിരംമാ

ഭോടടെ ഇരുമ്പു വന്നെത്തി. കർണ്ണാടക പീഠഭൂമിയിലാണ് കൃഷി ഏറെയും നടന്നതായി കാണുന്നത്; ദക്ഷിണേന്ത്യയിലുള്ള അശോകന്റെ ശിലാശാസനങ്ങൾ പതിനൊന്നും ഇവിടെത്തന്നെയാണ്. ആന്ധ്രന്മാരുടെയും ചോളരുടെയും പാണ്ഡ്യരുടെയും ആവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഭാഗികമായി മാത്രമേ വെട്ടിത്തെളിക്കപ്പെട്ടിരുന്നുള്ളൂ. ഈ ഫലത്തിലാണ് മൗര്യനാടകമണത്തിലൂടെ ഔത്തരാഹ്വസംകൃതി ദക്ഷിണേന്ത്യയിൽ കടന്നുവരുന്നത്. ഈ സമയത്ത് ഉത്തരേന്ത്യയിൽ നടന്നപ്പോലുള്ള ഒരു തൊഴിൽവിഭജനവും സാമൂഹ്യ ക്രമീകരണവും ദക്ഷിണേന്ത്യയിൽ നടന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. കച്ചവടക്കാർക്കും സൈനികർക്കും പ്രത്യേക ജാതികളുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഗോത്രങ്ങൾ ഇവിടെ അതേപടിത്തന്നെ ജാതികളായി മാറിയിരിക്കാനാണ് സാധ്യത. ഗോത്രവർഗ്ഗസാഹചര്യത്തിൽ ഇരുമ്പു പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഉയർന്ന കാർഷിക സാങ്കേതികതയ്ക്ക് വികസിക്കാനവസരമില്ലായിരുന്നു. ഗോത്രബന്ധങ്ങളും വിലക്കുകളും മൂലം ഭൗതിക പരിസ്ഥിതി ഏറെ സങ്കുചിതമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് കാർഷിക ഗ്രാമവ്യവസ്ഥ രൂപംകൊള്ളാൻ മൗര്യന്മാരുടെ വരവോളം ദക്ഷിണേന്ത്യയ്ക്കു കാത്തിരിക്കേണ്ടി വന്നു. അതുവരെ കൃഷിയുടെ സാങ്കേതികവിദ്യ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം അന്യരുടെ കൃഷിയിടങ്ങൾ കൊള്ളയടിക്കുകയും കാലികളെ മോഷ്ടിക്കുകയും മറ്റുമാണ് മൂവേന്തരം കുന്നിലമന്നന്മാരും കരണാഥന്മാരും ചെയ്തുപോന്നത്. അതേസമയം ഗോത്രസ്വത്തു കയ്യാളിയിരുന്ന ഗോത്രത്തലവന്മാർ, ഭൂസ്വത്തും യുദ്ധങ്ങളുടെ കൊള്ളയെല്ലാം പൂരോഹിതന്മാർക്കും സ്തുതിപാദകർക്കും ദാനംചെയ്യുക പതിവായിരുന്നു. ക്രി.പി. 5-6 നൂറ്റാണ്ടായപ്പോഴേക്കും ബ്രാഹ്മണർക്ക് ഭൂമി ദാനം ലഭിക്കുക സാധാരണമായിത്തീർന്നിരുന്നു. വടക്കുനിന്നു വന്നെത്തു പുതിയ ബ്രാഹ്മണർ ഉല്പാദനരംഗത്ത് ആവശ്യമായിരുന്ന കുതിച്ചുചാട്ടത്തിനു നേതൃത്വം നല്കി. ജാതികളുടെ ആഭിജ്ഞാത്യക്രമത്തിലൂടെ ബ്രാഹ്മണർ കർഷകരെയും കരകൗശലവിദഗ്ദ്ധരെയും കൈത്തൊഴിലുകാരെയും ഉല്പാദനമേഖലയുമായി ബന്ധിച്ചു. രാജാക്കന്മാരുടെ പിന്തുണയോടെ ബ്രാഹ്മണങ്ങളിലെല്ലാം ക്ഷേത്രങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ച് ബ്രാഹ്മണർ ഭൂമിയും സ്വർണ്ണവും സമാഹരിച്ച് ഉല്പാദന മേഖലയെ നിയന്ത്രിച്ചുതുടങ്ങി. ക്ഷേത്രങ്ങൾ വലിയ ഭൂസ്വത്തുനടമകളായി. ബ്രാഹ്മണങ്ങളും വേളാജഗാമങ്ങളും ഒല്ലം വളർന്നുവന്നു. ഉല്പാദനമേഖലയുടെ ഭരണം ഒരു പ്രദേശത്തിന്റെ ഭരണമായി; ഭൂവുടമകൾ തങ്ങൾക്കനുയോജനമായ നിയമങ്ങളും ആചാരങ്ങളും നിർമ്മിച്ചു; പ്രാദേശികസംസ്കാരപരമായ ശക്തിപ്പെടുത്തലോടെ പ്രാദേശികഭാഷകൾ വളർന്നുവന്നു. കേരളം തമിഴകത്തിൽനിന്നു വേർപെട്ടത് ഇക്കാലത്താവണം. വേതനമായി ചുമി ലഭിച്ച സാഹചര്യങ്ങളിൽ തൊഴിൽ പാരമ്പര്യ വഴിക്കായി; ഇത് തൊഴിലധിഷ്ഠിതമായ ജാതിസമ്പ്രദായത്തെ ദൃഢീകരിച്ചു. സ്വന്തം

പ്രദേശത്തെ കൈത്തൊഴിൽകാരുടെ സേവനങ്ങൾ ഭൂവുടമകളുടെ അവകാശമായി മാറി. കർഷകർ ഭൂമിയോടൊപ്പം വിനിയോഗം ചെയ്യപ്പെട്ടു. തൊഴിലാളികൾക്ക് ഭൂവുടമകളെ ആശ്രയിക്കാതെ ജീവിക്കാൻ സാധ്യമല്ലായിരുന്നു; വേതനം നാണയമായിരുന്നില്ലല്ലോ. "മുകളിൽ രാജാവിന്റെ നാടുവാഴികളുടെ കോയ്മ, ഗ്രാമങ്ങൾതോറും ബ്രാഹ്മണരുടെ ഊരായ്മ, പിന്നെ കരയാളരുടെ കാരായ്മ, താഴെ കൈത്തൊഴിലുകാരുടെ കുടിയായ്മ, അടിത്തട്ടിൽ കർഷകരുടെ അടിയായ്മ. ഈ തട്ടുകൾ തമ്മിലുള്ള കാർഷികവൃത്തിപരമായ ബന്ധങ്ങളായിരുന്നു സാമൂഹികബന്ധത്തിനു നിദാനം. താഴ്ന്ന തട്ടുകൾ വിധേയത്വവിനയാദികളോടെ ജീവിതാവശ്യങ്ങൾക്കായി മേൽത്തട്ടുകളെ ആശ്രയിച്ചു; മുകളിൽനിന്ന് സംരക്ഷണവും നിയന്ത്രണവും കീഴ്പ്പോട്ടും അനുസരണവും ഉല്പാദനമിച്ചുവും മുകളിലേക്കും പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു." (രാജൻ ഗുരുക്കൾ: 'നമ്മുടെ സാമൂഹ്യരൂപീകരണത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലം') ദക്ഷിണേന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇവിടെ നിലനിന്ന ഗോത്രവ്യവസ്ഥയുടെമേൽ ഉത്തരേന്ത്യൻ ബ്രാഹ്മണരുടെ വരവിനുശേഷം അടിച്ചേല്പിക്കപ്പെട്ടതാണ് വർണ്ണവ്യവസ്ഥ. ഗോത്രങ്ങളിൽനിന്നു രൂപപ്പെട്ട ജാതികളെ വർണ്ണങ്ങളിലേക്കു തിരയുകയെന്നുള്ള ഈ ശ്രമത്തെ അതിജീവിച്ചുകൊണ്ടും ഗോത്രവർഗ്ഗസംസ്കാരത്തിലെ രക്തബന്ധങ്ങളും ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളും കളികളും ഉത്സവങ്ങളും പ്രാദേശികാവബോധവും നിലനിന്നു. കേരളത്തിലെ നമ്പൂതിരിമാരെപ്പോലുള്ള ബ്രാഹ്മണരിൽ കാണുന്ന വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ ഈ മിശ്രാസ്തിത്വത്തിൽനിന്നു വരുന്നതാണ്. നമ്മുടെ വർത്തമാനജീവിതത്തിൽത്തന്നെയും ഈ ഗോത്രജീവിതാവശിഷ്ടങ്ങൾ നിലനില്ക്കുന്നുണ്ട്.

ഇന്ത്യയിലെ കർഷക കലാപങ്ങളെപ്പോലും ജാതിയും മതവും എങ്ങനെ പരിമിതപ്പെടുത്തിപ്പോന്നുവെന്ന് ചരിത്രകാരന്മാർ പരിശോധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചൈനയിൽ നികുതി കുറയ്ക്കുന്നതിനായുള്ള കർഷകകലാപങ്ങൾ രാജവംശങ്ങളെ അട്ടിമറിച്ച്; ഇംഗ്ലണ്ടിലെ കലാപത്തിലും (1381) ഇർമ്മനിയിലെ കർഷക യുദ്ധങ്ങളിലും (16-ാം നൂറ്റാണ്ട്) തങ്ങളുടെ നിയമപരവും സാമ്പത്തികവുമായ പദവിയിൽ വ്യക്തമായ മാറ്റങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കർഷകർ മുന്നോട്ടു വന്നു. കർഷകർ സ്വന്തം അവബോധത്തിൽത്തന്നെ ഒരു വർഗ്ഗമായിരുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇതെല്ലാം സാധ്യമായത്. എന്നാൽ ഇന്ത്യയിൽ കർഷക കലാപങ്ങൾ സെമിനാൽമാരുടെ കലാപങ്ങളെ തിരിപ്പിക്കുകയോ (മാന്താകലാപങ്ങൾ) പ്രാദേശികമായ ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പാവുകയോ (ദോവാബ് കലാപം) ജാതിയെന്ന നിലയിലോ, (17-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ജാതുകുളം കലാപം) മതമെന്ന നിലയിലോ (ശത്നാമികൾ, സിഖുകാർ, മുസ്ലിമുകൾ) ഐക്യം നിർമ്മിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ദേശമാസകലം ഒരൊന്ന വർഗ്ഗമെന്ന നിലയിൽ കർഷകർ കലാപം നടത്തിയിട്ടില്ല. ഭക്തിപ്രസ്ഥാനംപോലുള്ള

കീഴാളപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ മനുഷ്യസമതന്ത്രത്തിന്റെ പ്രഖ്യാപനങ്ങളായിരിക്കത്തന്നെ ചൂഷിതജനതയുടെ ഭൗതികസാഹചര്യങ്ങളിൽ വലിയ മാറ്റമൊന്നും വരുത്താതെ പോയി. ഇസ്ലാമിലേക്കും ക്രിസ്തുമതത്തിലേക്കും ബുദ്ധമതത്തിലേക്കുള്ള പരിവർത്തനങ്ങൾപോലും അധഃകൃതർക്ക് ഉയർന്ന സാമൂഹ്യപദവി നല്കിയിട്ടില്ല.

മുതലാളിത്തബന്ധങ്ങളുടെ വികാസത്തോടെ സാമൂഹികമായിത്തന്നെ യാഥാസ്ഥിതിക സാമൂഹ്യഘടകങ്ങൾ തകർന്നുപോകുമെന്ന കണക്കുകൂട്ടലും ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ശരിയായിട്ടില്ലെന്നതാണു സത്യം. "പഴയ സാമൂഹികമായ അർദ്ധനാട്ടുവാഴി സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ ഒലിച്ചുപോയി; പുതിയ ബുദ്ധിസമ്പദ്വ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ള സാഹചര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്" എന്ന് മറ്റൊരു സന്ദർഭത്തിൽ ലെനിൻ വിശേഷിപ്പിച്ച അവസ്ഥയാണ് ഇവിടെ നിലനിന്നത്. ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണഘട്ടത്തിലും സാമൂഹ്യനാണുപ്രവൃത്തിലും ഗ്രാമീണ ചൂഷകവംശം പൂർണ്ണമായും അട്ടിമറിക്കപ്പെട്ടില്ല. മുതലാളിത്തം, മാർക്സ് പറയുന്നപോലെ, വിപ്ലവകരമായിത്തന്നെയും ഉയർന്നുവരുന്നതിനു പകരം മുകളിൽനിന്ന് അടിച്ചേല്പിക്കുകയെന്നല്ലേ ഇവിടെ. പഴയ ഉടമസ്ഥന്മാർക്ക് ചരക്കുല്പാദനത്തിന്റെ സാമൂഹിക വികാസത്തിനു തടസ്സം നിന്നു. മുതലാളിത്തബന്ധങ്ങൾ യാഥാസ്ഥിതിക ഘടകങ്ങളെ തകർക്കുകയല്ല, മറിച്ച് ആ ഘടകങ്ങൾ മുതലാളിത്തബന്ധങ്ങളെ സാധൂകരിക്കുകയെന്നുണ്ടായത്. പ്രാബല്യത്തിലായിരുന്ന ചൂഷണരൂപങ്ങളുപയോഗിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഗ്രാമീണമുതലാളിത്തം ഇന്നും പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അടിച്ചേല്പി അവസാനിപ്പിക്കാൻ ഇന്നും നിയമനിർമ്മാണം വേണ്ടിവരുന്ന ഒരു സമുദായത്തിൽ, പൊതുസാമ്പത്തിക വികാസം പ്രത്യേകമൊരു കാർഷികവിപ്ലവത്തെ അനാവശ്യമാക്കുമെന്ന പ്രതീക്ഷ അസ്ഥാനത്താണെന്നു പറയാതെ വയ്യ. ഫ്രഞ്ചുവിപ്ലവത്തിനു മുമ്പുള്ള യൂറോപ്പിന്റെ അവസ്ഥയെക്കാൾ താഴ്ന്ന സ്ഥിതിയിലാണ് ഇന്ത്യയെന്ന് ബെരൺ പറയുന്നുണ്ട്. പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങളുടെ അടിച്ചമർത്തൽ ഇന്നും തുടർച്ചയാണ്. ജാതിഭാവി-സെമിനാൽ സമ്പ്രദായം തകർന്നിട്ടുപോലും ഉത്തരേന്ത്യയിലെ ഭൂഹിതകർഷകർക്ക് ഭൂമി ലഭിച്ചിട്ടില്ല. ഭൂപരിഷ്കരണങ്ങളുടെയും കർഷകർക്കുള്ള ഗവൺമെന്റ് സഹായങ്ങളുടെയും ഗുണഫലം മുഴുവൻ ഇടജാതിക്കാരിലും ഇടവർഗ്ഗക്കാരിലുമാണ് എത്തിച്ചേർന്നത്. ഉത്തരേന്ത്യൻ ജാതിസംഘടനകളെ അപഗ്രഥിക്കുന്ന അത്ഭുതപോഷ് ('ജാതിസംഘടനകളുടെ വർഗ്ഗാടിസ്ഥാനം') കണ്ടെത്തുന്നത് ഹരിജനമർദ്ദനങ്ങൾക്കും കുടക്കൊലകൾക്കും പിറകിൽ ഇപ്പോഴുള്ള പഴയ നാടുവാഴികളല്ല, ഇടജാതികളിൽനിന്നുയർന്നു വന്ന പുത്തൻ ജാതിമാരാണ്. അസ്പഷ്ടർക്ക് പഴയ കാലത്ത് ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥത ആചാരം നിഷേധിച്ചു; മൃഗഭരണകാലത്ത് ഇതു തുടർന്നു, പട്ടികജാതിക്കാർ "അലസരും ഭൂമി നിലനിർത്താനും വികസിപ്പിക്കാനും അസമർ

ത്ഥി"മാണെന്ന കാരണം പറഞ്ഞ് ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ ഭൂമി പുനർവിതരണത്തിൽനിന്ന് അവരെ ഒഴിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വിലക്കുറഞ്ഞ അർദ്ധനാണിന്റെ ഒരു പ്രവണത നിലയിലാണ് അവർ നിലനിന്നത്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ വിദ്യയുടേതിപ്പോലും ഉദ്യോഗസ്ഥവർഗ്ഗത്തിൽ ചേരാനും അവർക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. സാമൂഹ്യനാണുപ്രവൃത്തിയിൽ മതേതരമായ ജനിയമങ്ങൾ വന്നിട്ടും ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ നില മിച്ചപ്പെട്ടില്ല. മറിച്ച്, ഒരേ ഭൂമിയിൽ ഏറെനാൾ പണിയെടുത്താൽ അവകാശങ്ങൾ കൊടുക്കണമെന്നതുകൊണ്ട് ഇന്ദ്രമൗലി അവരെ കുടിയൊഴിപ്പിക്കുകയും വാരവും പാട്ടവും അവസാനിപ്പിക്കുകയും അങ്ങനെ പ്രായോഗികമായി അവരുടെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന ഭൂമിയുടെ അളവ് ഗണ്യമായി കുറയുകയുണ്ടായത്. ഭൂപരിഷ്കരണത്തിലൂടെ അഞ്ചോ പത്തോ സെന്റർ ഭൂമി ലഭിച്ചവർ അതിനുമുമ്പ് അതിലുമെത്രയേർ കൂടുതൽ ഭൂമി കൈവശംവച്ച് കൃഷിചെയ്യുന്നവരായിരുന്നു. വാരവും പാട്ടവും കുടികിടപ്പും അവസാനിച്ച സാഹചര്യത്തിൽ ഈ ഭൂഹിതകർഷകർ ഗ്രാമത്തിലെ തൊഴിലില്ലാത്തവരുടെ ഭാഗമാവുകയാണ്. അവരിൽ നന്നേ ചെറിയൊരു വിഭാഗമേ കാർഷികതരങ്ങളിലുള്ള അധിനിവേശം ചെയ്യപ്പെടുന്നുള്ളൂ. ഇതോടൊപ്പം തന്നെ ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ ജനസംഖ്യ ഇതരവിഭാഗങ്ങളെക്കാൾ വളരെവേഗം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പീഡനവും സംഘർഷവും അരക്ഷിതാവസ്ഥയും ഏറ്റവും തുച്ഛമായ വിഭാഗങ്ങളിലാണ് ജനസംഖ്യാനിരക്ക് ഏറ്റവും അധികമായിരിക്കുകയെന്നത് ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഒരു സാർവ്വലോകിക നിയമമാണ്. ജീവിതത്തിനു വില കുറയുമ്പോൾ തങ്ങൾക്കെതിരായ സാമൂഹ്യപരിഭവാവസ്ഥയോട് സമുദായങ്ങൾ പ്രതികരിക്കുന്ന ഒരു രീതിയാണിത്. ചൂഷിതരുടെയും ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെയും പ്രതികാരവുമാണിത്. ഈ ജനസംഖ്യാവർദ്ധനവ് ഒരുവശത്ത് അധികൃതരുടെ ആത്മവിശ്വാസം വർദ്ധിപ്പിക്കത്തന്നെ മറുവശത്ത് സമൂഹത്തിൽ ദരിദ്രരുടെ എണ്ണം കൂട്ടുകയും തൊഴിൽ വിപണിയിൽ വിലാപശാസ്ത്രമുള്ള അവരുടെ കഴിവു ക്ഷയിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ ദേശീയവരുമാനത്തിൽ കുലിയുടെ പങ്ക് തീരെ കുറവാണ്. വിജയകരമായ മൂലധന വികാസത്തിനാവശ്യമായ മിനിമൈസൽ താഴെയാണ്. പൊതുവെ പറഞ്ഞാൽ ഈ അധഃകൃതവിഭാഗങ്ങൾ ദേശീയ സാമ്പത്തിക പ്രക്രിയയുടെതന്നെ വെളിമ്പുറങ്ങളിലാണെന്നു പറയാം.

ഈ അവസ്ഥയുടെ കാരണങ്ങൾ മുതലാളിത്തവികാസത്തിന്റെ സാമൂഹിക നിയമങ്ങളിൽ മാത്രം കണ്ടെത്താൻ കഴിയുകയില്ല. നമ്മുടെ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രജ്ഞർ കരുതിയിരുന്നതിനേക്കാളുമെത്രയേ വലിയ തോതിലുള്ള ജാതിദാർശ്യത്തിന്റെ പുനരുത്ഥാനം ഇതിനൊരു മുഖ്യകാരണമാണ്. ഇന്ത്യൻ ഗ്രാമീണ ജനസംഖ്യയുടെ മുന്നിലൊന്നു വരുന്ന പട്ടികജാതിക്കാർ ഭൂമിയിൽനിന്നും

സംസ്കാരത്തിൽനിന്നും പുറത്താക്കി. അവർക്കു കുടിവെള്ളംപോലും നിഷേധിച്ചുകൊണ്ട് ഉയർന്നുവരുന്ന നിഷ്ഠൂരമായ സാമൂഹികത നല്കുന്ന പിന്തുണയും ചേർന്നാണ് ഇതു സാധിച്ചിരിക്കുന്നത്. മുന്നേ സഹസ്രാബ്ദമായി മാറിക്കൊണ്ടിരുന്ന നിലനിന്നു പോരുന്ന അടിച്ചമർത്തലിന്റെയും കുടക്കൊലയുടെയും വംശീയ യുദ്ധങ്ങളുടെയും അടിമവേലയുടെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ മാത്രം മനസ്സിലാക്കാനാവുന്ന ഒരു തിരക്കഥയാണ് നമുക്കു മുന്നിൽ ചുരുളഴിയുന്നത്. നിയമപരമായ തുല്യതയ്ക്കും സാർവ്വത്രിക വോട്ടവകാശത്തിനുമൊന്നും നമ്മുടെ വ്യവസ്ഥിതിയെ യഥാർത്ഥ ജനാധിപത്യമാക്കി മാറ്റുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. നമ്മുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവികളിലും ജനപ്രതിനിധികളിലും പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട എത്ര ശതമാനം പേരുണ്ടെന്നു മാത്രം

വർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മാർക്സിന്റെ സങ്കല്പത്തെ, കീഴാളത്തത്തെക്കുറിച്ച് ഗ്രാമീണയും പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ച് ആൾത്തുസറും അധികാരത്തിന്റെ സാങ്കേതിക വിദ്യയെക്കുറിച്ച് മിഷേൽ ഫുക്കോയും നടത്തിയ പ്രതിപാദനങ്ങളുമായി സമന്വയിച്ചുകൊണ്ട 'ജാതി' എന്ന സ്ഥാപനത്തെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും.

നോക്കിയാൽ ഇതു ബോദ്ധ്യമാവും. നമ്മുടെ അയൽസംസ്ഥാനമായ കർണ്ണാടകത്തിൽ ബ്രാഹ്മണരും ലിംഗായത്തുകളും വൊക്കലിഗരും ചേർന്ന ജനത ജാതിരേണി ജനസംഖ്യയുടെ മൂപ്പതു ശതമാനത്തിൽ താഴെ വരു. എന്നാൽ ഉയർന്ന ജോലിക്കാരിൽ 55 ശതമാനവും എം.എൽ.എമാരിൽ 50 ശതമാനവും എം.എൽ.സിമാരിൽ 60 ശതമാനവും ഇല്ലാപരിഷത്ത് അട്യക്ഷരിൽ 60 ശതമാനവും ഈ വിഭാഗത്തിൽനിന്നു വരുന്നവരാണ്. (സച്ചിദാനന്ദ: 'A welcome policy', seminar 375) ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിലും സ്ഥിതി ഏറെ ധൃതുസ്ഥമല്ല; പല പല ഭൂപരിഷ്കരണങ്ങൾക്കും മതേതര നിയമങ്ങൾക്കും ശേഷമുള്ള സ്ഥിതിയാണിത്. "ഹിന്ദുജാതിക്കാരെല്ലാം ഉൽപ്പാദിതരായിത്തീർന്നുവെന്നും നാം ആത്മസംതൃപ്തിയിൽ കഴിയുന്നു. മാനസികമായും താത്വികമായും നാം ഇങ്ങനെ മുതലായിപ്പോയതെങ്ങനെയെന്ന്? നമുക്ക് ആവശ്യമായ വിവരവും വിജ്ഞാനവുമില്ല.

രണ്ടാമത് നമുക്ക് സാമ്പത്തിക, സാമൂഹ്യ, രാഷ്ട്രീയശക്തിയില്ല. അറബ്കരുടെ ഈ തിരിച്ചറിവിന് ഇന്നും ഇന്ത്യയിൽ പ്രസക്തി നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഒരുപക്ഷേ, അതു വർദ്ധിച്ചു വരികയാണ്; കാരണം സവർണ്ണമേധാവിത്വം ഇന്ന് ഹൈന്ദവ ഏകീകരണത്തിന്റെ കപട മൂദ്രാവാക്യവുമായി ഉയിർത്തെഴുന്നേല്ക്കുകയാണ്. സമീപകാലത്ത് എച്ച്.വി. ശേഷാദ്രിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരുപറ്റം ആർ.എസ്.എസ് നേതാക്കൾ ചേർന്നെഴുതിയ "ഹിന്ദു രാഷ്ട്രം എന്തിന്?" എന്ന പ്രസിദ്ധീകരണം തങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം മറയില്ലാതെ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നുണ്ട്. നാം കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടത് "ഹിന്ദു ലിബറലിസം"ത്തെ പൂർണ്ണമായും പഴക്കമായാക്കുന്നതാണ് ഇതിന്റെ സമീപനങ്ങൾ. "ബ്രാഹ്മണവിരുദ്ധ പ്രസ്ഥാനമെന്നാൽ ഹിന്ദുവിരുദ്ധ പ്രസ്ഥാനമെന്ന"യെന്നാണ് ഇതിലെ ഒരു ലേഖകൻ (ഗിരിലാൽ ജെയിൻ പേ.79) പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക. മണ്ഡൽക്കമ്മീഷന്റെ 'ഹൈന്ദവ സോഷ്യലിസം'ത്തിന്റെ സാമൂഹികസന്തതിയാക്കിക്കൊണ്ടിട്ട് രോഷപൂർവ്വം എതിർക്കുകയാണ് ലേഖകന്മാർ. ജാതികളോടുള്ള ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ സമീപനം നോക്കുക: "ഹിന്ദുസമുദായം ജാതികളും ഉപജാതികളുമായി തരംതിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഹിന്ദുമതം ആത്മീയമായി ഊർജ്ജസ്വലവും രാഷ്ട്രീയമായി സുശക്തവുമായിരുന്നപ്പോൾ ഈ തരംതിരിവുകൾ സാമൂഹികവും ആരോഗ്യകരവുമായ വൈവിധ്യത്തെയാണ് പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിരുന്നത്. ഇപ്പോൾ അതു ദുർബ്ബലമാകയാൽ ശത്രുക്കൾ അതിനെ ശിഥിലീകരണത്തിനായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നു. മഹത്തായ ഹിന്ദുസമുദായത്തെ ചിന്നഭിന്നമാക്കുന്നതിന് തിരഞ്ഞെടുപ്പുരാഷ്ട്രീയത്തെ അവലംബം ചെയ്തുകൊണ്ട് (പ്രൊഫ. രാമസാരപ്പ: കൾച്ചറൽ സെൻസ് ഏലിനേഷൻ). ഇതിനിർമ്മാ ബ്രാഹ്മണർക്ക് മേധാവിത്വമുണ്ടായിരുന്നിടത്തോളം കാലം ജാതിവ്യവസ്ഥ നന്നായിരുന്നുവെന്നും കീഴ്ജാതികൾക്ക് ആനുകൂല്യങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതോടെ അത് വിപത്കരമാകുന്നുവെന്നുമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമില്ല. അവസരിച്ചാണുങ്ങളുടെ ആത്മവിശ്വാസം നശിപ്പിക്കുമെന്ന യുക്തികൊണ്ട് സംവരണനയത്തെ എതിർക്കുന്ന വിമർശകരും ഇതേ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെത്തന്നെയാണ് പ്രചാരണരൂപത്തിൽ ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്. താഴെക്കിടയിലെ മൂപ്പതു കോടി ജനങ്ങൾ ശരിക്കും വിദ്യാഭ്യാസം നേടി ജനാധിപത്യപ്രക്രിയയിലേക്കു സജീവമായി കടന്നുവന്നാൽ സ്വന്തം സ്ഥിതി എന്താവുമെന്ന പരിഭ്രാന്തി, ബ്രാഹ്മണരെയും ക്ഷത്രിയരെയും മാത്രമല്ല, ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയിൽ ആനുകൂല്യമനുഭവിക്കുന്ന ഇതരവർണ്ണ ജാതിവിഭാഗങ്ങളെയും പിടികൂടിയിട്ടുണ്ട്. ജനാധിപത്യത്തിനുതന്നെ എതിരായ നിലപാടുകൾക്കാണ് ഇതവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നത്. പട്ടികജാതി-വർഗ്ഗങ്ങളിൽനിന്നു വരുന്ന അർദ്ധനാണിവിഭാഗങ്ങളെ സംഘടിപ്പിച്ചും ഗ്രാമീണ ഭൂഹിത കർഷകരെ കുലുക്കിത്തുണർത്തിയും വിദ്യാഭ്യാസവരായ ഉള്ള ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ജാതിപ്രഷ്ണത്തെ പഠിപ്പിച്ചു

തിരിക്കുന്ന സാംസ്കാരിക പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ചുറ്റുമായിട്ടുള്ളതും മാത്രമേ ഇന്ത്യയിലെ കാർഷികവിപ്ലവത്തിന്റെ കടമകൾ പൂർത്തിയാക്കാൻ സോഷ്യലിസ്റ്റുകൾക്കു കഴിയൂ. ഇതിലൂടെ സാമ്പത്തിക മാത്രമല്ലാത്തതുകൊണ്ട് അടിത്തറയിലെ വിപ്ലവംകൊണ്ടു മാത്രം അതിലാതാക്കാൻ കഴിയില്ല. വർഗ്ഗ വിപ്ലവത്തിലൂടെ സ്ത്രീകളുടെ അധഃകൃത വസ്ഥ പൂർണ്ണമായും പരിഹരിക്കാനാകാത്തതുപോലെതന്നെയാണിത്. ഉപരിവൃട്ടയിലെ പ്രത്യയശാസ്ത്ര രൂപീകരണത്തിന്റെയും ഉല്പാദന സാഹചര്യങ്ങളുടെതന്നെ പുനരുല്പാദനത്തിന്റെയും കർത്തൃത്വനിർമ്മാണത്തിന്റെയും സമ്മിശ്രമേഖലകളാണിവ. മുതലാളിത്ത വികാസത്തിനു വേഗം വർദ്ധിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം ഇതിലൂടെ ഇല്ലാതാകുമെന്നു കരുതാൻ സാമ്രാജ്യവാദനായവർ വകതന്നില്ല. കേരളത്തിൽ ഇന്ന് ഇനാധിപത്യബോധം കുറയുകയും ശക്തിപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് അതിനു കാരണം മുതലാളിത്ത ബന്ധങ്ങളുടെ വളർച്ചയല്ല, ശ്രീനാരായണന്റെയും അയ്യങ്കാളിയുടെയും മറ്റും നേതൃത്വത്തിൽ നടന്ന കീഴാളപ്രസ്ഥാനങ്ങളും കോൺഗ്രസ് നയിച്ച ദേശീയപ്രസ്ഥാനവും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ നയിച്ച കർഷക-തൊഴിലാളി പ്രസ്ഥാനങ്ങളുമാണ്. ഇവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വളർന്ന മതേതരമായ വർഗ്ഗബോധമാണ് കേരളത്തിലെ ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ അടിത്തറ. കീഴാളപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ ഇതിൽ പ്രസ്ഥാനങ്ങളായി മുദ്രകുത്തി മാറ്റിയ

ഇ.പി.മാൻ ഹബീബ്

ഇടങ്ങളിൽ ഇടതുപക്ഷ പ്രസ്ഥാനം വളരാതെ പോയിട്ടുണ്ട്. സാമൂഹ്യപരിഷ്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ മാത്രമേ ഇന്ത്യയിൽ കാർഷികവിപ്ലവം സാധ്യമാവൂ. ഇതിനുള്ള നിലനില്പിനെ മുൻനിർത്തി സവിശേഷമായ ഒരു പ്രശ്നമായിക്കൊണ്ടുകയും, ദളിതവിഭാഗമുന്നേറ്റങ്ങളെ വർഗ്ഗബോധത്തിന്റെ ഒരു പ്രാഥമികവിഷയമാക്കുന്ന നിലയിൽ അനുഭാവപൂർവ്വം വിലയിരുത്തുകയും അവയെ ചുഷിതരുടെ വർഗ്ഗമുന്നണിയിലേക്ക് ആനയിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സമീപനമാണ് ഇന്ത്യയിൽ ഇനാധിപത്യ വിപ്ലവകാരികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടത്. ഇതിനു ഇനാധിപത്യ സാമൂഹ്യവർഗ്ഗങ്ങൾതന്നെയാണെന്ന തിരിച്ചറിവുണ്ടാകണം. മൂപ്പരു നൂറാണ്ടുകളുടെ ചുഷണത്തിന്റെയും അടിമത്തത്തിന്റെയും കണ്ണീരും ചോരയും കലർന്ന ചരിത്രം ഒന്നിച്ചുകൂട്ടിയ അധഃകൃത ഇനാധിപത്യ തങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിനാനുപാതി കമായി ഭൂമിയുടെയും സമ്പത്തിന്റെയും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെയും ഉദ്യോഗത്തിന്റെയും ദേശീയ വിഹിതം ലഭിക്കാനവകാശമുണ്ട്. ഇന്ത്യൻ ഇനാധിപത്യത്തിന്റെ ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ ശബ്ദമായി ഉയരാനവകാശമുണ്ട്. ആധുനിക സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം "ആഭ്യന്തരകോളനികൾ" എന്നു വിളിക്കുന്ന ഈ അധിനിവേശതലക്ഷങ്ങൾക്ക് നീതി ലഭിക്കാത്തതോടൊപ്പം കാലം ഇന്ത്യൻ ഇനാധിപത്യം ഒരു പ്രഹസനമായിത്തീരും. മുതലാളിത്തത്തിന്റെ സാമാന്യവികാസവും സോഷ്യലിസത്തിലേക്കുള്ള പരിവർത്തനവും അസാധ്യമായിത്തീരും. ശക്തമായ വിപ്ലവം—ഇനാധിപത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ അഭാവത്തിൽ മുതലാളിത്തവും കൂടുതലായി സാമ്രാജ്യത്വസമ്മർദ്ദത്തിനു കീഴ്പ്പെടുകയും ആഭ്യന്തര പ്രതിലോമശക്തികളോട് ഒത്തുതീർപ്പുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും. ലോക സോഷ്യലിസം മുൻബലമായിരിക്കുന്ന വർത്തമാനാവസ്ഥയിൽ ഈ സാധ്യത വളരെക്കുറയുമാണ്. പ്രതിരോധശക്തികളുടെ വിശാലമുന്നണി രൂപീകരിച്ച് വിമോചനയത്നങ്ങൾക്കു വേഗം കൂട്ടുകയാണ് ഇന്ന് സോഷ്യലിസ്റ്റ് ശക്തികൾ ചെയ്യേണ്ടത്.

തിരിക്കുന്ന സാംസ്കാരിക പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ചുറ്റുമായിട്ടുള്ളതും മാത്രമേ ഇന്ത്യയിലെ കാർഷികവിപ്ലവത്തിന്റെ കടമകൾ പൂർത്തിയാക്കാൻ സോഷ്യലിസ്റ്റുകൾക്കു കഴിയൂ. ഇതിലൂടെ സാമ്പത്തിക മാത്രമല്ലാത്തതുകൊണ്ട് അടിത്തറയിലെ വിപ്ലവംകൊണ്ടു മാത്രം അതിലാതാക്കാൻ കഴിയില്ല. വർഗ്ഗ വിപ്ലവത്തിലൂടെ സ്ത്രീകളുടെ അധഃകൃത വസ്ഥ പൂർണ്ണമായും പരിഹരിക്കാനാകാത്തതുപോലെതന്നെയാണിത്. ഉപരിവൃട്ടയിലെ പ്രത്യയശാസ്ത്ര രൂപീകരണത്തിന്റെയും ഉല്പാദന സാഹചര്യങ്ങളുടെതന്നെ പുനരുല്പാദനത്തിന്റെയും കർത്തൃത്വനിർമ്മാണത്തിന്റെയും സമ്മിശ്രമേഖലകളാണിവ. മുതലാളിത്ത വികാസത്തിനു വേഗം വർദ്ധിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം ഇതിലൂടെ ഇല്ലാതാകുമെന്നു കരുതാൻ സാമ്രാജ്യവാദനായവർ വകതന്നില്ല. കേരളത്തിൽ ഇന്ന് ഇനാധിപത്യബോധം കുറയുകയും ശക്തിപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് അതിനു കാരണം മുതലാളിത്ത ബന്ധങ്ങളുടെ വളർച്ചയല്ല, ശ്രീനാരായണന്റെയും അയ്യങ്കാളിയുടെയും മറ്റും നേതൃത്വത്തിൽ നടന്ന കീഴാളപ്രസ്ഥാനങ്ങളും കോൺഗ്രസ് നയിച്ച ദേശീയപ്രസ്ഥാനവും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ നയിച്ച കർഷക-തൊഴിലാളി പ്രസ്ഥാനങ്ങളുമാണ്. ഇവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വളർന്ന മതേതരമായ വർഗ്ഗബോധമാണ് കേരളത്തിലെ ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ അടിത്തറ. കീഴാളപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ ഇതിൽ പ്രസ്ഥാനങ്ങളായി മുദ്രകുത്തി മാറ്റിയ

ടി.എൻ. ഗോപിനാഥൻ നായർ
എഴുതിയ ജീവചരിത്രം

അവസാനത്തെ നാടുവാഴിയുടെ അമ്മ

തിരുവിതാംകൂർ
രാജവംശത്തെ
പ്രകാശമാനമായ ഒരു
അഭ്യായം

അനുപമമായ ആഖ്യാന
പാടവത്തോടെ
വരയ്ക്കുന്നു

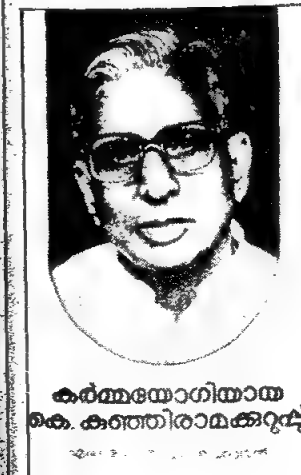
കലാകൗമുദിയിൽ

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

ബഷീറിന്റെ ഐരാവതങ്ങൾ

ബഷീർ സാഹിത്യത്തിനു നേരെ ഈയിടെ ഉണ്ടായ എതിർപ്പുകൾക്ക് ലഭ്യമാവുകയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലെ ലേഖനങ്ങൾ. മലയാളികൾക്ക് അവരുടെ ഹൃദയംപോലെ പ്രിയപ്പെട്ട എഴുത്തുകാരനാണല്ലോ ബഷീർ. ആ ഹൃദയം തന്നെയാണ് ഈ പുസ്തകത്തിലൂടെ ഇറങ്ങിവരുന്നത്. പ്രശസ്ത പത്രപ്രവർത്തകനും എഴുത്തുകാരനുമായ ഇ.എം. അഷ്റഫ് ആണ് പുസ്തകം എഡിറ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ബഷീറിന്റെ ഐരാവതം എഡി: ഇ.എം. അഷ്റഫ് പ്രസം: കറൻ്റ് ബുക്സ് വില്: 20 രൂപ

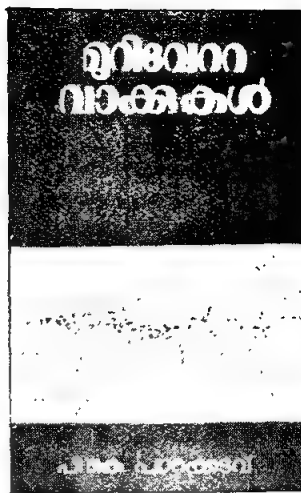
കർമ്മയോഗിയായ കെ. കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പ്

കർമ്മയോഗിയായ കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പ്

കേരളത്തിലെ സോഷ്യലിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സ്ഥാപകനേതാക്കളിലൊരാളും ദേശീയ സാമ്രാജ്യസമരത്തിലെ മുന്നണിപ്പോരാളിയും ഗാന്ധിയന്മാരുടെ ഗാന്ധിയനുരായ കെ. കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പിനെ സംബന്ധിച്ചാണ് ഈ പുസ്തകം. എഴുപത്തഞ്ച് വയസ്സ് തികയുന്ന കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പിന് സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട കൃതി. സുകുമാർ അഴീക്കോട്, പി.എം. കുഞ്ഞിരാമൻ നമ്പ്യാർ, എം.പി. വിരേന്ദ്രകുമാർ, ഐ.കെ. കുമാരൻ, സി.പി. ശ്രീധരൻ, തമ്പാൻ തോമസ്, എം.കെ. കേളു, പുഴക്കര ബാലനാരായണൻ, പി.ടി. ഭാസ്കരപ്പണിക്കർ, പി.കെ. അപ്പനായർ, എം. കുമാരൻ, പി. വിശ്വഭരൻ, ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ പുതൂർ തുടങ്ങിയവരുടെ ലേഖനങ്ങൾ വേം. സി.പി.ശിവദാസനാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം എഡിറ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. കർമ്മയോഗിയായ കെ. കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പ് എഡി: ഡോ.സി.പി.ശിവദാസൻ വിത: താഷനൽ ബുക്സ് സ്റ്റാൾ വില്: 28 രൂപ

മുറിവേറ്റ വാക്കുകൾ

പതിനെട്ട് കൊച്ചുകുറിപ്പുകളുടെ ഒരു സമാഹാരമാണ് ഈ കൃതി. പൊതുവെ മനുഷ്യസമൂഹങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളായ വിപ്ലവകവികളെപ്പറ്റിയാണ് കുറിപ്പുകൾ. അവർ രാഷ്ട്രീയധികാരത്തിനു കീഴിൽ അനുഭവിക്കുന്ന പീഡനങ്ങളും അവരുണ്ടാക്കിയ തൃഗങ്ങളും അറബി കവികളെക്കുറിച്ചാണ് ഏറെയും പരാമർശിക്കുന്നത്. അഹമ്മദ് ഹറാസ്, മഹമൂദ് ദർവിഷ്, യൂസഫ് ഇദീസ്, ജോസഫ് ബ്രോഡ്സ്കി എന്നീ കവികളെക്കുറിച്ചുള്ള കുറിപ്പുകൾ—ലഘുവിവരണങ്ങൾ—ആകൃതികളുടെ മനസ്സ് വെളിവാക്കിത്തരുന്നു. ഈ ലഘുവിവരണങ്ങളുടെ ശൈലിയും അവതരണവും വളരെ വൈ

കാരികവും കാവ്യാത്മകവുമാണ്. മുറിവേറ്റ വാക്കുകൾ ഗ്രന്ഥം: പി.കെ.പാറക്കടവ് വിത: താഷനൽ ബുക്സ് സ്റ്റാൾ വില്: 8 രൂപ 50 പൈസ

കേരളീയത ചരിത്രമാനങ്ങൾ

എം.ആർ.രാഘവവാരിയർ കേരളത്തിലെ പ്രശസ്തനായ പുരാവസ്തു ഗവേഷകനും ചരിത്രകാരനും ആണ്. കേരളചരിത്ര സംബന്ധിയായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് പ്രാചീനദശ മുതൽ മധ്യയുഗം വരെയുള്ള പല കാലങ്ങളിലെ സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവും സാംസ്കാരികവുമായ വികാസ പരിണാമങ്ങളെയാണ്. ഒറ്റയൊറ്റ

ഇടത്തേ പേജിൽ മൂലവും വലത്തേപേജിൽ മലയാള പരിഭാഷയും കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഓരോ പേജിന്റെയും അടിക്കുറിപ്പായി വ്യാഖ്യാനവും. വ്യാഖ്യാനം വിസ്തരിച്ചുള്ളതാണ്. അനായം, അർത്ഥം, സന്ധി, സമാസം, വിഗ്രഹം, അലങ്കാരം, വൃത്തം, വ്യാകരണവിശേഷങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാമുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കാണ് ഇത് ഏറെയും ഉപകരിക്കുന്നത്. വ്യാഖ്യാനം പാളിച്ചകളില്ലാത്തതുമാണ്. സ്വപ്നവാസവത്തം വ്യാഖ്യാനം: പുറമൂർ രാമകൃഷ്ണപിള്ള വിത. കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി സെൻട്രൽ കോപ്പറേറ്റീവ് സ്റ്റോർ

ലേഖനങ്ങളായി ഓരോ അവസരത്തിൽ എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയവയാണെങ്കിലും ഇപ്പോൾ ഇതിനൊരു ഗ്രന്ഥസമഗ്രത കൈവന്നിട്ടുണ്ട്. കേരളീയത ചരിത്രമാനങ്ങൾ ഗ്രന്ഥം: രാഘവ വാരിയർ പ്രസം: വള്ളത്തോൾ വിദ്യാപീഠം ശുക്ലപുരം വില്: 50 രൂപ.

സ്വപ്ന വാസവത്തം വ്യാഖ്യാനം

സ്വപ്നവാസവത്തത്തിന്റെ നല്ലൊരു വ്യാഖ്യാനമാണിത്.

ഇടത്തേ പേജിൽ മൂലവും വലത്തേപേജിൽ മലയാള പരിഭാഷയും കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഓരോ പേജിന്റെയും അടിക്കുറിപ്പായി വ്യാഖ്യാനവും. വ്യാഖ്യാനം വിസ്തരിച്ചുള്ളതാണ്. അനായം, അർത്ഥം, സന്ധി, സമാസം, വിഗ്രഹം, അലങ്കാരം, വൃത്തം, വ്യാകരണവിശേഷങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാമുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കാണ് ഇത് ഏറെയും ഉപകരിക്കുന്നത്. വ്യാഖ്യാനം പാളിച്ചകളില്ലാത്തതുമാണ്. സ്വപ്നവാസവത്തം വ്യാഖ്യാനം: പുറമൂർ രാമകൃഷ്ണപിള്ള വിത. കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി സെൻട്രൽ കോപ്പറേറ്റീവ് സ്റ്റോർ

(22-ാം പേജിൽ നിന്നും തുടർച്ച)

ബോംബെയിലും മദ്രാസിലും കറങ്ങി അവ സാന്നാ ആർ.പി എത്തിയത് ബാംഗളൂരിലാണ്. മുറുകാൻകടയും മറുന നടത്തുന്ന മലയാളി കളുമായി സമാപിച്ച എടുപിടി സംസർഗ്ഗത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചില തട്ടുമറികൾ കണ്ടുപിടിച്ച് അവിടെക്കുടി ബുദ്ധിജീവിതം സ്നേഹമയിയുമായ ഈ പത്രപ്രവർത്തകാ ചാര്യൻ.

അപ്പോഴാണ് പെട്ടെന്ന് റോഡരികിൽ വച്ച് രക്തം ചർദ്ദിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയത്. ആർ.പി യല്ലേ, കൂട്ടാക്കിയില്ല. ആരോടും പറഞ്ഞുമില്ല.

അമ്മയുടെ അനുഗ്രഹംകൊണ്ടായിരിക്കണം, മദ്രാസിൽ ഒരു സമ്പർക്കം നിലനിർത്താൻ ആർ.പിക്ക് സന്മനസ്സുണ്ടായിരുന്നു. അലക്സാണ്ടർ. ഹോങ്കോങ്ങിൽ വച്ച് കിട്ടിയ ഒരാൽമമിതം. താൻ ഇന്ത്യയിലെത്തിയെന്നും ഇന്നയിടങ്ങളിൽ കറങ്ങുന്നുവെന്നും ആർ.പി ഇടയ്ക്കിടെ അറിയിച്ചിരുന്ന ലോകത്തിലെ ഏകവ്യക്തി. അരഡസൻ ചർദ്ദിലുകൾക്കു ശേഷം കൂടെ താമസിച്ചിരുന്നവരുടെ നിർബ്ബന്ധം കാരണം ഒരു ഡോക്ടറെ കണ്ടുകൂടയാ മെന്നു സമ്മതിച്ചതിനെത്തുടർന്ന്, ഒന്നു രണ്ടു ദിവസത്തേക്ക് ആശുപത്രിയിലേക്കു മാറാമെന്നു വിചാരിക്കുകയാണെന്ന് ആർ.പി, അലക്സാണ്ടറെ അറിയിച്ചു.

അലക്സാണ്ടർ പരിഭ്രമിച്ചു. സന്തമായി ആശുപത്രിയിലേക്കു പോകണമെന്ന് ആർ.പി ക്കു തോന്നിയെങ്കിൽ കാര്യം നിസ്സാരമല്ല എന്നു മനസ്സിലാക്കിയ അലക്സാണ്ടർ ഹോൺ കറക്കാൻ തുടങ്ങി. ഏത് ഹോസ്പിറ്റൽ എന്ന് ആർ.പി പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. അലക്സാണ്ടറുടെ അടിയന്തരസന്ദേശമനുസരിച്ച് ബാംഗളൂരിൽ അന്വേഷണങ്ങളാരംഭിച്ചു. അങ്ങനെയാണ് സെൻറ് ഫിലോമിന ഹോസ്പിറ്റലിലെ ഒരു തീണ്ണയിൽ ചക്രവാളത്തിൽ കണ്ണുനട്ട് ചുരൽക്കസേരയിലിരിക്കുന്ന ആർ.പിയെ കണ്ടെത്തിയത്.

ഡോക്ടർമാർ വിധി പറഞ്ഞു. ത്രോട്ട് കാൻസർ. ആർ.പി പറഞ്ഞു, അസംബന്ധം. "ഇവർക്കു വിവരമില്ല. ഇക്കാലത്ത് എന്തു വന്നാലും കാൻസർ. മണ്ണാങ്കട്ട. ആ പഹയൻ അലക്സാണ്ടർ, നാടൊട്ടുക്കു കൊട്ടിപ്പൊഷിച്ചിരിക്കുന്നു."

കണ്ററോഗമാണ്, സംസാരിക്കരുത് എന്ന് ഡോക്ടറുടെ ആജ്ഞ. ആർ.പിക്ക് സംസാരിക്കാതിരിക്കാൻ സാർദ്ദയല്ല. "പത്രങ്ങളിലെ സബ് എഡിറ്ററിയ്ക്ക് ഇനിയും മോശമാകാതിരിക്കാൻ എന്താ ചെയ്യുക? വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ തകർച്ചയായിരിക്കാം കാരണം. ഇന്നത്തെ പത്രത്തിൽ ഒരു നല്ല ഹെഡ്ലൈൻ കണ്ടു. അത്രയുമായി. ഒരു നീണ്ടു വന്നിട്ടുണ്ട് എന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകാൻ തിരുവനന്തപുരത്തേക്ക്. ആ പഹയൻ അലക്സാണ്ടർ..."

തിരുവനന്തപുരത്തു പേദിക്കേണ്ടത് ഒരാവശ്യമാണെന്നു പ്രത്യേകിച്ചായിരുന്നു. ചികിത്സാസൗകര്യങ്ങൾക്കുപരിയായി ഇഷ്ട ഇനങ്ങളുടെ സാമീപ്യം മറ്റൊരാൾക്കും അത്രയും ലഭിക്കുമായിരുന്നില്ല. "ഹേയ്, എന്തിനെല്ലാവരെയും ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്നു? അതി

ന്റെയൊന്നും ആവശ്യമില്ല. ഓ ഈ എഡിറ്റററിയൽ നന്നായിട്ടുണ്ട്. ഈ ഹെഡ്ലൈൻ ഷീബ എഴുതിയതാണല്ലോ? ടൈലി കണ്ടപ്പോൾ തോന്നി... ആ പഹയൻ..."

ഒടുവിൽ ബന്ധുക്കളുടെ നിർബ്ബന്ധത്തിന് ആർ.പി വഴങ്ങി. തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ മകൻ തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെ എത്തി. ആഴ്ചകൾക്കകം തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ മണ്ണിൽ, അമ്മയുടെ മണ്ണിൽ കുടിക്കലുകയും ചെയ്തു. ആരോരുമറിയാതെ ബാംഗളൂരിലെ റോഡിൽക്കിടന്നു മരിക്കുവാൻ ഇടവന്നില്ല. ആ നല്ല മനുഷ്യന് നല്ലതു വന്നു.

(19-ാം പേജിൽ നിന്നും തുടർച്ച)

തന്നെ അക്കാലത്ത് ഇിയാങ് ചിങ്ങ് അടച്ചു പൂട്ടിയിട്ടു എന്നു ചൈനീസ് പത്രങ്ങൾ പിന്നീടു വെളിപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ ഇനങ്ങൾ അത്ഭുതസ്തബ്ധരായി. സ്പെഷ്യൽ പേടകങ്ങളിൽ ഓമനിച്ചവളർത്തുന്ന സാർണ്ണമത്സ്യങ്ങളെ നിത്യേന പൊരിച്ചുകഴിക്കുകയും വിലമതിക്കാനാവാത്ത കുങ്കുമപ്പൂവിനീർ സദാ കുടിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്ന ചിങ്ങ് തന്റെ മട്ടപ്പാവിൽ നിന്നുള്ള ദുരക്കാഴ്ചയ്ക്കും തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ ഒരു കാട്ടുതന്നെ വെട്ടിനിറപ്പാക്കിക്കളഞ്ഞുവത്രേ! "ഈ അതിക്രമങ്ങൾക്കൊക്കെ മാവോ സെതുങ്ങ് എന്തുകൊണ്ട് മാനസാക്ഷിയായി നിന്നു?"

എന്റെ ചോദ്യത്തിന് വേയ്ങ്ങലി മറുപടി പറഞ്ഞു. "സാംസ്കാരിക വിപ്ലവകാലത്തിന്റെ അവസാന ഭാഗത്തും മാവോ അധികസമയവും കഴിച്ചുകൂട്ടിയത് ഷാംഗോയ് നഗരത്തിലാണ്. കേൾവിശക്തി നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്ന മാവോ മറു രോഗങ്ങളും ശാരീരിക ക്ഷീണവും കാരണം തീർത്തും അവസാനിച്ചിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു തന്നെ നാൽപ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ചെയ്തി കൾക്കെല്ലാം സമ്മതം മുളാൻ അദ്ദേഹം നിർബ്ബന്ധിതനായി."

പക്ഷേ, ഒന്നുണ്ട്. ചൈനയുടെ സാമ്പത്തിക അടിത്തറ തകർത്ത സാംസ്കാരിക വിപ്ലവം കൊണ്ട് ഒരു നേട്ടമുണ്ടായി. ഇപ്പോൾ ചൈനയിൽ നടക്കുന്ന രണ്ടാമത്തെ വിപ്ലവം എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഡെങ്ങിന്റെ സാമ്പത്തിക വിപ്ലവത്തിനു വഴിയൊരുക്കിയത് ഈ തകർച്ചയാണ്. തകർന്ന സാംസ്കാരിക വിപ്ലവമാണ് ലോകത്തെ യാകെ വിസ്മയപ്പെടുത്തിയ ചീനയുടെ സമൂല സാമ്പത്തിക നയവ്യതിയാനത്തിന് അടിസ്ഥാനം.

കോടതി വിധിയെത്തുടർന്ന് ബെയ്ജിങ്ങിന്റെ വടക്കൻ പ്രാന്തത്തിലുള്ള ഒരു ജൈലിൽ അടയ്ക്കപ്പെട്ട ഇിയാങ് ചിങ്ങ് രണ്ടുമൂന്നു തവണ ഇതിനുമുമ്പ് ആത്മഹത്യയ്ക്കു ശ്രമിച്ചിരുന്നു. തൊണ്ടയിൽ ബാധിച്ച അർബ്ബദരോഗത്തോടു മല്ലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു അവർ. എഴുപത്തിയേഴാം വയസ്സിൽ കഴിഞ്ഞ മേയ് 14-ാം തീയതി തടവിൽക്കിടന്ന് ആത്മഹത്യ ചെയ്ത ചിങ്ങ്

നെക്കുറിച്ചുള്ള ചരമക്കുറിപ്പിൽ ഷാംഗോയിൽ നിന്നിറങ്ങുന്ന ജിഹാങ്ങ് റിബാവോ എന്ന പാർട്ടി ദിനപത്രം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ഹിറ്റ്ലറുടെ മറ്റൊരു രൂപമായ ചിങ്ങ് "മനുഷ്യവേഷ മണിഞ്ഞ പിശാച്" ആയിരുന്നു എന്നാണ്. ചിങ്ങ് കൊല ചെയ്യപ്പെട്ടതാണെന്നുവരെ ചീനയിൽ വാർത്ത പരന്നിരുന്നു.

മാവോയുടെ വഴിയിലേക്ക് ചീന മടങ്ങിപ്പോകുമോ എന്ന സംശയത്തിന് ചിങ്ങ്ന്റെ മരണത്തോടെ എന്നെന്നേക്കുമായി തീർപ്പിലായി എന്നുവേണം വിശ്വസിക്കാൻ. ചിങ്ങ് നോക് സഹതപിക്കാൻപോലും ആരുമുണ്ടായിട്ടില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല മാവോയിസത്തിനു കടകവിരുദ്ധമായ സാമ്പത്തിക പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കും പുരസ്കാരത്തുടനീക്കം വിസ്മയം തീയും വേഗതയും പോരാ എന്നാണ് ചീനയിലെ യുവതലമുറ കരുതുന്നതെന്നതിന് തെളിവായിരുന്നുവല്ലോ 1989 ജൂണിൽ ടിയാൻ അൻമിൻ സ്കയറിനെ രക്തപക്ഷിലമാക്കിയ വിദ്യാർത്ഥി വിപ്ലവം?

(11-ാം പേജിൽ നിന്നും തുടർച്ച)

നേടാൻ 137 മണ്ഡലങ്ങളിൽ സ്ഥാനാർത്ഥിയെ അണിനിരത്തിയ ബി.ജെ.പിക്ക് മഞ്ചേശ്വരം ഒഴികെ മറ്റൊരിടത്തും നേരിയ വെല്ലുവിളി പോലും ഉയർത്താൻ കഴിയാത്തത് നേരത്തേ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ കാരണമായിരുന്നു. മഞ്ചേശ്വരത്ത് പാർട്ടി നേതാവ് കെ.ജി.മാരാർ രണ്ടാം സ്ഥാനത്തെത്തിയിരിക്കുന്നു. പാർട്ടി സംസ്ഥാന പ്രസിഡന്റ് കെ. രാമൻപിള്ള തിരുവനന്തപുരം ഈസ്റ്റിൽ മൂന്നാംസ്ഥാനത്തേക്കു പിന്തള്ളപ്പെട്ടു. തിരുവനന്തപുരം ലോക്സഭാ സീറ്റിൽ മത്സരിച്ച പാർട്ടി ഇനറൽ സെക്രട്ടറി ഒ. രാജഗോപാലിന് ഒരു ലക്ഷം വോട്ടുപോലും പിടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ബേപ്പൂരിൽ മന്ത്രി ടി.കെ. ഹാസയെ പരാജയപ്പെടുത്താൻ യു.ഡി.എഫ്, ബി.ജെ.പിയുമായിചേർന്ന് ആവിഷ്കരിച്ച തന്ത്രം ഫലപ്രസാദമായി. യു.ഡി.എഫ്, ബി.ജെ.പി നൂറുനൂറായിട്ടും അവിടെ മത്സരിച്ച ഡോ. മാധവൻകുട്ടി 6270 വോട്ടിനു പരാജയപ്പെട്ടു. നായനാർ മന്ത്രിസഭയിലെ 16 മന്ത്രിമാർ മത്സരിച്ചതിൽ 13 പേർ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. മൂന്നു മന്ത്രിമാർ പരാജയപ്പെട്ടു. കെ. പങ്കജാക്ഷൻ, കെ. ശങ്കരനാരായണപിള്ള, എൻ.എം. ഗോസഫ് എന്നിവരാണ് തോറ്റ മന്ത്രിമാർ.

പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ട നിയമസഭയിലെ 65 അംഗങ്ങൾ വീണ്ടും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പുതിയസഭയിൽ 23 പേർ പുതുയുവങ്ങളാണ്. ഇവരിൽ മൂന്നുപേർ വനിതകളും.

ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വലിയ നേട്ടമുണ്ടായിരിക്കുന്നത് മുസ്ലീംലീഗിനാണ്. 22 സീറ്റിൽ ആ കക്ഷിമത്സരിച്ചു. അതിൽ 19 എണ്ണവും ജയിച്ചു. ലീഗിന് സംസ്ഥാന നിയമസഭയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഏറ്റവും ഉയർന്ന സീറ്റ് നിലയാണിത്. 1957-ൽ 8, 1960-ൽ 11, 1965-ൽ 6, 1967-ൽ 14, 1970-ൽ 11, 1977-ൽ 13, 1980-ലും 1982-ലും 14, 1987-ൽ 15 ഇങ്ങനെയാണിരുന്ന ലീഗിനു കിട്ടിയ സീറ്റ്.

നിരീക്ഷണങ്ങൾ

വിലയിരുത്തി നിർമ്മാണവും സംവിധാനകമ്പനിയുമായ അരവിന്ദന്റെ മൗനത്തെക്കുറിച്ച് ഞാൻ ആലോചിച്ചു നോക്കിയത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തിനുശേഷമാണ്. അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ മൗനം പാലിച്ചു വേറൊരാളുമുണ്ടായിരുന്നു; കൈനിക്കര കുമ്മാരപിള്ള. "ബുദ്ധിശൂന്യൻ മിണ്ടാതിരിക്കട്ടെ; അവൻ ഇ്ഞാനിയായി കരുതപ്പെടും" എന്ന ചൊല്ല് ഇവരെപ്പോലെയുള്ളവർക്കു ശരിയല്ല. കൈനിക്കരയും അരവിന്ദനും പ്രതിഭാശാലികളായിരുന്നു. ഡെഷണിക ജീവിതം നയിക്കുന്നവരും ഭാവനയുടെ മണ്ഡലത്തിൽ വിഹരിക്കുന്നവരും സംഭാഷണത്തിൽ അത്ര ഇഷ്ടമുള്ളവരല്ല. തങ്ങളുടെ സർഗ്ഗാത്മകശക്തി സംഭാഷണങ്ങളിലൂടെ ചോർന്നു പോകുമെന്നും അത് സംഭവിച്ചാൽ തങ്ങളുടെ കലാസൃഷ്ടികൾക്കു ന്യൂനത വരുമെന്നും അവർ വിശ്വസിച്ചിരിക്കണം. ഇർമ്മൻ തത്ത്വചിന്തകൻ കാൻറ് അധികം സംസാരിച്ചിരുന്നില്ലത്രേ. ആശയമെന്നതു സ്വർണ്ണക്കുമ്പാരമാണ്. ഓരോ വ്യക്തിയോടും സംസാരിക്കുമ്പോൾ അതിൽനിന്ന് ഓരോ അംശമെടുത്ത് അയാൾക്ക് നൽകുകയാണ്. തുടർച്ചയായി സംസാരിച്ചാൽ സ്വർണ്ണം മുഴുവനും മറുതള്ളുവാൻ കൊണ്ടുപോകും.

ഇതു സാമാന്യ നിയമം. തീർച്ചയായും ഇതിനു വ്യത്യസ്തത ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാം. ഉദ്യോഗപ്രതിഭാശാലിയായ ചങ്ങമ്പുഴ സംഭാഷണപ്രിയനായിരുന്നു. എത്ര ദിവസം തുടർച്ചയായി അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടാലും പുതുതായി എന്തെങ്കിലും പറയാനുള്ളായിരിക്കും ആ കവിക്ക്.

2. അതിഥികൾക്കു ചായകൊണ്ടു കൊടുത്താൽ ഓരോ ആളും ഓരോ തരത്തിലാലും പ്രതികരിക്കുക. ചിലർ ചായകൊണ്ടു വച്ചു എന്നതുകണ്ടതായി, നടക്കില്ല. അത് അവിടെ ഫാനിന്റെ താഴെയിരുന്ന് ഐസ് പോലെ തണുത്താലും തൊടില്ല. "എന്തേ ചായ കുടിക്കാത്തത്" എന്നു ഗൃഹനായകൻ ചോദിച്ചാലും അനക്കമില്ല. വളരെ നേരം കഴിഞ്ഞ് അതെടുത്ത് കുടിക്കുമ്പോൾ തണുപ്പുകൊണ്ട് വമനോച്ഛേദമുണ്ടാകും അതിഥിക്ക്. വേറെ ചിലർ, കൊണ്ടുവയ്ക്കുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ അതു വാങ്ങിമോന്തും. നാക്കും തൊണ്ടയും അന്നനാളവും പൊള്ളി ഇളിളന്നായി ഇരിക്കും. മറുചിലർ ഈ രണ്ടുതരത്തിലും ഉൾപ്പെടുകയില്ല. അവരെക്കുറിച്ച് പറയാനാ

എം. കൃഷ്ണൻനായർ

സാഹിത്യവാദപഥം

കിൽ ഒരു സംഭവത്തെക്കുറിച്ച് എഴുതേണ്ടിവരും. സാഹിത്യവാദപഥം വായിക്കുന്ന ഒരാൾ അമ്പലപ്പുഴ പോയിട്ടുവന്നപ്പോൾ പാൽപ്പായസം കൊണ്ടുതന്നു എന്നിക്ക്. അത് എനിക്ക് വിട്ടുകാർക്കുമായി കപ്പുകളിൽ ഒഴിച്ചപ്പോഴാണ് ഒരപരിചിതൻ വീട്ടിൽ എത്തിയത്. അയാൾക്കും പാൽപ്പായസം കൊണ്ടുവച്ചു വീട്ടിലുള്ള ആരോ. അയാൾ ഉടനെ അതെടുത്തു കുടിച്ചു. തല പിറകുവശത്തേക്കായിട്ട് അവസാനത്തെ തുള്ളിവരെയും ഉള്ളിലാക്കി. അതിനു തെളിവ് തലയുടെ പിറകോട്ടുള്ള പോക്കുതന്നെ. പായസം കുടിച്ചിട്ട് അയാൾ കപ്പ് താഴെ വച്ചു. ഒരുനിമിഷം കഴിഞ്ഞ് കപ്പെടുത്ത് അതിന്റെ അടിയിലേക്ക് നോക്കി ഒരുതുള്ളിക്കൂടെ ഉണ്ടോ എന്നറിയാൻ. ഇല്ലെന്നു കണ്ട് നൈരാശ്യത്തോടെ അത് താഴെ വച്ചു. പാൽപ്പായസം തീർന്നുപോയി. ഇല്ലെങ്കിൽ കുറെക്കൂടി കൊടുക്കാൻ ഞാൻ വീട്ടുകാരോട് പറയുമായിരുന്നു.

പുസ്തകം വായിക്കുന്നവരും ഇതുപോലെ യൊക്കെയാണ്. ഏതു മാസ്റ്റർ പീസ് കിട്ടിയാലും ഷെൽഫിൽ കൊണ്ടുവയ്ക്കും ഒരു കൂട്ടർ. പത്തു വർഷം വരെ അതു പാരായണം ചെയ്യപ്പെടാതെയിരിക്കും. വേറൊരു കൂട്ടർ പുസ്തകം കിട്ടിയ പാടെ വായിച്ചുതീർക്കും. തിടുക്കം കൊണ്ട് സമ്പൂർണ്ണമായ ആസ്വാദനം സാർദ്ദയല്ല അവർക്ക്. മറ്റൊരു കൂട്ടർ വായിക്കും; തല പിറകോട്ടു ചരിച്ചുവച്ചുതന്നെ വായിക്കും. പുസ്തകം, പാരായണത്തിനുശേഷം ഷെൽഫിൽ വച്ചാൽ വീണ്ടുമെടുത്തു പുറങ്ങൾ മറിച്ചുനോക്കും. പാൽപ്പായസത്തിന്റെ തുള്ളിയുണ്ടോ എന്നറിയാൻ കപ്പെടുത്ത് പരിശോധിക്കുന്നവർ വൃത്തികെട്ടവരാണ്. പുസ്തകം ആവോളം ആസ്വദിച്ചിട്ട് വീണ്ടും പുറങ്ങൾ മറിക്കുന്നവർ സഹൃദയനാണ്.

3. ജീവിച്ചിരുന്നവരോ ജീവിക്കുന്നവരോ ആയ മഹാവ്യക്തികളെക്കാൾ നമ്മൾ സ്നേഹിക്കുന്നതും ബഹുമാനിക്കുന്നതും കലാസൃഷ്ടികളിലെ വ്യക്തികളെയാണ്. ധർമ്മപുത്രരെ ബഹുമാനിക്കുന്നതുപോലെ നമ്മൾ മഹാത്മാഗാന്ധിയെ ബഹുമാനിക്കുന്നില്ല. (സി. രാജഗോപാലാചാരിയുടെ ആശയം) യുഗോയുടെ "പാവങ്ങൾ" എന്ന നോവലിലെ മെത്രാനെക്കുറിച്ച് വിചാരിക്കുമ്പോഴെല്ലാം എന്റെ ശിരസ് കുന്തിത്തുപോകുന്നു. ഇന്നത്തെ ഏതു മെത്രാനെ കണ്ടാലും എനിക്ക് ആ ചേഷ്ഠ ഉണ്ടാവുകയില്ല. സത്യത്തിനുമപ്പുറത്തുള്ള സത്യം കല ആവിഷ്കരിക്കുന്നതുകൊ

ആശയമെന്നതു സ്വർണ്ണക്കുമ്പാരമാണ്. ഓരോ വ്യക്തിയോടും സംസാരിക്കുമ്പോൾ അതിൽനിന്ന് ഓരോ അംശമെടുത്ത് അയാൾക്ക് നൽകുകയാണ്. തുടർച്ചയായി സംസാരിച്ചാൽ സ്വർണ്ണം മുഴുവനും മറ്റുള്ളവർ കൊണ്ടുപോകും.

ണ്ടാണ് ഇതു സംഭവിക്കുന്നത്.
അ മാന്യമായ ജേണലിസം

ഫ്രീൻ ലൈൻ മാസികയിൽ ശ്രീ. രാജീവ് ഗാന്ധി അർദ്ധനഗ്നനായി മരിച്ചുകിടക്കുന്നതിന്റെ ചിത്രം വർണ്ണാശ്ചര്യമായി അച്ചടിച്ചത് മാന്യമായ ജേണലിസമല്ല. അമാന്യമായ ജേണലിസത്തിന്റെ ഫലമാണ് അത്. ഈ ചിത്രം നന്നെയല്ലെ പല പത്രങ്ങളിലും വന്നത് എന്ന പോദ്യമുണ്ടാകാം. അതു സത്യമാണെങ്കിലും ഒരു പടത്തിലും മാന്യമായ രാജീവിന്റെ നഗ്നത കാണിച്ചിരുന്നില്ല. ഫ്രീൻലൈനിലെ പടം അങ്ങനെയല്ല. സകല സാൻമാർഗ്ഗിക ചിന്തകളെയും നിരാകരിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നഗ്നത കാണുമാറ് ചിത്രം അച്ചടിച്ചിരിക്കുന്നു മാസികയുടെ അധികാരികൾ.

സഹജാവബോധം കൊണ്ടാണ് കൊച്ചുകുട്ടി പോലും ഇന്നത് സാൻമാർഗ്ഗികം. ഇന്നത് അസാൻമാർഗ്ഗികം എന്നു നിർണ്ണയിക്കുന്നത് ആ നിർണ്ണയത്തിലേത്തിയയാൾ ആശയമേ: ചിത്രമോ സംഭവമോ സാൻമാർഗ്ഗികമാണെങ്കിൽ അത് പ്രകാശിപ്പിക്കും. ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ചിത്രം കൈയിലെടുക്കുന്ന ആർക്കും അതിന്റെ പ്രകാശനം അസാൻമാർഗ്ഗികമാണെന്നു തോന്നാതിരിക്കില്ല. ഈ തോന്നലിന് ആസ്പദം മുമ്പ് പറഞ്ഞ സഹജാവബോധമാണ് അല്ലെങ്കിൽ മനസ്സാക്ഷിയാണ്. ആ മനസ്സാക്ഷി നമ്മുടെ പത്രപ്രവർത്തനത്തിൽനിന്ന് തിരോധനം ചെയ്തിട്ടു കാലമേറെയായി എന്നറിയാതെയല്ല ഞാനിത് എഴുതുന്നത്. ഒന്നിനും മര്യാദയില്ലാത്ത കാലം. എങ്കിലും ഇത്രത്തോളം മാകാമോ?

മാസിക തുറന്നാലൂടെ പ്രതിഷേധാർഹമായ ഈ ചിത്രം വലിപ്പത്തിൽ അച്ചടിച്ചിരിക്കുന്നത് കാണാം. അതുകൊണ്ടും തൃപ്തിയടയാതെ വേറൊരിടത്ത് അതുതന്നെ ചെറുതായും അച്ചടിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്തേ അവിടെ നിറുത്തിക്കളഞ്ഞത്? ശ്രീമതിന്റെയും സുഷ്മാകാർചിത്രമാകുമായിരുന്നല്ലോ. ആ സുഷ്മാകാർചിത്രത്തിന്റെയും സുഷ്മാകാർമാകാമായിരുന്നു. അങ്ങനെ 'ഇൻ ഫിനിറ്റ്'വരെ ചെല്ലാം. ഒരുപൊട്ടുപോലെ ചിത്രം അവസാനത്തെ പുറത്തിൽ അച്ചടിച്ചാൽ താല്പര്യമുള്ളവർ മൈക്രോ സ്കോപ്പിന്റെ താഴെ അതുവെച്ചുനോക്കി രസിച്ചുകൊള്ളും.

മനുഷ്യർക്ക് ഈ ലോകത്ത് അല്ലെങ്കിലും ജീവിക്കണമെങ്കിൽ, ധാന്യം കൈവരണമെങ്കിൽ അന്യനെ കൊല്ലാൻ പാടില്ല. അതിനാൽ വധം പാപമെന്ന അഭിപ്രായമുണ്ടായി. അപരാധമൊന്നും ചെയ്യാത്ത ആളിനെ കൊല്ലുന്നത് മഹാപാപം. രാജീവ് ഗാന്ധിയെ വധിച്ചപ്പോഴാണ് യുദ്ധ പ്രവർത്തനത്തെ വ്യക്തമാക്കിത്തരാൻ വേറെ വാക്കില്ല. അതിനെ മഹാപാപമെന്നു പറഞ്ഞാൽപ്പോരാ. സ്പോട്സുകൊണ്ട് കൈകളാർ, മുഖം തെറിപ്പിച്ചുപോയ ഒരു മഹാവ്യക്തിയുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ കരിഞ്ഞുപോകുന്നതുസാദാവികം. അപ്പോൾ അനാച്ഛാദിതമായി ബ്ലേവിടുന്ന ശരീരത്തിന്റെ ഗോപനീയങ്ങളായ ഭാഗങ്ങൾ വർണ്ണ കലർത്തി അച്ചടിക്കുന്നത് ആ മഹാപാപത്തെക്കാൾ തീക്ഷ്ണത കൂടിയ മഹാപാപമാണ്. വായനക്കാർ ഒന്നാലോചിച്ചു നോക്കുക. പുരുഷന്റെയോ സ്ത്രീയുടെയോ നഗ്നത

ചിത്രം ബഹുജനത്തിനു കാണാൻ കഴിയുന്ന മട്ടിൽ വയ്ക്കാൻ പാടില്ല എന്നു നിയമമുണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നത് അതിന്റെ ദർശനം ദ്രഷ്ടാവിന് അസമ്പന്നതയുണ്ടാക്കുമെന്നതുകൊണ്ടാണ്. അങ്ങനെ പൗരന് അസമ്പന്നതയോ പിരിയുക്കുമോ ഉണ്ടാക്കാൻ മറ്റൊരു വ്യക്തിക്ക് അധികാരമില്ല. ഫ്രീൻലൈൻ മാസികയിലെ ചിത്രം വായനക്കാർക്ക് അസമ്പന്നതയുണ്ടാക്കുന്നു; 'ടെൻഷൻ' ഉളവാക്കുന്നു.

★ ★ ★ ★

മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിലെ ഒരു കാവ്യത്തിൽ 'തിമിംഗല'മെന്നു കണ്ടുകൊണ്ടല്ല എല്ലാ ആഴ്ചപ്പതിപ്പുകളിലും 'തിമിംഗല'മെന്ന് അച്ചടിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇതെഴുതുന്നത്. 'തിമിംഗല'മെന്നല്ല വാക്ക്; 'തിമിംഗല'മെന്നാണ്. തിമിംഗലത്തിന് പെരുന്തല മത്സ്യമെന്ന് അർത്ഥം. ഗില ശബ്ദത്തിനു വിഴുങ്ങുക എന്നും. പെരുന്തല മത്സ്യത്തെ മാത്രമല്ല എല്ലാ മത്സ്യങ്ങളെയും വിഴുങ്ങുന്നത് തിമിംഗലം.

ഇച്ഛാശക്തി ഇയിക്കുന്നു

കാറും കോളാ. അന്തരീക്ഷമാകെ ഇരുണ്ടിരിക്കുന്നു. ആ സായാഹ്നത്തിൽ എനിക്ക് അരുക്കുറ്റിയിൽനിന്ന് അക്കരെ, അരുവിൽ പോകണം. കടത്തുവഞ്ചിക്കാരനോടു ഞാൻ പറഞ്ഞു: "എനിക്ക് പേടിയാകുന്നു വള്ളത്തിൽ കയറാൻ നടുക്കായലിലെത്തുമ്പോൾ കാറും മഴയുമുണ്ടായാലോ?" അയാൾ മറുപടി നൽകി: "പേടി ക്കാതെ കയറിക്കൊള്ളൂ. നമ്മൾ അക്കരെച്ചെന്ന് രണ്ടുനിമിഷം കഴിയുമ്പോഴേ മഴ പെയ്യും". ഞാൻ വള്ളത്തിൽ കയറി. അരുവി ചെമ്പിറങ്ങി രണ്ടു നിമിഷം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കൊടുങ്കാറ്റൊടുക്കൂടിയ മഴയുണ്ടായി. ആ മഴ എപ്പോൾ അവസാനിക്കുമെന്നും വഞ്ചിക്കാരനു പറയാൻ കഴിയാം. ചിലർക്ക് ഇതിനൊക്കെ വലിയ വൈദഗ്ദ്ധ്യമാണ്. കാസാനോവായുടെ "സ്മരണകൾ" വായിച്ചിട്ടില്ല. താൻ അഭിലഷിക്കുന്ന സ്ത്രീ ഏതു നിമിഷത്തിൽ വിഴുമെന്ന് കാസാനോവയ്ക്ക് അറിയാമായിരുന്നു. ആ നിമിഷം മുൻകൂട്ടിക്കണ്ട് അയാൾ അതു പ്രയോജനപ്പെടുത്തും.

ഛോറണൂർ ഒരു വലിയ വൈദ്യനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം മാസത്തിലൊരിക്കൽ തൃശ്ശൂരെത്തും രോഗികൾക്കുവേണ്ടി. ഈ ഭിഷഗ്വരൻ ഒരുദിവസം രോഗികളെ പരിശോധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ റോഡിലൂടെ രണ്ടു യുവാക്കന്മാർ ചുമച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നതു കണ്ടു. ഒരാൾ വലിയ ശബ്ദത്തിൽ ചുമയ്ക്കുന്നു, മറ്റൊരാൾ തീരെ ചെറിയ ശബ്ദത്തിലും. അദ്ദേഹം അടുത്തുനിന്നയാളിനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു: "ആ ചുമയ്ക്കുന്ന ആളിനെ ഇങ്ങുകൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരു". അയാൾ ഉറക്കെ ചുമച്ച ആളിനെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു. വൈദ്യൻ പറഞ്ഞു: "ഇയാളെയല്ല മറ്റൊരാളെ". അയാൾ വന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം ചുമയ്ക്ക് മരുന്ന്കുഴിക്കണമെന്നു ഉപദേശിച്ചു. "ആകട്ടെ"യെന്നു പറഞ്ഞ് അവർ പോയപ്പോൾ അദ്ദേഹം അവിടെ നിന്നവരോടുപറഞ്ഞു: "വേഗത്തിൽ കൂടുന്ന ക്ഷയമാണ് (galloping consumption) ഒരുമാസത്തിനകം മരിക്കും". അതുപോലെ അയാൾ മരിച്ചെന്ന് അയാളെ അറിയാമായിരുന്ന ഒരാൾ

എന്നോട് പറഞ്ഞു.

കരിച്ചൽ കേശവൻ എന്ന പ്രശസ്തനായ ജ്യോത്സ്യൻ എന്റെ വീട്ടിൽ വരുമായിരുന്നു. എന്റെ ഒരനുജത്തിയുടെ ജാതകമെഴുതണമെന്ന് കാരണവരുടെ ഭാര്യ അദ്ദേഹത്തോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചപ്പോൾ മറുപടി ഇങ്ങനെയായിരുന്നു. "അമ്മച്ചി മിഥുനം 22-നു കാലത്തു പത്തുമണിക്കുശേഷം ഞാൻ വരാം. അന്നു ജാതകമെഴുതാം". മിഥുനം 22-നു കാലത്ത് പത്തുമണിക്കുമുമ്പ് അവൾ മരിച്ചു. ഇതൊക്കെ സിദ്ദികളാണ് ഒരളവിൽ ഈ സിദ്ദിവിശേഷം കലാകാരന്മാർക്കുമുണ്ട്. മുമ്പ് പലപ്പോഴും പറഞ്ഞ ചെറുകഥകളെക്കുറിച്ചു എനിക്ക് ഇപ്പോഴും പറയാനുള്ളു. തകഴിയുടെ "വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ", ബഷീറിന്റെ "പുവനം", ഉരുബിന്റെ "വാടകവീടുകൾ" ഈ കഥകളിലെല്ലാം ഇവിടെപ്പറഞ്ഞ സിദ്ദിവിശേഷം ഉണ്ട്. അതിനാലാണ് അവ ആകർഷകങ്ങളായിരിക്കുന്നത്. പടിഞ്ഞാറൻ ദിക്കിലേക്ക് പോകാം. ടോൾസ്റ്റോയുടെ "ഐവൻ ഇലിച്ച്‌ന്റെ മരണം" എന്ന അദ്ഭുതാവഹമായ കലാസൃഷ്ടിയിൽ ഈ സിദ്ദിവിശേഷം മുർദ്ദന്യാവസ്ഥയിൽ ദൃശ്യമാണ്. എന്നാൽ ഇതിന്റെ ഒരംശംപോലും ഒരു സ്പെർമം പോലുമില്ല ശ്രീ. എം. സുധാകരന്റെ "അനുസന്ധാനം" എന്ന ചെറുകഥയിൽ (മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്). മദ്യപൻ തന്റെ വീടുകാണിച്ചുകൊടുക്കണമെന്ന് ഒരു വഴിപോക്കനോട് അപേക്ഷിക്കുന്നു. അയാൾ വീട്ടിൽച്ചെന്നുകയറി ഭാര്യയോട് ഒരുമിച്ചുകിടന്നു. നേരംവെളുത്തപ്പോഴാണ് അയാൾക്ക് മനസ്സിലായത് അത് സ്വന്തം ഭവനമല്ലെന്ന്; അവൾ ഭാര്യയല്ല, ഏതോ വേശ്യയാണെന്ന്. കഥ എഴുതാൻ വേണ്ടി എഴുതിയ ഒരു ചത്തത്തകഥ. "Willed performance" എന്ന് ഇംഗ്ലീഷിൽ പറയാം. സർഗ്ഗാത്മകതയുടെ നിമിഷം മാത്രമുള്ള നിമിഷമാണ്. അപ്പോൾ എഴുതുന്നതേ കഥയാവൂ, കലയാവൂ.

ചോദ്യം, ഉത്തരം

"ഇംഗ്ലീഷിൽ കസിൻ എന്നു പറയാറുണ്ടല്ലോ. ആരാണ് ഈ കസിൻ?"

"കസിൻ എന്നല്ല ഉച്ചാരണം. അതുപോകട്ടെ. ആ വാക്കിന് ഇളയച്ഛന്റെ മകൻ, ഇളയച്ഛന്റെ മകൾ, മാതൃലപ്യതൻ, മാതൃലപ്യത്രി എന്നൊക്കെ പ്രപഞ്ചസർഗ്ഗസ്. ഗൃഹത്തിനായരുടെ നിഹ്വെട്ടിവിൽ അർത്ഥം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിനു തെറ്റുപറ്റി. കസിൻ അവരായല്ല. സന്ദർശകർക്കുള്ള സമയം തെറ്റിച്ച് പെൺപിള്ളയുടെ ഹോസ്റ്റലുകളിൽ ഏതു സമയത്തും ചെല്ലുന്ന സുന്ദരനായ യുവാവാണ് കസിൻ. ചെന്നാൽ "എന്റെ കസിനെ കാണെ"മെന്ന് അയാൾ മേറ്റിണിനോടു പറയും. "എന്റെ കസിൻ വിന്നരിക്കുന്നു" എന്ന് പെൺകുട്ടികൂട്ടുകാരികളോടു പറയും. രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ രക്തബന്ധം കാണുകയുമില്ല."

"ദർശനവും കാമുകനും എന്തെ വ്യത്യാസം?" "വീട്ടിൽ നിന്നു റോഡിലേക്കു പോലും പോകാൻ ഭാര്യ സമ്മതം നൽകാത്ത പുരുഷൻ ദർശനാവ്. ഇതു സ്നേഹം കൊണ്ടല്ല. അയാൾ അത്രയും കുറച്ചല്ലേ മറ്റു സ്ത്രീകളെ കാണു എന്നുള്ള ആശ്വാസത്താലാണ്. വീട്ടിലെത്തിയാൽ കഴിയുന്നതും വേഗം ഇയാൾ പോയെങ്കിൽ എന്നു

കാമുകി വിചാരിക്കുന്നയാൾ കാമുകൻ. ഇതു സ്നേഹക്കുറവുകൊണ്ടല്ല. ചേട്ടനോ അച്ഛനോ അമ്മാവനോ വീട്ടിലെത്തുന്നതിനു മുൻപ് അയാൾ പോകുന്നതു നല്ലതാണല്ലോ എന്ന വിചാരം കൊണ്ടാണ്."

"കത്തോലിക്കാമതം ഗർഭനിയോധത്തിന് ഏതിരായത് പുനുകൊണ്ട്?"

"അതിന് H.L. Mencken എന്ന പ്രശസ്തനായ അമേരിക്കൻ നിരൂപകൻ സമാധാനം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കത്തോലിക്കാ സ്ത്രീകൾ ഗണിതശാസ്ത്രത്തെ അവലംബിച്ച് ഗർഭധാരണം ഒഴിവാക്കുന്നതു ശരിയെന്ന് ആ മതത്തിന് അഭിപ്രായമുണ്ട്. അവൾ കെമിസ്ട്രിയെ അവലംബിക്കരുതെന്ന അത് (മനസ്സാക്ഷി) അനുശാസിക്കുന്നുള്ളൂ."

"ദർശനവാനോ ഭാര്യയാണോ ആദ്യം മരിക്കേണ്ടത്?"

"ദർശനവിനെക്കാൾ മുൻപേ മരിക്കുന്ന ഭാര്യ ഭാഗ്യവതി. തനിക്കു മുൻപേ ഭാര്യ മരിച്ചാൽ ആ പുരുഷൻ ഹതഭാഗ്യൻ."

"സുന്ദരികളോടുള്ള ബഹുമാനം ഇല്ലാതാവുന്നത് എപ്പോൾ?"

"അവരുടെ ദർശനക്കണ്മാരെ കാണുമ്പോൾ. വിശേഷിച്ചും സ്കൂട്ടറിൽ രണ്ടുപേരും സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ. അവൾ സുന്ദരി. അയാൾ ഒന്നുകിൽ കഷണിക്കാരൻ, അല്ലെങ്കിൽ കിഴവൻ. അതുമല്ലെങ്കിൽ 'ഗില'യ്ക്കു സദൃശൻ. ഏറെ സുന്ദരിമാരെക്കുറിച്ച് എനിക്കുണ്ടായിരുന്ന ബഹുമാനം ഇങ്ങനെ ഇല്ലാതായിട്ടുണ്ട്."

"സെക്സ് ബുക്ക് വായിക്കുന്നതിൽ തെറ്റുണ്ടോ?"

"ഏയ്. ഒരു തെറ്റുമില്ല. പക്ഷേ തികഞ്ഞ വൈരസ്യമുണ്ടാക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഞാനവ വായിക്കാറില്ല. പിന്നെ ഒരു കാര്യം. അതിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ശരിയാണെന്നു വിചാരിച്ച് സ്ത്രീകളെ സമീപിക്കരുത്. ആരോഗ്യത്തിനു കേടുവരും. പാചകവിദ്യ പഠിപ്പിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ച് കുറികളും മറ്റും സ്ത്രീകൾ ഉണ്ടാക്കുമല്ലോ. അതിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്നു നാക്കിൽ വയ്ക്കാൻ കൊള്ളുമോ? ഏട്ടിലപ്പടി എന്നുമാത്രം."

"ചില പുരുഷന്മാർ സ്ത്രീകളോടു ബഹുമാനം കാണിക്കും. മറ്റുചിലർ ബഹുമാനം കാണിക്കില്ലെന്ന് മാത്രമല്ല സ്വന്തം കാമം പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. എന്തുകൊണ്ട്?"

"എല്ലാ ബഹുമാനവും കള്ളത്തരമാണ്. സ്ത്രീയെ സംബന്ധിച്ച് ഒറ്റ നോട്ടമേയുള്ള പുരുഷന്. പിന്നെ ചില കടുവകൾ ഇരകണ്ടാൽ ഉടനെ അതിന്റെ പുറത്തു ചാടിവിഴും. മറ്റു ചില കടുവകൾ സമയമാകട്ടെ എന്നു കരുതി കുറെ കാത്തിരിക്കും. സന്ദർഭം കിട്ടിയാൽ അത്യാചാടി വിഴും ഇരയുടെ പുറത്ത്. ആ കാത്തിരിപ്പിനെ ബഹുമാനമെന്നു വിളിക്കുന്നതെങ്ങനെ?"

★ ★ ★ ★

ആനക്കാര്യത്തിൽ ചേനക്കാര്യം. പത്രങ്ങളിലെല്ലാം ഏതെങ്കിലും കാര്യം കാണുന്നത്. ഇവിടെ 'പ്രയോഗ ദീപിക'യിലുള്ള ഒരു ഭാഗം എടുത്തു നോക്കട്ടെ. "പതിപ്പാത കിടന്നു കൂലപ്പാതകിയുമാണ് ഭവതി", എന്നിടത്തു 'പതിപ്പാതകിയും കൂലപ്പാതകിയും' എന്നു

സർഗ്ഗാത്മകതയുടെ നിമിഷം മാത്രമുള്ള നിമിഷമാണ്. അപ്പോൾ എഴുതുന്നതേ കഥയാവൂ, കലയാവൂ.

കാര്യം നിലകണ്ഠപ്പുള്ളി

പാൽപ്പായസത്തിന്റെ തുള്ളിയുണ്ടോ എന്നറിയാൻ കപ്പെടുത്തു പരിശോധിക്കുന്നവൻ വൃത്തി കെട്ടവനാണ്. പുസ്തകം ആവോളം ആസ്വദിച്ചിട്ട് വീണ്ടും പുറങ്ങൾ മറിക്കുന്നവൻ സഹൃദയനാണ്.

യൂക്കിയോ മിഷിമ

വേണ്ടതാണ്. (പുറം 67) "ശബ്ദസൗഹൃദം" എന്ന വ്യാകരണ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ 296-ാം പുറം നോക്കുക. "ഹന് + അക = ഏതകൻ, ഏതകി" എന്നുകാണാം.

ചുറ്റുകമ്പി പൊട്ടിപ്പോയി

വ്യാപനാകുളം മഹാരാജാസ് കോളേജിൽ (കോളേജ് എന്നുശരിയായി എഴുതുന്നില്ല) എനിക്ക് ജോലിയുണ്ടായിരുന്ന കാലം. എന്റെ ആപ്തമിത്രമായിരുന്നു പ്രഫെസർ സി.കെ. മോഹൻദാസ്. അദ്ദേഹം റിസർച്ച് വാച്ച് കെട്ടുകിട്ടായിരുന്നു. ചിലർ, എൻ. ഗോപാലപിള്ളയ്ക്കുവേണ്ടി എപ്പോഴും ഇങ്ങനെയുടെ കീഴെയ്ക്ക് വാച്ച് ഇട്ടുകൊണ്ടു നടക്കും. ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ അതെടുത്തു നോക്കും. പിന്നെയും കീഴെയുടെ ഗഹവരത്തിലേക്ക് അതു വീഴും. മോഹൻദാസിന്റെ പോക്കറ്റിലും വാച്ച് ഇല്ല. നേരെ മറിച്ചാണ് എന്റെ രീതി. ഞാൻ രാത്രി ഉറങ്ങുമ്പോഴും വാച്ച് കൈയിൽ കെട്ടിക്കൊണ്ടാണ് കിടപ്പ്. ഒരു ദിവസം കാലത്ത് നോക്കിയപ്പോൾ കൊച്ചു ഏടികാരത്തിന്റെ സ്ലിപ്പുകൾ നിഴ്ചലം. വൈൻഡ് ചെയ്യുന്ന ആ മൊട്ട് തിരിച്ചു നോക്കി. ചുമ്മാ കിടന്നു തിരിയുന്നതല്ലാതെ മുതുകുന്നില്ല. എച്ച്.എം.റ്റി. വാച്ചാണ് എന്റെത്. വാച്ചിലൂടെ നടന്നപ്പോൾ ഒരു ബന്ധു വെറുതെ തന്നതാണ്. അതിന്റെ ഡയൽ മനോഹരം, സൂചികൾ സുന്ദരം, കെയ്സ് അതിസുന്ദരം. കൂടാതെ പെട്രോളിൽ കഴുകുന്നതുകൊണ്ട് ചെയിനിൽ മാലിന്യമില്ല. എങ്കിലും വാച്ച് മരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഏടികാര ടിഷഗ്വരനെ കാണിച്ചപ്പോൾ അയാൾ പറഞ്ഞു: മെയ്ൻ സ്പ്രിങ് പൊട്ടിപ്പോയി. മാറ്റിയിടണം.

മെയ്ൻ സ്പ്രിങ് പെട്ടിപ്പോയ കഥാപ്രസിദ്ധരാണ് ശ്രീ അയ്യപ്പ പാരമേശ്വരൻ "പ്രകാശവർഷങ്ങൾക്ക് അപ്പുറത്തു നിന്ന്" എന്നത്. തിളങ്ങുന്ന രൂപശില്പകെയ്സ്. ഇലിക്കുന്ന ഡയലെന്ന ആഖ്യാനം. വാച്ച് ചെയ്ൻ പോലെ ദീർഘതയോടെ ഹീലിംഗ്. പക്ഷേ ചൈതന്യം മാത്രമില്ല. പ്രധാനപ്പെട്ട ചുറ്റുകമ്പി മുറിഞ്ഞു പോയാൽ ഓട്ടം നിലയ്ക്കില്ലേ? കേടുപറ്റിയ വാച്ച് റിപ്പയർ നന്നാക്കും. പക്ഷേ കഥാപ്രസിദ്ധരത്തിനു കേടുപറ്റിയാൽ നിർമ്മാതാവുതന്നെ റിപ്പയർ നടത്തണം കേടുണ്ടെന്നേ അതു നോക്കുന്ന എന്നെപ്പോലുള്ളവർക്കു പറയാൻ പറ്റൂ.

ഒരു സ്ത്രീ വഞ്ചിച്ചതിനു അനേകം സ്ത്രീകളോടു പ്രതികാരം ചെയ്യുന്ന ഒരുത്തനാണ് കലാകൗമുദിയിൽ അയ്യപ്പ പാരമേശ്വരൻ എഴുതിയ കഥയിലുള്ളത്. ഒടുവിൽ അയാൾ വിവാഹം കഴിക്കുന്നു ഒരു മിടുക്കിയെ. പക്ഷേ അയാൾ അവസാനമായി പറ്റിച്ച രാധയെന്ന യുവതി പ്രതികാരനിതി (നെമസിസ്) നടത്തുന്നു. അയാളുടെ ഭാര്യ-പെൺവക്കീൽ-കോടതിയിൽ വാദിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കെ മറിഞ്ഞുവീണു മരിക്കുന്നു. അതിനുശേഷം ഒരു മീഡിയത്തിലൂടെ അയാൾ ഭാര്യയെ കാണുന്നു. അയാളും ചാക്കുന്നു. രാധയെ പറ്റിച്ചതിന്റെ നെമസിസ്.

യാഥാത്ഥ്യവും മതിവിമേളവും 'മനോരമ'യ്ക്കു മൊക്കെച്ചേർത്തുവെച്ച ഈ രചന നിഴ്ചലമാണ്. കേന്ദ്രസ്ഥിതമായ പ്രമേയം പെട്ടിപ്പോയതു കൊണ്ട് സാദൃശ്യമാണ് ആ ചലനരാഹിത്യം.

ചുറ്റുകമ്പി പൊട്ടിയ വാച്ച് വിശ്വാസ്യത എന്ന ഗുണം ആവഹിക്കുന്നില്ല. പ്രമേയത്തിന്റെ മെയ്ൻസ്പ്രിങ് തകർന്ന ഈ കഥാപ്രസിദ്ധരത്തിനും വിശ്വാസ്യതയില്ല.

★ ★ ★

വായിച്ചില്ലെങ്കിൽ മഹാനഷ്ടം എന്നു കരുതാവുന്ന ചില നോവലുകൾ: 1) ക്നൂട്ട് ഹാംസുണിന്റെ Mysteries 2) റോബർട്ട് മ്യൂസിലിന്റെ The Man without Qualities 3) പസ്തർനക്കിന്റെ Doctor Zhivago 4) റോമസ് മന്റിന്റെ The Magic Mountain 5) ആലോസാസ് റ്റോ മാൻഡ്സ്റ്റോണിയുടെ The Betrothed 6) ചേസ്റ്ററേ പാവെസെയുടെ The Moon and the Bonfires 7) ദസ്തെയെവ്സ്കിയുടെ Crime and Punishment 8) ഔഗുസ്തോ റോആ ബാസ്തോസിന്റെ I The Supreme 9) മിഗൽ ആങ്ഹെൽ ആസ്തുറാസിന്റെ The President 10) ഹെർമാൻ ഹോഫിന്റെ The Sleepwalkers.

ലോകസാഹിത്യത്തിലെ ഉത്കൃഷ്ടങ്ങളായ ചെറുകഥകൾ (1) ഗിമോങ്ങ് റോസയുടെ The Third Bank of The River (2) ചേസ്റ്ററേ പാവെസെയുടെ Suicide 3) ഷ്നിറ്റ്സ്കറുടെ Flowers 4) ഹെൻറിക് ബോയ്ലിന്റെ The Langer 5) യൂക്കിയോ മിഷിമയുടെ Swaddling Clothes 6) ഷൊലെ, ഹോഫിന്റെ The Fate of Man 7) കാര്യർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ളയുടെ മരപ്പാവകൾ 8) ഗാർഷിന്റെ The Red Flower. 9) ചെക്കോവിന്റെ The Darling 10) മോപസാങ്ങിന്റെ Ball of Fat.

മദ്യംതന്നെ കിട്ടിയെങ്കിൽ

ഇബ്രാഹിം ഒരു കഥ, ഒരു മദ്യശാലയിൽ ചെന്ന് ഒരുത്തൻ ആവോളം കുടിച്ചു. മദ്യത്തിന്റെ വില കൊടുക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ഷോപ്പുടമസ്ഥൻ ചോദിച്ചു: നാളെയും വരുമോ? അയാൾ മറുപടി പറഞ്ഞു: "വരാം. പക്ഷേ എന്റെ വ്യാപാരം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുന്നതിനുവേണ്ടി നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കണം ഈശ്വരനോട്." അതു കേട്ട് ഉടമസ്ഥൻ അറിയിച്ചു. "എപ്പോഴും പ്രാർത്ഥിക്കാം. എങ്കിലും ഞാനൊന്നു ചോദിക്കട്ടെ. എന്താണ് വ്യാപാരം?" "അതു പറയുന്നതു ശരിയല്ല. എങ്കിലും പറയാതിരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? ശവം ദഹിപ്പിക്കാനുള്ള വിറകു വിലപനയാണ് എന്റെ ജോലി. അതു അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടാലേ എനിക്ക് വേണ്ടുവോളം കുടിക്കാൻ പണം കിട്ടൂ. നിങ്ങളുടെ വ്യാപാരം തളരാതെ വളരണമെങ്കിലും എന്റെ ഈ പ്രവർത്തനം പുരോഗമിക്കണം. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കൂ. ധാരാളം പേർ മരിക്കട്ടെ."

മദ്യം വിൽക്കുന്നതിനേക്കാളും ശവം ചൂടാൻ വിറകുവിൽക്കുന്നതിനേക്കാളും അധമായ പ്രവൃത്തിയുണ്ടോ? ഉണ്ട്. അതാണ് ശ്രീ. ഗോപി ആനയടി കുങ്കുമം വാരികയിൽ നടത്തിയിരിക്കുന്നത്. "കുട്ടുമാറാത്ത പക്ഷി" എന്ന ചെറുകഥയുടെ നിർമ്മാണം. മകളുടെ കുഞ്ഞിനെക്കൂടെക്കിടത്തുന്ന അമ്മയുമായെ അവരുടെ മകൻ തന്റെ ജോലിസ്ഥലത്തു വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നു. ഒരു ദിവസം രാത്രി അവർ എഴുന്നേറ്റ് മകളുടെ കുഞ്ഞിനെ അടുത്ത മുറിയിൽ അന്വേഷിക്കുന്നു.

അതു കണ്ട് മകൻ അവരെ തിരിച്ചു നാട്ടിൽ കൊണ്ടുപോകാൻ തീരുമാനിക്കുന്നു. നിത്യജീവിത സംഭവങ്ങൾ കലാകാരന്റെ കർത്തൃനിഷ്ഠ താത്ത്വ്യമുണ്ട് (Subjectivity) കടന്നുവന്നു രൂപാന്തരം പ്രാപിച്ച് ഉന്നത സത്യമായിത്തീരുന്നതാണ് കലയെന്ന അഭിപ്രായമൊന്നും ഇവിടെ എഴുതേണ്ടതില്ല. അത്രയ്ക്ക് അധമമാണിത്.

മദ്യപന്മാരായ അഭിനേതാക്കൾ നാടകത്തിലോ സിനിമയിലോ മദ്യം കുടിക്കുന്നതായി അഭിനയിക്കുമ്പോൾ പച്ചവെള്ളമായിരിക്കും കൃഷ്ണിയിൽ നിന്നു ഗ്ലാസ്സിലേക്ക് ഒഴിച്ചു കുടിക്കുന്നത്. അത് ശരിയായ മദ്യം തന്നെയായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന് അവർ ആഗ്രഹിക്കാതിരിക്കില്ല. കലയുടെ മദ്യമെന്ന മട്ടിൽ എന്റെ മുൻപിൽ വച്ച ഈ പച്ചവെള്ളം ഞാനെടുത്തു കുടിക്കുന്നു. മദ്യം തന്നെ കിട്ടിയെങ്കിൽ എന്ന് ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

സർവ്വസാധാരണം

63-ൽ ഒരു സ്ത്രീ സ്വന്തം ചിത്രം വരയ്ക്കണമെന്ന അഭ്യർത്ഥനയുമായി പീകാസോയുടെ വീട്ടിലെത്തി. മഹാനായ ആ കലാകാരൻ പറഞ്ഞു: "രണ്ടുതരത്തിലാകുമത്. നിങ്ങളെ ഇവിടെയിരുത്തിയിട്ട് കാൻവാസിൽ നിങ്ങളുടെ രൂപം പകർത്താം. വരച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അതു നിങ്ങളെപ്പോലെയിരിക്കും. അതിനെ പെയിന്റിങ് എന്നല്ല ഫോട്ടോ എന്നാണ് ഞാൻ വിളിക്കുക. രണ്ടാമത്തെ രീതി നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിചാരവും വികാരവും നിങ്ങളുടെ സ്വത്വവും എന്റെ സ്വത്വവുമായി കൂടിക്കലരുമ്പോൾ ഞാൻ കാൻവാസിൽ ചായങ്ങൾ തേക്കും. അതു പൂർണ്ണമാവുമ്പോൾ പെയിന്റിങ്ങാവും. നിങ്ങൾക്കു ഫോട്ടോ വേണോ അതോ പെയിന്റിങ്ങോ?" "പെയിന്റിങ് മതി"യെന്ന് സ്ത്രീ മറുപടി പറഞ്ഞു. പീകാസോ ചിത്രം വരച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ ചോദിച്ചു: "ഇതിൽ എന്റെ മുക്കെവിടെ?" ചിത്രകാരനു ദേഷ്യം വന്നു. ഞാൻ എന്റെ ഈ പെയിന്റിങ് വില്ക്കുന്നില്ല. പൊയ്ക്കൊള്ള എന്ന് അറിയിച്ചു.

ശ്രീ കലാമണ്ഡലം കേശവൻ ദേശാഭിമാനി വാരികയിലെഴുതിയ 'പ്രതീക്ഷ' എന്ന കാവ്യം വായിച്ചപ്പോൾ ഇക്കഥയാണ് ഞാൻ ഓർമ്മിച്ചത്. ശാന്തിയുടെ പ്രതീകമായ പ്രാവീണ കവി അന്വേഷിക്കുന്നു. 'അധികാര ദാഹികൾ' 'സ്വാർത്ഥലോഭമോത്സര്യവായ്പ' 'കൊണ്ട് പദ്മ വ്യൂഹത്തിൽ അഭിമുഖ്യംവന്ന തച്ചുകൊല്ലുന്നു. നിരപരാധരെ നീഗ്രഹിക്കുന്നു. എങ്കിലും ശാന്തിയുടെ വെൺപിറാവ് പറന്നെത്തുമെന്ന് കവി പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഇവിടെ വിചാരവികാരങ്ങൾ കവിയുടെ സ്വത്വത്തിലൂടെ കടന്നു 'Super reality' ആയി തീരുന്നില്ല. ആശയങ്ങൾ സർവ്വസാധാരണങ്ങൾ. പദവിന്യാസം അതിനെക്കാൾ സർവ്വസാധാരണം.

എങ്ങു നീ ശാന്തിതൻ കൊഞ്ചലുതിരിക്കുന്ന മംഗല്യമുർത്തിയാം പ്രാവേ നിൻരൂപ ഭംഗിയും രജതകാന്തിയും- മാർദ്ദനാദവുമെങ്ങാം? ഈ വരികളിലും തുടർന്നുവരുന്ന വരികളിലും ഫോട്ടോഗ്രാഫിയെ ഉള്ളു. കവിതയുടെ അഗ്നി നാളെപ്പോഴും ആശയങ്ങൾ അനുവാചക ഹൃദയ

ത്തിൽ റോസാപ്പൂക്കളായി വിടരുന്നില്ല. കവി മരക്കൊമ്പിൽ പച്ചിലപ്പൂർത്തിൽ മറഞ്ഞിരുന്നു പാടുന്ന പക്ഷിയാണ്. തീവണ്ടിയിൽ കയറി ഒറ്റക്കമ്പിയുടെ സാംഗീതോപകരണം മീട്ടി ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും യാത്രക്കാരെ ശല്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ആളല്ല.

അഭ്യർത്ഥന

ഡെസ് മണ്ട് മോറിസിന്റെ എല്ലാ പുസ്തകങ്ങളും ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോന്നും ശുദ്ധമായ ഭോഷ്കാണെന്ന് എനിക്ക് തോന്നിയെങ്കിലും അത് ഇതുവരെ സ്വപ്നമാക്കിയില്ല. ഇപ്പോൾ അതു പറയണമെന്ന് എനിക്കാഗ്രഹം. ഓരോന്നുമെടുത്തു പരിശോധിക്കാൻ സ്ഥലമില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട് Naked Ape എന്ന പുസ്തകം മാത്രമെടുത്തു. മനുഷ്യൻ ഇപ്പോഴും നഗ്നനാണെന്നു മോറിസ് സ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. വെട്ടുവരുന്നതിനു പകരം അവൻ ജോലിചെയ്യുന്നു. നഗ്നനാണെന്ന് ഇണയ്ക്കു പകരം ഇണയെ മനുഷ്യന് ഭാര്യയുണ്ട്. പട്ടി വീളക്കുമരത്തിലോ മറ്റു വല്ല സ്ഥലത്തോ കാലുപൊക്കി മുത്രമൊഴിച്ച് അടയാളമുണ്ടാക്കുന്നതും ഗൃഹനായകൻ സ്വന്തം പേരെഴുതി വീട്ടിന്റെ മുൻപിൽ വയ്ക്കുന്നതും സദൃശങ്ങായ പ്രകീയകളാണത്രേ. ശുദ്ധ അസംബന്ധമല്ല ഇത്? ഒരു വാനരനും ഐൻസ്റ്റൈനും സദൃശ്യരാണോ? മരഞ്ചാടിയും ടോൾസ്റ്റോയിയും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമൊന്നുമില്ലേ? വാനരന്റെ സാദാവിക പരിണാമമാണ് മനുഷ്യൻ. മനുഷ്യൻ ഇനി അതിമാനുഷനാകും. പരിണാമം എവിടെച്ചെന്ന് നിൽക്കുമെന്ന് ആർക്കും മുൻകൂട്ടി പറയാനാവില്ല.

സ്ത്രീകൾ പൊക്കിൾ കാണിക്കുന്നത് ഇന്നേ ന്ദ്രിയം കാണിക്കുന്നതിനു പകരമാണെന്ന് മോറിസ് വേറൊരു പുസ്തകത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതും നോൺസെൻസാണ്. ഇത്തരം അസംബന്ധങ്ങൾ പരമസത്യങ്ങളാണെന്നു യുവാക്കന്മാർ വിശേഷിച്ചും കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികൾ ധരിച്ചുവയ്ക്കുന്നു. സ്വന്തം മസ്തിഷ്കമുപയോഗിക്കാനും മോറിസിനെപ്പോലെ വർജ്ജി കേണ്ടവരെ വർജ്ജിക്കാനും ഞാൻ അവരോടു അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

ഹെൻറിച്ച് ബോയ്ൽ

"ദീർഘാവും കാമുകനും എന്തേ വ്യത്യാസം?" "വീട്ടിൽ നിന്നു റോഡിലേക്കു പോലും പോകാൻ ഭാര്യ സമ്മതം നൽകാത്ത പുരുഷൻ ദീർഘാവ്. ഇത് സ്നേഹം കൊണ്ടല്ല. അയാൾ അത്രയും കുറച്ചല്ലേ മറ്റു സ്ത്രീകളെ കാണു എന്നുള്ള ആശ്വാസത്താലാണ്. വീട്ടിലെത്തിയാൽ കഴിയുന്നതും വേഗം ഇയാൾ പോയെങ്കിൽ എന്നു കാമുകി വിചാരിക്കുന്നയാൾ കാമുകൻ. ഇതു സ്നേഹക്കുറവുകൊണ്ടല്ല. ചേട്ടനോ അച്ഛനോ അമ്മാവനോ വീട്ടിലെത്തുന്നതിനു മുൻപ് അയാൾ പോകുന്നതു നല്ലതാണല്ലോ എന്ന വിചാരം കൊണ്ടാണ്."

കവി മരക്കൊമ്പിൽ പച്ചിലപ്പൂർത്തിൽ മറഞ്ഞിരുന്നു പാടുന്ന പക്ഷിയാണ്. തീവണ്ടിയിൽ കയറി ഒറ്റക്കമ്പിയുടെ സാംഗീതോപകരണം മീട്ടി ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും യാത്രക്കാരെ ശല്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ആളല്ല.

